

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

Programul Regiunea Centru

PRIORITATEA 4: O REGIUNE CU MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ

OS 2.8. Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon
Acțiunea 4.1 - Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane)

Apel competitiv – 2026

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
Autoritate de Management Programul Regiunea Centru
www.adrcentru.ro | E-mail: office@adrcentru.ro
Tel.: 0258-818616, Fax: 0258 – 818613, Str. Decebal, 11, 510093, Alba Iulia

Cuprins

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	5
1.1. Preambul.....	5
1.2. Abrevieri	5
1.3. Glosar	6
2. ELEMENTE DE CONTEXT	8
2.1. Informații generale Program	8
2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific	8
2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile	10
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE.....	10
3.1. Tipul de apel	10
3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)	10
3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte	10
3.4. Rata de cofinanțare	11
3.5. Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte	11
3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	11
3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte	13
3.8. Indicatori.....	14
3.9. Rezultatele așteptate	18
3.10. Operațiuni de importanță strategică	19
3.11. Investiții teritoriale integrate	19
3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	19
3.13. Reguli privind ajutorul de stat	19
3.14. Reguli privind instrumentele financiare	28
3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale	28
3.16. Principii orizontale	28
3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	28
3.18. Caracterul durabil al proiectului	29
3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea	29
3.20. Teme secundare	31
3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	32

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE.....	34
4.1. Data deschiderii apelului de proiecte	34
4.2. Perioada de pregătire a proiectelor	34
4.3. Perioada de depunere a proiectelor	34
4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor	34
5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE.....	35
5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor	35
5.2. Eligibilitatea activităților	43
5.3. Eligibilitatea cheltuielilor	57
5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect.....	69
5.5. Cuantumul cofinanțării acordate	69
5.6. Durata proiectului	69
5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului.....	70
6. INDICATORI DE ETAPĂ	75
7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE	76
7.1. Completarea formularului cererii	76
7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	76
7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare	76
7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii	77
7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	87
7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării.....	88
7.7. Renunțarea la cererea de finanțare	94
8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	96
8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	96
8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ.....	96
8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)	97
8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	97
8.5. Aplicarea pragului de calitate	100
8.6. Aplicarea pragului de excelență	100
8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.	100
8.8. Contestații	101
8.9. Contractarea proiectelor	102
9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	105
10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	106
11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	107

11.1. Rapoartele de progres.....	107
11.2. Vizitele de monitorizare.....	107
11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	108
12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR.....	110
12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare	110
12.2. Mecanismul cererilor de plată	110
12.3. Mecanismul cererilor de rambursare	111
12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare.....	111
12.5. Vizitele la fața locului	111
13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI.....	113
13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului	113
13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	113
14. ANEXE	114

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1. Preambul

Acest document reprezintă un îndrumar pentru pregătirea proiectelor și completarea corectă a cererilor de finanțare de către potențialii solicitanți ai *Priorității 4 – O Regiune cu mobilitate urbană durabilă, Acțiunea 4.1 - Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane) apel competitiv*, din cadrul Programului Regiunea Centru, aferent perioadei 2021 – 2027. Toate aspectele cuprinse în acest Ghid sunt obligatorii, și pot fi interpretate în mod exclusiv de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în calitate de Autoritate de Management responsabilă de gestionarea și implementarea programului, cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile din prezentul document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor Priorității 4 – O Regiune cu mobilitate urbană durabilă, Acțiunea 4.1 - Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane) apel competitiv, din cadrul Programului Regiunea Centru, aferent perioadei 2021 – 2027.

Vă recomandăm ca până la data limită de depunere a cererilor de finanțare să consultați periodic pagina de internet www.regiocentru.ro, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul PR Centru, aferent perioadei 2021-2027.

Totodată, la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru funcționează un birou de informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare. În acest sens, solicitanții de finanțare pot formula solicitări de clarificări în ceea ce privește datele/informațiile cuprinse în prezentul ghid, inclusiv anexele acestuia, începând cu data deschiderii apelului, prin email, la adresa helpdesk@adrcentru.ro. Termenul de răspuns este de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.

Întrebările frecvente și răspunsurile la acestea vor fi publicate periodic pe pagina web a programului <https://www.regiocentru.ro/faq/>.

1.2. Abrevieri

ADI - Asociație de Dezvoltare Intercomunitară

ADR - Agenția pentru Dezvoltare Regională

AM PR C - Autoritatea de Management pentru Programul Regiunea Centru

ANRSC - Agenția Națională pentru Reglementarea Serviciilor Comunitare

BS – Buget de stat

CE - Comisia Europeană

DALI – Documentație de avizare a lucrărilor de intervenție

DNSH - Do No Significant Harm („A nu prejudicia în mod semnificativ”)

ETF – Evaluare tehnică și financiară

EUR - Euro

FEDR - Fondul European de Dezvoltare Regională

GES - Gaze cu Efect de Seră

INS - Institutul Național pentru Statistică

JOUE – Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

MIPE - Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

OCPI - Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară

OP – Obiectiv de Politică

OS - Obiectiv specific

P - Priorități (de investiție)

PMUD - Planul de Mobilitate Urbană

PNRR – Planul Național de Redresare și Reziliență

PT – Proiect tehnic

RDC – Regulament Dispoziții Comune (Regulamentul Comisiei Europene nr. 1060/2021)

SEAP - Sistemul electronic al achizițiilor publice

SF – Studiu de fezabilitate

SIDU – Strategie integrată de dezvoltare urbană

STI – Sisteme de transport inteligente

TFUE – Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene

TPU – Transport public urban (în sens general, acoperind și zona de transport metropolitan)

UAT – Unitate administrativ teritorială

UE – Uniunea Europeană

ZM – Zonă metropolitană

ZUF – Zonă urbană funcțională

1.3. Glosar

Pentru consultarea definițiilor la nivel de program se va accesa lista disponibilă la următorul link www.regiocentru.ro

În sensul prezentului Ghid, următorii termeni se folosesc cu următoarele înțelesuri:

Ajutor de stat – orice măsură care îndeplinește toate criteriile prevăzute la art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), respectiv să implice transferul de resurse de stat, să se materializeze într-un avantaj economic de care întreprinderea nu ar fi beneficiat în mod normal, să fie selectiv și să aibă un efect potențial asupra concurenței și comerțului între Statele Membre.

Ajutor de minimis – ajutorul acordat unei întreprinderi unice, limitat conform normelor Uniunii Europene la un nivel care nu distorsionează concurența și/sau comerțul cu statele membre

Active corporale – înseamnă active precum terenuri, clădiri, instalații, utilaje și echipamente, conform prevederilor art. 2, pct. 28 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al CE de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare;

Bandă dedicată – bandă de circulație dedicată transportului public, separată fizic de restul traficului, pentru transportul public pe anumite trasee.

Contractul de servicii publice – reprezintă, în sensul art. 2 lit. i) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007, unul sau mai multe acte obligatorii din punct de vedere juridic și care confirmă acordul încheiat între o autoritate competentă și un operator de serviciu public cu scopul de

a încredința respectivului operator de serviciu public gestionarea și exploatarea serviciilor publice de transport de călători, sub rezerva unor obligații de serviciu public.

Operator de serviciu public – reprezintă, în sensul art. 2 lit. d) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007, orice întreprindere publică sau privată sau orice grup de astfel de întreprinderi care exploatează servicii publice de transport de călători, sau orice organism public care prestează servicii publice de transport de călători.

Park and Ride – parări la intrarea în marile municipii care permit parcare autoturismului și continuarea călătoriei cu mijloacele de transport public/nemotorizat, având rolul de a facilita transferurile de la autoturismul personal la transportul public și către stațiile de închiriere biciclete.

PMUD – instrumentul de planificare strategică teritorială prin care sunt corelate dezvoltarea teritorială a localităților din zona periurbană/metropolitană cu nevoile de mobilitate și transport al persoanelor, bunurilor și mărfurilor.

Punct de reîncărcare – o interfață care este capabilă să încarce un vehicul electric la un moment dat sau să schimbe o baterie a unui vehicul electric la un moment dat.

Punct de realimentare – se referă la o instalație de alimentare cu combustibil alternativ pentru furnizarea de combustibil alternativ printr-o instalație fixă sau mobilă.

SIDU – un document-cheie al cărui scop este reprezentat de asigurarea unei viziuni coerente de dezvoltare la nivelul municipiilor, orașelor și zonelor metropolitane, transpuse într-un portofoliu de propuneri prioritare, ideal sprijinite de comunitate și finanțabile de către Uniunea Europeană. Ca instrument de planificare, o Strategie Integrată (SIDU) trebuie să răspundă la nevoile locale de dezvoltare prin implementarea unui proces participativ în care buna guvernare, colaborarea și implicarea comunității să reprezinte piloni de dezvoltare și să asigure continuitatea pe termen lung a viziunii de dezvoltare.

Studiul de trafic – reprezintă un studiu de specialitate, în conformitate cu prevederile HG nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare, în care se analizează situația actuală a circulației rutiere și în care se estimează efectele generate în urma implementării investițiilor privind infrastructura de transport asupra acesteia.

Vehicul electric – autovehicul dotat cu un grup propulsor care cuprinde cel puțin un dispozitiv electric nonperiferic drept convertor de energie cu un sistem electric reîncărcabil de stocare a energiei, care poate fi reîncărcat extern.

Vehicul electric hibrid – Un vehicul electric hibrid (engleză hybrid electric vehicle – HEV) este un tip de vehicul hibrid acționat de două sisteme de propulsie, unul convențional, format dintr-un motor cu ardere internă (MAI) și unul electric, format din unul sau mai multe motoare electrice.

Zona metropolitană – asociația de dezvoltare intercomunitară constituită pe bază de parteneriat între capitala României sau municipiile reședință de județ ori municipii, altele decât cele reședință de județ, pe de o parte, și unități administrativ-teritoriale aflate în teritoriul metropolitan, pe de altă parte.

Zona urbană funcțională – reprezintă transpunerea spațială a relației bidirecționale dintre un centru urban și teritoriul său adiacent, bazată pe relații și fluxuri socio-economice, cel mai important dintre acestea fiind navetismul (de exemplu relația dintre oferta de locuri de muncă și forța de muncă disponibilă în teritoriu).

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1. Informații generale Program

Programul Regiunea Centru (PR Centru) își propune continuarea viziunii strategice privind dezvoltarea regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile din PDR 2014-2020 implementate prin POR 2014-2020 și alte programe naționale.

Viziunea strategică a PR Centru 2021-2027, în concordanță cu viziunea strategică din PDR Centru 2021-2027 și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru este ca Regiunea Centru să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie o prioritate. Informații suplimentare privind PR Centru pot fi consultate accesând <https://www.regiocentru.ro/programul-regiunea-centru-2021-2027/>.

2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

Obiectivului Politica 2	de	<i>O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon</i>
Obiectivul Specific 2.8		<i>Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero carbon</i>
Prioritatea 4		<i>O Regiune cu mobilitate urbană durabilă</i>
Acțiunea 4.1		<i>Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane) – apel competitiv</i>

8

Prioritatea 4 a PR Centru derivă din Obiectivul de Politică 2 – „O Europă mai verde”¹ și vizează creșterea calității vieții locuitorilor din localitățile Regiunii Centru prin dezvoltarea unei mobilități urbane durabile, bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă – PMUD, în cadrul general definit de SIDU. Modernizarea și decarbonizarea transportului public, stimularea transportului nemotorizat și electric, precum și digitalizarea sistemelor de trafic reprezintă **obiectivul general** al acestei priorități.

Acțiunile prevăzute contribuie la dezvoltarea unui transport modern, eficient și accesibil la nivel urban sau de zonă urbană funcțională / metropolitană, cu accent pe infrastructuri de transport public (modernizări de stații, depouri/autobaze, amenajare benzi dedicate TPU), transport cu bicicleta, vehicule ecologice destinate transportului public, combustibili alternativi și spații pietonale pentru deplasările în siguranță ale celor ce optează pentru mersul pe jos.

Prin măsurile/ activitățile propuse se va urmări îmbunătățirea eficienței, timpilor de parcurs, accesibilității, transferului către transportul public de călători și modurile nemotorizate de

¹ A se vedea https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/how/priorities_en

transport, atât la nivelul municipiilor reședință de județ, cât și la nivelul celorlalte municipii. Intervențiile vor fi obligatoriu bazate pe Planurile de mobilitate urbană durabilă (PMUD) și se vor regăsi în lista de proiecte prioritare SIDU.

Prioritatea 4 se implementează în cadrul **Obiectivului de Politica 2 al UE, O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon**, respectiv sub obiectivul specific **2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon**.

Prioritatea urmărește creșterea calității vieții locuitorilor prin dezvoltarea unei mobilități urbane durabile, pornind de la obiectivele și prioritățile SIDU, bazate pe Planurile de Mobilitate Urbana Durabila, respectiv modernizarea și decarbonizarea transportului public, stimularea transportului nemotorizat și electric și digitalizarea sistemelor de trafic.

Prin intervențiile propuse prin obiectivul specific 2.8. Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, PR Centru are în vedere sprijinirea intervențiilor ce își propun să contribuie la îmbunătățirea eficienței, timpilor de parcurs, accesibilității, transferului către transportul public de călători și modurile nemotorizate de transport, atât la nivelul municipiilor eligibile, cât și la nivelul celorlalte municipii. Acțiunile prevăzute vor contribui la dezvoltarea unui transport modern, eficient și accesibil la nivel urban sau de zonă urbană funcțională / metropolitană, cu accent pe infrastructuri de transport public (modernizări de stații, depouri/autobaze, amenajare benzi dedicate TPU), transport cu bicicleta, vehicule ecologice destinate transportului public, combustibili alternativi și spații pietonale pentru deplasările în siguranță ale celor ce optează pentru mersul pe jos.

9

Conform abordării dezvoltării urbane prevăzută în cadrul PR Centru, pentru investițiile în mobilitate urbană durabilă, municipiile de la nivel regional au beneficiat de alocări predefinite. În acest sens, în cadrul Acțiunii 4.1 Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane) au fost derulate 2 apeluri de proiecte în perioada septembrie 2023 - decembrie 2025, în urma cărora alocarea disponibilă Acțiunii nu a fost utilizată în întregime.

Conform Ghidului de depunere strategii integrate de dezvoltare urbană pe Programul Regiunea Centru 2021-2027, varianta actualizată, în situația în care unitățile administrativ-teritoriale cu statut de municipiu nu depun proiecte eligibile, conform listelor de proiecte prioritare și de rezervă, care să acopere bugetul prealocat, până la termenul limită de depunere aferent apelului 2 de proiecte pentru fiecare obiectiv specific referitor la infrastructura verde albastră, mobilitate urbană durabilă și regenerare urbană, diferențele de sume rămase nesolicitate se constituie într-un buget destinat respectivului obiectiv specific, disponibil pentru toate unitățile administrativ-teritoriale eligibile, respectiv municipii, pentru care se va lansa un apel de proiecte de tip competitiv.

2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

Prezentul ghid a fost întocmit în conformitate cu legislația națională și comunitară aplicabilă, prevederile acestuia nefiind de natură să prejudicieze normele legale. Lista orientativă a actelor normative naționale și comunitare aplicabile poate fi consultată la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.²

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1. Tipul de apel

Apelul este de tip **competitiv cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare**.

Astfel, proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul subsecțiunii 4.3 a prezentului document, în limita fondurilor disponibile acestui apel de proiecte.

Pot intra în etapa de contractare proiectele care se încadrează în valorile menționate la secțiunea 5.4 din prezentul ghid, care în urma evaluării tehnice și financiare au obținut un punctaj de minim 50 de puncte, care nu au fost notate cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare) și care îndeplinesc criteriile obligatorii menționate în grila de verificare a documentațiilor tehnico-economice.

10

Proiectele respinse în etapa de evaluare tehnică și financiară nu pot fi redepute în cadrul acestui apel de proiecte.

Proiectele respinse în etapa de contractare pot fi redepute în cadrul acestui apel de proiecte, cu respectarea termenului limită de depunere a cererilor de finanțare. Toate proiectele redepute sunt considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse.

3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

Prin prezentul apel de proiecte sprijinul se va acorda sub formă de grant.

3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea apelului de proiecte este de 28.920.532 euro, formată din 11.716.915 euro alocare PR Centru, respectiv 17.203.617 euro supracontractare. Alocarea apelului poate fi modificată ca urmare a derulării procesului de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul apelului 2 aferent Acțiunii.

² <https://www.regiocentru.ro/wp-content/uploads/2023/07/Centralizator-legislatie-general-a-si-specifica.pdf>

Cursul valutar, la care se va calcula încadrarea în alocarea financiară a apelului de proiecte, este cursul inforeuro valabil în luna lansării apelului de proiecte (luna iulie 2026), respectiv 1 euro= 5.2418 lei.

În cadrul prezentului apel de proiecte, există posibilitatea supracontractării conform OUG nr. 133/2021 – art. 15, alin. 1, lit. b) și art. 5, alin 2 al HG nr. 829/2022, în funcție de disponibilitatea fondurilor, pe baza instrucțiunilor emise de AM PR Centru.

3.4. Rata de cofinanțare

Ratele de cofinanțare, aferente valorii totale eligibile, sunt următoarele:

- **Cuquantumul asistenței financiare nerambursabile acordate în cadrul apelului de proiecte reprezintă maxim 98% din valoarea cheltuielilor eligibile (maxim 85% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului asigurate din Fondul European de Dezvoltare Regională - FEDR + maxim 13% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului din bugetul de stat - BS)**
- **Contribuția solicitantului la cheltuielile eligibile este de minim 2% din valoarea acestora.**

3.5. Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Zona vizată de prezentul apel de proiecte trebuie să fie situată în Regiunea Centru, România (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu), mediul urban/ ZUF / ZM.

3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Proiectele promovate la finanțare în cadrul acestui apel trebuie să se regăsească în lista proiectelor prioritare din SIDU și în PMUD, documente aprobate la nivelul municipiului beneficiar și/sau ZUF sau ZM/.

Acțiunile sprijinite în cadrul acestei priorități contribuie la creșterea calității vieții locuitorilor prin dezvoltarea unei mobilități urbane durabile, bazate pe **PMUD**, modernizarea și decarbonizarea transportului public, stimularea transportului nemotorizat și electric și digitalizarea sistemelor de trafic.

Proiectele individuale sau activitățile/măsurile componente ale proiectelor propuse la finanțare prin Obiectivul specific 2.8 al PR Centru trebuie să fie justificate în cadrul PMUD aferent municipiului /zonei de studiu ce include respectivul municipiu (de ex. să se identifice în cadrul PMUD problemele cărora li se adresează proiectul/activitățile și măsurile componente ale acestuia, caracterul integrat al proiectului cu alte proiecte din cadrul scenariului optim selectat "A face ceva" sau "A face minimum", prioritățile stabilite în PMUD cărora le răspunde proiectul, impactul preliminar al proiectului etc.) și să se regăsească în cadrul scenariului optim selectat "A face ceva" al PMUD. De asemenea, proiectele depuse la finanțare în cadrul acestui obiectiv specific vor trebui să se regăsească în lista proiectelor prioritare a strategiei integrate de dezvoltare urbană (SIDU) a municipiului/zonei urbane funcționale/zonei metropolitane.

În vederea **verificării admisibilității**, PMUD (inclusiv anexele acestuia) se transmit electronic la adresele programe@adrcentru.ro și dezvoltare_urbana@adrcentru.ro, sub formă de fișiere arhivate.

Aceste documente, inclusiv anexele, vor fi semnate cu semnătura electronică a reprezentantului legal al solicitantului.

Documentele obligatorii care vor fi depuse în momentul transmiterii PMUD către ADR Centru, pentru verificarea admisibilității sunt:

- Adresa de înaintare PMUD în vederea verificării admisibilității;
- Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (documentul integral, inclusiv lista de proiecte aferentă acestuia);
- Hotărârea Consiliului Local al UAT pentru aprobare a PMUD (inclusiv Hotărârile de Consiliu Local ale UAT-urilor ce fac parte din zona funcțională urbană sau Hotărârea structurii asociative constituită la nivelul UAT, de aprobare a PMUD, dacă are stabilită această competență în statut)
- Hotărârea de constituire a parteneriatului, dacă este cazul;
- Decizia finală/decizia etapei de încadrare emisă de autoritatea competentă privind Evaluarea Strategică de Mediu, conform HG nr. 1076/2004;
- Declarația reprezentantului legal al UAT, inclusiv ale neprezențelor legali ai celorlalte UAT din zona funcțională urbană, cu privire la parcurgerea procesului de consultare publică și de respectare a principiului parteneriatului, inclusiv documentele doveditoare în acest sens.

Documentele aferente PMUD vor primi un număr de înregistrare la ADR Centru, număr ce va fi utilizat în corespondența purtată ulterior.

12

Depunerea PMUD spre verificare se va realiza înainte de depunerea primului proiect aferent PMUD, urmând ca verificarea să fie realizată în baza grilei de verificare a admisibilității PMUD, anexă a prezentului ghid (Anexa 16). În acest sens, PMUD depus va parcurge o etapă de analiză și admisibilitate, aceasta reprezentând o precondiție obligatorie în procesul de finanțare a proiectelor aferente prezentului apelul, proiectele urmând să fie depuse, verificate și finanțate în conformitate cu prevederile ghidului solicitantului. **Prima cerere de finanțare va putea fi depusă doar după ce PMUD este declarată admisibil.**

Termenul de verificare a admisibilității PMUD este de maxim 30 de zile calendaristice de la data depunerii și înregistrării documentelor, perioadă în care se pot solicita clarificări de către ADR Centru.

În situația în care, în urma verificării/transmiterii solicitărilor de clarificări/analizei răspunsurilor primite în termenul de 30 de zile calendaristice, se consideră că PMUD nu poate fi considerat admisibil, se va solicita beneficiarului completarea și redepunerea acestor documente complete.

După finalizarea etapei de verificare a admisibilității PMUD, ADR Centru va transmite o notificare către reprezentantul legal al beneficiarului, prin care va fi informat cu privire la finalizarea acestei etape și posibilitatea începerii depunerii cererilor de finanțare.

SIDU se va depune și verifica în vederea declarării admisibilității în conformitate cu prevederile Ghidul de depunere Strategii Integrate de Dezvoltare Urbană, disponibil la adresa <https://www.regiocentru.ro/ghid-depunere-sidu/>.

În situația în care, ulterior verificării admisibilității SIDU de către ADR Centru, se constată de către solicitanții de finanțare, necesitatea actualizării SIDU/listei proiectelor prioritare și de rezervă, se va urmări îndeplinirea condițiilor și parcurgerea etapelor prevăzute în prezenta secțiune și în ghidul aferent SIDU menționat mai sus. În perioada ulterioară obținerii scrisorii de admisibilitate pentru SIDU, municipiile din Regiunea Centru vor putea desfășura procedura privind modificarea listei de proiecte prioritare, complementare, plan de acțiune, cu respectarea condițiilor prevăzute în Ghidul privind depunerea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Urbană.

În situația în care se modifică lista proiectelor prioritare și de rezervă a SIDU cu alte proiecte care nu sunt incluse în portofoliul de proiecte aferent SIDU, este necesară modificarea SIDU și completarea portofoliului de proiecte aferent și parcurgerea unui nou proces de selecție a proiectelor prioritare. În această situație se va ține cont de condițiile inițiale de depunere a SIDU și anexelor aferente. SIDU modificat va parcurge o nouă etapă de analiză și admisibilitate, așa cum este prevăzut în Ghidul de depunere Strategii Integrate de Dezvoltare Urbană.

Municipiile care nu depun Hotărârea Consiliului Local al UAT municipiu și/sau, după caz, Hotărârea ADI sau Hotărârile de Consiliul Local ale UAT-urilor ce fac parte din zona urbană funcțională pentru aprobarea SIDU și/sau Decizia finală/decizia etapei de încadrare emisă de autoritatea competentă privind Evaluarea Strategică de Mediu la termen, nu vor putea depune cereri de finanțare până la transmiterea și verificarea acestor documente către ADR Centru.

13

În situația în care, în urma Deciziei finale/deciziei etapei de încadrare emisă de autoritatea competentă privind Evaluarea Strategică de Mediu sau a Hotărârii Consiliului Local al UAT municipiu și/sau, după caz, Hotărârii ADI sau Hotărârilor de Consiliul Local ale UAT-urilor ce fac parte din zona urbană funcțională pentru aprobarea SIDU, survin modificări ale SIDU, se va transmite ADR Centru o notificare prin care se prezintă aceste modificări. Dacă modificările privesc lista de proiecte prioritare, se va parcurge o nouă etapă de verificare conform prevederilor Ghidul de depunere Strategii Integrate de Dezvoltare Urbană.

Parcurgerea etapei de verificare a admisibilității SIDU /PMUD este o precondiție obligatorie în procesul de finanțare a proiectelor aferente prezentului apel, acestea urmând să fie depuse, verificate și finanțate în conformitate cu prevederile ghidului. Modificările aduse documentelor strategice vor face obiectul verificării, iar depunerea SIDU spre verificare, în acest caz, se va face înainte de depunerea primului proiect. Prima cerere de finanțare va putea fi depusă doar după ce SIDU și PMUD sunt declarate admisibile.

3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Grupul țintă este reprezentat de comunitățile locale din mediul urban și ZUF, ZM vizate – locuitori, autorități, mediul social și de afaceri.

3.8. Indicatori

3.8.1. Indicatori de realizare

Indicatorii de program Sunt indicatorii de realizare și rezultat care au fost incluși în program, justificați în cadrul de performanță al Programului Regiunea Centru, și care servesc la cuantificarea rezultatelor programului.

Indicatorii de realizare ai programului

ID	Indicatori de realizare	Unitate de măsură	Valoare de referință	Valoare țintă (2029)
RCO 57	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv	pasageri	0,00	12.000,00
RCO 58	Piste ciclabile care beneficiază de sprijin	km	0,00	120,00
RCO 59	Infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare) care beneficiază de sprijin	Nr. puncte de realimentare/reîncărcare	0,00	20,00
RCO 60	Orașe și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate	Nr. orașe și localități	0,00	4,00
RCO 75	Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	Număr strategii	0,00	23,00
RCO 74	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	Nr. locuitori	0,00	1.215.019,00
CSO41	Parcări Park& Ride realizate	Număr	0,00	8,00
CSO42	Depouri/Autobaze pentru autobuze electrice/troleibuze construite/modernizate	Număr	0,00	5,00
CSO43	Benzi de circulație dedicate transportului public construite/modernizate/banda de circulație utilizată de transportul public modernizată/reabilitată (respectiv separarea și modernizarea unei benzi de	km	0,00	20,00

	<i>circulație dedicate transportului public, construirea unei benzi suplimentare de circulație destinate transportului public sau modernizarea/reabilitarea benzii de circulație utilizata de transportul public in cazul in care nu este posibila separarea sau construirea unei benzi dedicate)</i>			
--	---	--	--	--

Indicatorii de realizare ai proiectului

**RCO 57- Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv. Capacitatea ca număr de pasageri a materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv finanțat prin proiecte sprijinite.*

Materialul rulant ecologic include transportul public colectiv cu emisii reduse de carbon. In cazul Regiunii Centru, doar autobuze electrice, autobuze electrice (pe bază de pile de hidrogen) + un număr redus de troleibuze

15

** RCO 58 - Piste ciclabile care beneficiază de sprijin – km*

Lungimea infrastructurii dedicate ciclismului recent construită sau modernizată semnificativ prin proiectele susținute. Infrastructura de ciclism dedicată include instalații de ciclism separate de alte drumuri sau alte părți ale aceluiași drum prin mijloace structurale, străzi pentru biciclete, tuneluri pentru ciclism etc. Pentru infrastructura de ciclism cu benzi unice separate (ex: pe fiecare parte a drumului), lungimea este măsurată ca lungime a benzii.

RCO 59 - Infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare) care beneficiază de sprijin - puncte de realimentare/reîncărcare

Numărul de puncte de realimentare / reîncărcare pentru vehicule curate finanțate prin proiectele sprijinite.

Un punct de reîncărcare înseamnă o interfață care este capabilă să încarce un vehicul electric la un moment dat sau să schimbe o baterie a unui vehicul electric la un moment dat. Un punct de realimentare se referă la o instalație de alimentare cu combustibil alternativ pentru furnizarea de combustibil alternativ printr-o instalație fixă sau mobilă.

Prin combustibil alternativ se înțelege combustibil sau surse de energie care servesc, cel puțin parțial, ca un substitut pentru sursele de petrol fosil din aprovizionarea cu energie pentru transport și care au potențialul de a contribui la decarbonizarea acestuia și de a îmbunătăți performanțele de mediu ale sectorului de transport.

RCO 60 - Orașe și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate - orașe și localități

Număr de orașe și orașe cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate finanțate prin proiectele sprijinite. Indicatorul acoperă sistemele de transport public pentru pasageri. În scopul acestui indicator, modernizarea se referă la integrarea sistemelor de transport digital, adoptarea de noi tehnologii și alte modificări semnificative pentru digitalizarea sistemului de transport urban. Nu sunt avute în vedere întreținerea sau îmbunătățirile marginale ale sistemelor existente.

Indicatorul acoperă, de asemenea, sisteme inteligente de transport, definite ca sisteme în care tehnologiile informației și comunicării sunt aplicate în domeniul transportului rutier, inclusiv acoperind infrastructura, vehiculul și utilizatorii, precum și în gestionarea traficului și a mobilității, cât și interfața cu alte moduri de transport³.

RCO 75 – *Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin*

Număr strategii pentru dezvoltarea teritorială integrată care beneficiază de sprijin (numărul de municipii care va avea proiecte finanțate în cadrul acestei priorități)

RCO 74 – *Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată* (numărul total al locuitorilor din municipiile/ZUF urile care vor avea proiecte finanțate în cadrul acestei priorități)

CSO41 - *Parcări Park& Ride realizate*

Număr de Parcări de tip park& ride (aflate la marginea municipiului/orașului, cu stații de încărcare pentru vehicule electrice și acces la transportul public și/sau sisteme de închiriat biciclete)

CSO42 - *Depouri/Autobaze pentru autobuze electrice/troleibuze construite/modernizate*

Număr de Depouri/Autobaze pentru autobuze electrice/troleibuze construite/modernizate (respectiv spațiile de garare, stații de încărcare și transformare electrică, spații administrative, alte elemente tehnice necesare funcționării)

CSO43 – *Benzi de circulație dedicate transportului public*

Număr de km banda dedicată transportului public construită/modernizată/banda de circulație utilizată de transportul public modernizată/reabilitată (*respectiv separarea și modernizarea unei benzi de circulație dedicate transportului public, construirea unei benzi suplimentare de circulație destinate transportului public sau modernizarea/reabilitarea benzii de circulație utilizată de transportul public în cazul în care nu este posibilă separarea sau construirea unei benzi dedicate*)

3.8.2. Indicatori de rezultat

Indicatorii de rezultat specifici programului, pe obiectiv specific:

ID	Indicatori de rezultat	Unitate de măsură	Valoare de referință	Valoare țintă (2029)
----	------------------------	-------------------	----------------------	----------------------

³ A se vedea Directiva 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind cadrul pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru interfețele cu alte moduri de transport)

RCR 62	Număr anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau modernizate	utilizatori/an	0,00	2.000.000,00
RCR 64	Numărul anual de utilizatori ai pistelor ciclabile (valoarea de baza obținută pe baza măsurătorilor empirice on the spot ale UAT urilor care au piste ciclabile, în anul 2021, valoarea țintă estimată va fi verificată cu ajutorul noilor echipamente ce vor fi instalate pe pistele ciclabile, sau în același mod ca la obținerea valorii de bază)	utilizatori/an	0,00	675.000,00

Indicatorii de rezultat în funcție de activitățile proiectului:

Se vor menționa rezultatele așteptate cu referire la creșterea estimată a numărului de pasageri/bicicliști/pietoni, după caz, care utilizează sistemele de transport public și/sau infrastructura/sistemele pentru deplasări nemotorizate create/modernizate/extinse, astfel:

- Creșterea estimată a numărului de pasageri transportați în cadrul sistemelor de transport public de călători înființate/modernizate/extinse (utilizatori/an) – RCR 62.

Valoarea de referință a indicatorului se estimează ca număr de utilizatori a serviciului de transport din anul de dinainte al intervenției și este zero pentru serviciile noi. Valoarea atinsă se estimează ex-post ca număr de utilizatori ai serviciului de transport din anul de după încheierea fizică a intervenției.

Rezultatul se verifică prin raportarea la numărul total pasageri transportați, și procentual la gradul de înnoire a flotelor prin proiectele propuse.

- Creșterea estimată a numărului de persoane care utilizează piste/traseele pentru biciclete construite/modernizate/extinse (utilizatori/an) – RCR 64.

Valoarea de referință a indicatorului se estimează ca număr de utilizatori a serviciului de transport din anul de dinainte al intervenției și este zero pentru infrastructura nouă. Valoarea atinsă se estimează ex post din punct de vedere al numărului de utilizatori ai infrastructurii din anul de după încheierea fizică a intervenției.

Valorile preconizate trebuie să fie realiste, realizabile și măsurabile.

Definiția indicatorilor precum și modul de calcul al acestora se regăsesc în *Anexa 3 Instrucțiuni pentru calculul îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat* la Manualul Beneficiarului

disponibil aici: <https://www.regiocentru.ro/wp-content/uploads/2026/04/Manualul-beneficiarului-PRC-Martie2026.zip>

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte (dacă este cazul)

3.9. Rezultatele așteptate

Acțiunile sprijinite în cadrul acestei priorități contribuie la creșterea calității vieții locuitorilor prin dezvoltarea unei mobilității urbane durabile, bazate pe PMUD, modernizarea și decarbonizarea transportului public, stimularea transportului nemotorizat și electric și digitalizarea sistemelor de trafic.

Rezultate așteptate

- cu privire la beneficiarii direcți ai proiectului (rezultatele așteptate generale)
- în funcție de investițiile realizate în cadrul proiectului

Pentru o monitorizare mai exactă a Cererilor de finanțare în cadrul PR Centru, în toate proiectele se vor menționa rezultatele așteptate ca urmare a realizării acestora.

Rezultatele așteptate generale

Se vor menționa rezultatele așteptate cu referire la creșterea estimată a numărului de pasageri/bicicliști/pietoni, după caz, care utilizează sistemele de transport public și/sau infrastructura/sistemele pentru deplasări nemotorizate create/modernizate/extinse, astfel:

- Creșterea estimată a numărului de pasageri transportați în cadrul sistemelor de transport public de călători înființate/modernizate/extinse (nr. pasageri)
- Creșterea estimată a numărului de persoane care utilizează piste/traseele pentru biciclete construite/modernizate/extinse (nr. persoane)

18

Valorile preconizate trebuie să fie realiste, realizabile și măsurabile.

Rezultatele așteptate în funcție de activitățile proiectului

În cadrul fiecărei Cereri de Finanțare se vor menționa rezultatele așteptate în corelare cu activitățile propuse prin proiect. Valorile preconizate trebuie să fie realiste, realizabile și măsurabile.

Aceste posibile rezultate așteptate în funcție de activitățile proiectului sunt enumerate mai jos. Acestea vor fi corelate și cu indicatorii de realizare propuși la nivelul PR Centru pe OS 2.8.

A. Investiții destinate îmbunătățirii transportului public urban de călători

- Troleibuze/autobuze electrice achiziționate (nr.), după caz;
- Lungimea liniilor de troleibuz construite/modernizate/reabilitate/extinse (km), după caz;
- Stații de reîncărcare electrică achiziționate/instalate/construite pentru autobuzele alimentate electric (nr.);
- Stații de alimentare cu hidrogen achiziționate/instalate/construite pentru autobuzele alimentate cu hidrogen

- Depouri pentru transportul public electric construite/modernizate/ extinse (nr.), după caz;
- Stații de transport public construite/modernizate (nr.), după caz;
- Sisteme de e-ticketing create/modernizate/extinse (nr.), după caz;
- Lungimea benzilor separate pentru mijloacele de transport public construite/modernizate/ reabilite/extinse (km), după caz;

B. Investiții destinate transportului electric și nemotorizat

- Stații/puncte de reîncărcare a autoturisme electrice și electrice hibride achiziționate și instalate (nr.);
- Lungimea pistelor/traseelor pentru biciclete construite/modernizate/extinse (km), după caz; traseele noi sau modernizate vor beneficia obligatoriu fie de instalații automate de măsurat frecvența utilizării, fie de sisteme CCTV pentru supraveghere, și în secundar, numărare a utilizatorilor.
- Sisteme de închiriere de biciclete („bike-sharing”/”bike rental”) create/modernizate/extinse (nr.), după caz;
- Sisteme de închiriere de biciclete electrice („e-bike-sharing”/”e-bike rental”) create/modernizate/extinse (nr.), după caz;
- Lungimea/suprafața traseelor/zonelor pietonale construite/modernizate/extinse (km/kmp), după caz;
- Sisteme instalate de reducere/interzicere a circulației autoturismelor în anumite zone (nr.);

19

C. Alte investiții privind mobilitatea în zona urbană

- Sisteme de managementul traficului, precum și alte sisteme de transport inteligente create/modernizate/extinse (nr.), după caz;
- Parcări de transfer de tip „park and ride” construite (nr./nr. locuri);
- Aliniamente de arbori și arbuști plantați (nr., km, nr./km);
- Activități de promovare a mobilității urbane durabile (nr.)
- Activități de cooperare transnațională (nr.)

3.10. Operațiuni de importanță strategică

Nu este cazul.

3.11. Investiții teritoriale integrate

Nu este cazul.

3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu este cazul.

3.13. Reguli privind ajutorul de stat

Condiții cu privire la solicitanți

Solicitanții de finanțare ai proiectelor depuse în cadrul prezentului apel de proiecte aferent Obiectivului specific 2.8 pot fi reprezentați de:

- **Unități administrativ-teritoriale municipii**, definite prin Codului administrativ aprobat prin OUG nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare;
- **Parteneriate dintre unitatea administrativ-teritorială municipiu, cu UAT județ/orașe/municipii/comune din zona urbană funcțională (Z.U.F.)/ZM a municipiului.**
- Se va avea în vedere, în mod obligatoriu, faptul că orașele/municipiile/comunele din zona funcțională urbană a municipiului, cu care se încheie parteneriate pentru depunerea și implementarea în comun a proiectelor din cadrul O.S. 2.8, trebuie să fi făcut parte din zona de studiu comună a S.I.D.U. și P.M.U.D. aferente respectivului municipiu. De regulă, acest aspect va face obiectul verificărilor în etapa de analiză a strategiilor integrate de dezvoltare urbană, inclusiv a listelor de proiecte anexate acestora.
- În cazul proiectelor depuse de parteneriate dintre unitatea administrativ-teritorială municipiu și UAT orașe/municipii/comune din zona funcțională urbană a acestuia/județul, după caz, pentru realizarea investițiilor comune în sistemele de transport public de călători, vor trebui respectate inclusiv condițiile art. 5, alin. (2), lit. b) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007, respectiv va trebui probată existența unei Asociații de dezvoltare intercomunitară (ADI) având ca scop serviciul de transport public zonal de călători, cel târziu în etapa de contractare. În mod evident, această Asociație de dezvoltare intercomunitară (ADI) va include UAT-urile din parteneriatul constituit în vederea depunerii și implementării acestor cereri de finanțare, care vor mandata ADI pentru încheierea contractului de servicii publice de transport. Existența documentelor statutare aferente ADI nu scutește membrii parteneriatului de întocmirea și semnarea acordurilor de parteneriat așa cum sunt acestea definite de OUG nr. 133/2021.

20

Pentru anumite investiții asupra componentelor sistemelor de transport public local/zonal de călători puse la dispoziția operatorului de transport public este necesar ca între autoritatea locală competentă (UAT municipiu/ asociație de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciul de transport public de călători) și operatorul de transport public, **să se încheie și să se prezinte un contract de servicii publice/hotărâre privind darea în administrarea a prestării serviciului, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, Legii 92/2007 cu completările și modificările ulterioare și ale Legii nr. 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare.** De asemenea, în cazul proiectelor depuse de parteneriate dintre unități administrativ-teritoriale municipii/orașe/comune/județ (după caz) pentru realizarea investițiilor comune în sisteme de transport public de călători, vor trebui respectate condițiile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, art. 5, alin. (2), lit. b), respectiv va trebui probată existența unei asociații de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciul de transport public zonal de călători, în care municipiul și UAT partenere sunt membre, cel târziu în etapa contractuală, căreia UAT partenere să-i mandateze încheierea contractului de servicii publice cu operatorul, conform legislației naționale și Regulamentului (CE) nr. 1370/2007.

Teritoriul eligibil pentru implementarea proiectelor este reprezentat de teritoriul localităților urbane și al satelor aparținătoare acestora, dacă e cazul, care formează împreună unitățile administrativ-teritoriale municipii, eligibile în cadrul O.S. 2.8, precum și teritoriul UAT

orașe/municipii/comune din zona funcțională urbană a acestora, în cazul proiectelor depuse în parteneriat. Pe teritoriul UAT municipii/orașe/comune din zona funcțională urbană a municipiilor eligibile, partenere în proiect și incluse în zona de studiu a Planului de Mobilitate Urbană Durabilă (inclusiv a S.I.D.U), se vor putea realiza **investiții comune** cu municipiul eligibil, ce vizează doar următoarele activități eligibile: construirea/modernizarea/extinderea pistelor/traseelor pentru biciclete/pietonale, construirea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete și e-biciclete, construirea/modernizarea/reabilitarea/ extinderea benzilor exclusive pentru transportul public, achiziția de troleibuze/autobuze, inclusiv înființarea de noi trasee de transport public, în condițiile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, precum și alte tipuri de investiții complementare privind transportul public de călători/moduri nemotorizate (ce sunt detaliate în secțiunea 5.2 din prezentul ghid: de exemplu, amplasarea de parcuri de transfer de tip „park and ride” etc).

Condiții cu privire la tipurile de investiții

Investiții privind sistemele de transport public local/zonal de călători

În cazul municipiilor ale căror sisteme de transport public sunt puse la dispoziția operatorilor (de către municipii sau prin mandatarea Asociației de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciul de transport public zonal), se va prezenta ca anexă obligatorie, la depunerea cererii de finanțare sau în etapa de implementare un contract de delegare a gestiunii serviciului de transport public local/zonal de călători/hotărâre de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public, conform cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 și ale Legii nr. 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, în vederea realizării prin intermediul Obiectivului specific 2.8 a următoarelor tipuri de investiții/activități:

- Achiziționarea de troleibuze;
- Achiziționarea de autobuze electrice (alimentate cu baterii sau pile de hidrogen);
- Crearea/extinderea traseelor de transport public electric (troleibuz, stații de încărcare pentru autobuzele alimentate electric);
- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea depourilor/autobazelor aferente transportului public, inclusiv infrastructura tehnică aferentă;
- Crearea/extinderea/modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători („e-bilete” sau „e-ticketing”);

Proprietatea asupra bunurilor rezultate din proiectele finanțate prin acest apel va rămâne a autorității publice locale competente, pe întreaga perioadă de viață economică a acestora, solicitantul de finanțare acționând în baza prerogativelor de autoritate publică, autoritățile locale exercitând, conform prevederilor legale, competențe exclusive cu privire la asigurarea acestor bunuri/servicii la nivel local. Totodată, în cadrul contractelor de servicii publice va fi stipulată obligația operatorului de transport de călători, ca la sfârșitul contractului, să transfere bunurile de retur către autoritatea locală competentă, în condițiile optime de utilizare, pentru a putea fi reincluse, dacă este cazul, într-un nou contract de servicii publice, cu respectarea Regulamentului (CE) nr. 1370/2007.

Asigurarea conformității contractelor de servicii publice de transport local/zonal de călători cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 se va realiza în următoarele etape, astfel:

- **La momentul depunerii Cererii de finanțare :**

- A. În situația în care Contractele de delegare a gestiunii/ hotărârile de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public au fost încheiate în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, înainte de depunerea cererii de finanțare, solicitantii trebuie să prezinte:
- a) **Dovada publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene**, dacă este cazul, cu cel puțin un an înainte de lansarea invitației de participare la procedura competitivă de atribuire sau cu un an înainte de atribuirea directă, a cel puțin, următoarelor informații, conform art. 7, alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007:
 - numele și adresa autorității competente;
 - tipul de atribuire vizat;
 - serviciile și zonele potențial vizate de atribuirea respectivă;
 - data de început și durata preconizate ale contractului de servicii publice.

Atenție! În anunțul de intenție publicat în JOUE se va consemna autoritatea locală competentă, respectiv Asociația de dezvoltare intercomunitară (ADI) având ca obiect serviciul de transport public zonal de călători sau Unitatea administrativ-teritorială.

Sau

Declarație a reprezentantului legal al solicitantului asupra faptului ca prestația anuală din cadrul contractului de delegare a gestiunii sau din hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public este mai mică de 50.000 kilometri de servicii publice de transport de călători, făcându-se referire la programul de transport, respectiv la lungimea traseelor aferente contractului, numărul mijloacelor de transport în comun, frecvența curselor etc. Documentele la care se face referire vor fi anexate la această declarație;

22

- b) **Contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public de călători**, cu toate anexele, denumit pe scurt și contractul de delegare a gestiunii, pentru operatorii prevăzuți la art. 28 alin. (2) lit. b) și la art. 29 alin (4) din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare sau hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public, cu toate anexele, către operatorii de drept public reprezentați de serviciile publice de interes local cu personalitate juridică prevăzuți la art. 28 alin (2) lit. a) din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- c) **Hotărârea de Consiliu Local al solicitantului de delegare a gestiunii serviciului de transport public local de călători**, de aprobare a contractului de servicii publice (în conformitate cu prevederile legale în vigoare)

- B. În situația în care Contractele de delegare a gestiunii/Hotărârile de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public urmează a fi încheiate în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 în

etapa de implementare a contractului de finanțare aferent proiectului, solicitantii trebuie să prezinte în mod obligatoriu **la depunerea cererii de finanțare:**

- a) **Dovada publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene**, dacă este cazul, cu cel puțin un an înainte de lansarea invitației de participare la procedura competitivă de atribuire sau cu un an înainte de atribuirea directă, a, cel puțin, următoarelor informații, conform art. 7, alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007:
- numele și adresa autorității competente;
 - tipul de atribuire vizat;
 - serviciile și zonele potențial vizate de atribuirea respectivă;
 - data de început și durata preconizate ale contractului de servicii publice.

Sau

Declarație a reprezentantului legal al solicitantului asupra faptului ca prestația anuală din cadrul contractului de delegare a gestiunii sau din hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public este mai mică de 50.000 kilometri de servicii publice de transport de călători, făcându-se referire la programul de transport, respectiv la lungimea traseelor aferente contractului, numărul mijloacelor de transport în comun, frecvența curselor etc. Documentele la care se face referire vor fi anexate la această declarație;

- **În etapa de implementare a contractului de finanțare** – Beneficiarul are obligația de a depune contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public de călători sau hotărârea de dare în administrarea a serviciului de transport public de călători, în funcție de tipul operatorului, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, precum și avizele sau acordurile necesare, după caz, în termen de maximum 1 an de la semnarea contractului de finanțare, în cazul atribuirii directe, respectiv maximum 18 luni, în cazul procedurii competitive, dar înainte de transferarea bunurilor ce fac obiectul proiectului către operatorul de transport, în caz contrar AM PR Centru poate dispune rezilierea și recuperarea sumelor plătite până la acel moment.
- **În etapa de durabilitate a contractului de finanțare** - Pe perioada de implementare și a durabilității contractului de finanțare, beneficiarul are obligația de a publica anual pe website-ul oficial al instituției, în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007, un raport cumulativ care să cuprindă: obligațiile de serviciu public de transport de călători pentru fiecare tip de transport public prestat, operatorii selectați de serviciu public de transport de călători, procedura de atribuire utilizată, natura și întinderea eventualelor drepturi exclusive acordate operatorilor de serviciu public, plățile compensatorii acordate operatorilor, îndeplinirea de către operator a indicatorilor de performanță stabiliți prin contract etc.

Alte investiții, decât cele privind sistemele de transport public local/zonal de călători

Pentru alte investiții, decât cele privind sistemele de transport public local/zonal de călători, ce vor fi operate de către terțe părți după finalizare (alții decât solicitantul), transmiterea către

aceștia a dreptului de exploatare a infrastructurii / bunurilor create / modernizate / reabilite / extinse prin proiect pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare, pentru îndeplinirea activităților corespunzătoare obiectivelor proiectelor, se face prin procedură competitivă, transparentă și nediscriminatorie, în condițiile legii, precum și ale prevederilor art. 107 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

În această situație se pot încadra următoarele activități:

- Achiziționarea și instalarea stațiilor de reîncărcare a automobilelor electrice și electrice hibride; acest tip de investiții va face obiectul unei scheme de ajutor „de minimis”.
- Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete;
- Construirea parcărilor de transfer de tip „park and ride” etc;

Pe perioada de implementare (dacă este cazul) și durabilitate a contractului de finanțare, în situația în care aceste investiții de mai sus (cu excepția stațiilor de încărcare) vor fi operate de către solicitant sau de serviciile de interes public local aflate în subordinea acestuia, veniturile colectate pe seama utilizării investiției (de ex. prin bilete/tarife, publicitate etc.) nu vor depăși 50% din cheltuielile de exploatare/mentenanță ale investiției ce face obiectul proiectului, pentru a nu fi încălcate regulile privind ajutorul de stat. De asemenea, este responsabilitatea solicitantului ca la nivelul acestuia să existe un mecanism de control și verificare a tuturor costurilor și veniturilor, în scopul stimulării eficienței și evitării creșterii artificiale a costurilor.

Principiul non-profitului și aplicarea regulilor privind Ajutorul de stat

Proiectele finanțate în cadrul acestei priorități vor avea în vedere respectarea prevederilor principiului non-profitului, așa cum acesta este descris în art. 192 din Regulamentul CE nr. 1046/2018, solicitantul având obligația să completeze macheta de analiză și previziune financiară (funding-gap), model anexat ghidului. În cazul proiectelor generatoare de profit, solicitantul va întocmi bugetul având în vedere acest aspect. Modul de calcul se regăsește în macheta de analiză și previziune financiară (funding-gap), model anexat ghidului, iar contribuția solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile, va fi ajustată corespunzător. În acest caz vor trebui îndeplinite condițiile pentru ca proiectele să nu fie supuse regulilor ajutorului de stat (sisteme de bike sharing/bike rental) sau să fie considerat ajutor de stat compatibil (achiziția de autobuze electrice/troleibuze, crearea de depouri/modernizare a acestora, stații de încărcare pentru autobuze, infrastructuri pentru troleibuze).

Investițiile nu vor genera venituri nete, așa că sprijinul de tip grant este considerat a fi potrivit. O serie de activități nu generează nici un fel de venituri, spre exemplu, investițiile la sol: piste de biciclete și culoarele pietonale (trotuare), culoarele dedicate utilizării exclusiv transportului public, stațiile pentru transportul public și sistemele de management trafic.

Investițiile în autobuze electrice și troleibuze, depouri cu stații de încărcare electrică, alte elemente de infrastructură dedicată vor conduce la stimularea utilizării transportului public, dar veniturile generate de bilete și abonamente nu vor acoperi cheltuielile legate de funcționarea sistemului, necesitând în continuare subvenții și compensări, în condițiile Regulamentului CE 1370/2007.

Pentru sistemele de închiriere biciclete costurile de operare vor fi aliniate cu prețul de închiriere, având drept scop stimularea mobilității cu bicicleta (aici putând fi compensate

costurile de operare de către municipalitate și costurile închirierii, pentru anumite categorii de utilizatori⁴ să fie reduse, sau chiar 0). Stațiile de încărcare electrică vor fi amenajate în parcuri park and ride sau publice și în alveolele de pe drumurile publice destinate special vehiculelor electrice.

Ajutorul de minimis

În cadrul acestui apel, **investițiile în infrastructura de reîncărcare pentru vehicule electrice - stații/puncte de reîncărcare electrică destinate publicului**, sunt finanțabile doar prin ajutor de minimis, fiind aplicabilă Schema de ajutor de minimis pentru investițiile în infrastructura de reîncărcare pentru vehicule electrice - stații/puncte de reîncărcare electrică, aprobată prin Dispoziția Directorului General al ADR Centru nr. 190/2023, modificată prin Dispoziția Dispoziția Directorului General al ADR Centru nr. 92 / 2024, disponibilă la adresa: <https://www.regiocentru.ro/scheme-de-ajutor-de-stat-si-minimis/>. Ajutorul de minimis este acordat pentru achiziția, instalarea și punerea în funcțiune a stațiilor de încărcare care fac parte dintr-un proiect integrat de dezvoltare a mobilității urbane durabile.

- **Aspecte generale**

Utilizarea fondurilor publice (inclusiv a fondurilor europene) pentru a sprijini o întreprindere, acordându-i astfel un avantaj în detrimentul altor entități (concurente pe piață), poate constitui ajutor de stat. În conformitate cu normele europene, unele ajutoare de stat sunt ilegale tocmai pentru că ele sunt de natură să distorsioneze concurența pe piața comună.

25

Articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede obligația de a notifica Comisiei Europene ajutoarele de stat, astfel încât aceasta să evalueze dacă sunt compatibile cu piața comună.

Regula *de minimis* are în vedere exceptarea de la notificare a ajutoarelor de o valoare mică. Astfel, ajutoarele cu o valoare de până la 300.000 euro, acordate unei întreprinderi pe o perioadă de trei ani, sunt considerate compatibile cu regulile de concurență pe piața comună.

Prin acest apel de proiecte investițiile (proiectele) sunt selectate și finanțate în baza măsurii de sprijin constând în acordarea unor ajutoare de minimis pentru creșterea calității vieții locuitorilor din localitățile Regiunii Centru prin dezvoltarea unei mobilități urbane durabile, bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă – PMUD, în cadrul general definit de SIDU. Scopul urmărit este îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin stimularea utilizării vehiculelor electrice, promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, respectiv stimularea investițiilor privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport nepoluante. Finanțarea este asigurată prin PR Centru 2021-2027.

Ajutorul *de minimis* ia forma finanțării nerambursabile și se supune prevederilor privind ajutorul de minimis stipulate în Regulamentul (UE) nr. 2831 / 2023 pentru aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile Ordonanței de urgență nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul

⁴ Pensionari, elevi, studenți, persoane în risc de sărăcie etc

ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare.

- **Valoarea ajutorului**

Valoarea ajutorului de minimis este cuprins între 40.000 euro și 200.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb InforEuro, valabil la data semnării contractului de finanțare, și reprezintă maxim 98% din totalul cheltuielilor eligibile necesare achiziționării și instalării stațiilor de reîncărcare a automobilelor electrice și electrice hibride. Cofinanțarea ce trebuie asigurată din surse proprii de către beneficiar este minim 2%.

Finanțarea nerambursabilă maximă acordată ca ajutor de minimis nu poate depăși echivalentul în lei al sumei de 200.000 euro, cu respectarea plafonului de minimis de 300.000 euro, pe o perioadă de 3 ani, per întreprindere unică, calculat la cursul InforEuro valabil la data acordării ajutorului de minimis.

Perioada de 3 ani care trebuie luată în considerare în sensul Regulamentului 2831 / 2023 ar trebui evaluată în mod continuu. Pentru fiecare nou ajutor de minimis acordat, trebuie luată în considerare valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate în ultimii 3 ani. AM PR Centru verifică încadrarea în plafonul de minimis atât la data depunerii cererii de finanțare, cât și la data acordării ajutorului.

- **Durata ajutorului**

Schema de minimis se aplică de la de la data publicării pe site-ul <https://www.regiocentru.ro/> până la epuizarea bugetului alocat, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2027.

26

- **Întreprinderea unică**

În sensul Regulamentului de minimis, plafonul de minimis (300.000 euro) se aplică întreprinderii unice. Întreprinderea unică include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

1. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
2. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
3. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din actul constitutiv sau din statutul acesteia;
4. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile de mai sus, constituie, de asemenea, întreprinderi unice.

- **Cumulul ajutoarelor**

Plafonul de minimis (300.000 euro) de care poate beneficia un solicitant se va reduce cu valoarea cumulată a tuturor ajutoarelor în regim de minimis, acordate întreprinderii unice pe parcursul ultimilor 3 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare

Astfel, se vor cumula următoarele ajutoare de minimis:

1. primite de întreprinderea solicitantă
2. primite de toate celelalte întreprinderi cu care întreprinderea solicitantă formează întreprinderea unică
3. În cazul fuziunilor sau al achizițiilor, atunci când se stabilește dacă un nou ajutor de minimis acordat întreprinderii rezultate ca urmare a procesului de fuziune/achiziție sau întreprinderii care face achiziția, depășește plafonul relevant, se iau în considerare toate ajutoarele de minimis anterioare acordate tuturor întreprinderilor care fuzionează. Ajutoarele de minimis acordate legal înainte de fuziune sau achiziție rămân legal acordate.
4. În cazul în care o întreprindere se împarte în două sau mai multe întreprinderi separate, ajutoarele de minimis acordate înainte de separare se alocă întreprinderii care a beneficiat de acestea, și anume, în principiu, întreprinderii care preia activitățile pentru care au fost utilizate ajutoarele de minimis. În cazul în care o astfel de alocare nu este posibilă, ajutoarele de minimis se alocă proporțional pe baza valorii contabile a capitalului propriu al noilor întreprinderi la data la care separarea produce efecte.

Pentru respectarea regulilor de cumul, solicitantul ajutorului de minimis va prezenta o declarație pe propria răspundere, în care va menționa informațiile referitoare la orice alt ajutor de minimis primit în ultimii 3 ani anteriori datei de depunere a cererii de finanțare, , respectiv încheierea contractului de finanțare, cu respectarea prevederilor referitoare la întreprinderea unică.

Dacă valoarea în euro a unui ajutor de minimis ori modalitatea de determinare a acesteia sunt specificate în actul de acordare (e.g. contract de finanțare, acord de principiu), atunci această valoare va fi dedusă din plafonul de minimis. În caz contrar, pentru determinarea valorii în euro a ajutorului primit, se va utiliza rata de schimb InforEuro⁵ valabilă în luna acordării ajutorului (i.e. luna emiterii/semnării actului de acordare a ajutorului).

Ajutoarele *de minimis* pot fi cumulate cu ajutoarele *de minimis* acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2832/2023 al Comisiei în limita plafonului stabilit în regulamentul respectiv. Ajutoarele de minimis acordate în condițiile prezentei scheme pot fi cumulate cu ajutoare de minimis acordate în conformitate cu alte regulamente de minimis în limita plafonului relevant.

Ajutoarele de minimis nu se vor cumula cu alte ajutoare de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoarele de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare prin capital de risc dacă un astfel de cumul ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile specifice ale fiecărui caz de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii adoptată de Comisie.

⁵ Ratele de schimb InforEuro sunt publicate la adresa

http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm

În cazul în care, după aplicarea regulilor de cumul, valoarea finanțării nerambursabile solicitate prin cererea de finanțare depășește plafonul de minimis specific (respectiv 300.000 euro), întreprinderea poate beneficia, dacă solicită acest lucru, de ajutor de minimis doar pentru acea fracțiune din ajutor care, cumulată cu restul ajutoarelor de minimis primite anterior, nu depășește acest plafon.

- **Data acordării ajutorului**

Ajutoarele de minimis se consideră acordate în momentul în care dreptul legal de a beneficia de aceste ajutoare este conferit întreprinderii în temeiul legislației naționale aplicabile, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective. Astfel, ajutoarele de minimis se consideră acordate la data semnării contractului de finanțare, indiferent de data la care ajutoarele se plătesc întreprinderii respective.

3.14. Reguli privind instrumentele financiare

Nu este cazul.

3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Nu este cazul.

3.16. Principii orizontale

Respectarea principiilor orizontale menționate la nivelul Acordului de Parteneriat și Programului Regiunea Centru se va realiza pe toată perioada de elaborare, implementare și durabilitate a proiectelor.

Proiectele care includ măsuri suplimentare cadrului legal în vigoare, vor fi punctate în grila de evaluare tehnică și financiară.

Pentru stabilirea abordării optime a respectării acestor principii, se vor avea în vedere, fără a se limita la, actele normative naționale și comunitare prevăzute în Lista cuprinzând legislația orientativă aplicabilă, disponibilă pe site-ul <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

Proiectele finanțate vor avea în vedere, pe toată perioada de implementare a proiectului, respectarea obligațiilor prevăzute în PR Centru pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) așa cum acesta este definit prin Regulamentul (UE) 852/2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile. În acest sens, solicitantul va descrie la secțiunea relevantă din cererea de finanțare și anexele sale, modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, acțiunile suplimentare propuse (dacă este cazul), precum și modul de respectare a principiilor DNSH în implementarea proiectelor. Pentru analiza modului în care principiul DNSH este respectat, solicitantul de finanțare va avea în vedere metodologia disponibilă la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/> privind abordarea principiului DNSH în Programul Regiunea Centru. Solicitantul va avea în vedere respectarea principiului DNSH inclusiv la întocmirea documentațiilor de atribuire a contractelor de achiziție.

Totodată, în faza de evaluare se va verifica dacă proiectele propuse respecta principiul DNSH prin parcurgerea și completarea unei liste de verificare DNSH (conform modelului prezentat în Metodologie).

Imunizarea infrastructurii finanțate la schimbări climatice, respectiv adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor nocive asupra mediului și rezistența în fața dezastrelor, va fi avută în vedere atât în etapa de elaborare, cât și pe durata implementării proiectelor, precum și în etapa de exploatare și întreținere a investițiilor, asigurându-se astfel durabilitatea infrastructurii și standardul serviciilor cu abordarea adecvată a riscurilor climatice. Pe durata exploatării, infrastructura creată va fi eficient monitorizată și din perspectiva evenimentelor climatice. În acest sens, proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special: Raportul de mediu pentru PR Centru 2021-2027 și Analiza privind evaluarea principiului DNSH în PR CENTRU 2021-2027: <https://www.regiocentru.ro/programul-regiunea-centru-2021-2027/>.

3.18. Caracterul durabil al proiectului

Obiectivele de mediu și climă reprezintă obiective transversale care definesc strategia și intervențiile PR Centru, urmărind sustenabilitatea ecologică, respectiv considerentele legate de mediu definite la nivel european. Se vor încuraja proiecte care susțin dezvoltarea durabilă și care aleg opțiunile de implementare care contribuie la îmbunătățirea performanței de mediu, la dezvoltarea unei economii moderne durabile, competitive și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor.

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

În implementarea PR Centru, precum și în etapele de elaborare și implementare a proiectelor, se va asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a UE, a Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu dizabilități și a actelor normative relevante europene și naționale, nefiind eligibile pentru finanțare proiectele care contravin principiilor orizontale din art. 9 al RDC.

Egalitatea de gen, accesibilitatea, incluziunea și nediscriminarea pe bază de rasă, origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, sunt urmărite în toate etapele de elaborare, evaluare, implementare a proiectelor și vor reprezenta condiții obligatorii de îndeplinit pentru accesarea fondurilor europene.

Proiectele finanțate vor avea în vedere necesitatea eliminării inegalităților și promovarea egalității de șanse între femei și bărbați, precum și combaterea discriminării pe bază de sex, rasă sau origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală și aplicarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale legislative în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor. Nu sunt susținute acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune. Intervențiile sprijinite prin fonduri vor ține cont de principiile și domeniile prioritare promovate prin Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, urmărindu-se ca rezultatele

proiectelor finanțate prin această intervenție să permită accesul persoanelor cu dizabilități în condiții de egalitate și nediscriminare.

În acest sens, în ceea ce privește eligibilitatea proiectului și a activităților, este necesară respectarea obligațiilor prevăzute în legislația comunitară și națională în domeniul accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, respectiv standardele minime prevăzute.

În conformitate cu art. 4 lit. f) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, solicitanții de finanțare vor avea în vedere inițierea sau promovarea cercetării și dezvoltării bunurilor, serviciilor, echipamentelor și facilităților concepute pe baza designului universal, care ar presupune o adaptare minimă și la cel mai scăzut cost, pentru a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități, să promoveze existența și să încurajeze utilizarea acestor bunuri, servicii, echipamente și facilități concepute pe baza designului universal, precum și să promoveze designul universal în elaborarea standardelor și instrucțiunilor.

Potrivit Convenției ONU, „design universal” înseamnă proiectarea produselor, mediului, programelor și serviciilor, astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specializate. Design-ul universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități, atunci când este necesar.

În același timp, „adaptare rezonabilă” înseamnă modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Cadrul legal general privind accesibilitatea este dat de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, Capitolul IV „Accesibilitate”, art. 61-71, la acesta se adăugându-se legislația și normele de aplicare specifice, precum Legea nr. 232/2022 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor, Ordonanța de Urgență nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public ș.a.

În ceea ce privește acordarea unui punctaj suplimentar în etapa de evaluare tehnică și financiară proiectelor ale căror acțiuni depășesc minimul stabilit prin lege, se vor puncta în plus proiectele care vor promova cercetarea și dezvoltarea, vor face cunoscută oferta și vor încuraja utilizarea de noi tehnologii, inclusiv tehnologii informatice și de comunicații, dispozitive de suport pentru mobilitate, dispozitive și tehnologii de asistare, adecvate persoanelor cu dizabilități, acordând prioritate tehnologiilor cu prețuri accesibile (art. 4 lit. g) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități).

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special:

- „Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile” disponibil la adresa:
<https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>,
<https://mfe.gov.ro/carta-drepturilor-fundamentale-a-uniunii-europene/>
- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027; Ghidul CDPD
- Ghid privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

alocată României în perioada 2021–2027: <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>

3.20. Teme secundare

Nu este cazul.

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Conform prevederilor Regulamentului Comisiei Europene nr. 1060/2021, art. 50, beneficiarii proiectelor cu finanțare europeană au obligația de a comunica sprijinul obținut și vor asigura vizibilitatea acestuia, inclusiv a rezultatelor obținute. Astfel, beneficiarii proiectelor finanțate din fonduri europene trebuie să informeze publicul larg cu privire la contribuția obținută din partea fondurilor, cel puțin prin măsurile de comunicare minime obligatorii și trebuie să se asigure că beneficiarii finali ai proiectului/ persoanele care participă la proiecte au fost informați/ informate cu privire la finanțarea europeană.

În acest sens, se va realiza afișarea corespunzătoare a elementelor de identitate vizuală obligatorii și se vor respecta măsurile de comunicare și vizibilitate obligatorii cuprinse în Manualul de identitate vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027, publicat pe pagina www.regiocentru.ro, precum și instrucțiunile emise de AM, unde și când este cazul. Conform Regulamentului UE menționat anterior, în cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile ce îi revin conform contractului de finanțare referitor la Comunicare și vizibilitate și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, Autoritatea de Management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, putând anula până la 3% din sprijinul din partea fondurilor pentru operațiunea în cauză.

Prevederile incluse în Manualul de Identitate Vizuală a PR Centru 2021-2027 se aplică beneficiarilor de finanțare europeană începând cu momentul semnării contractului de finanțare.

Totuși, în cazul în care potențialul beneficiar realizează anterior semnării contractului de finanțare, activități/materiale de informare și comunicare pentru promovarea proiectului (broșuri, mape, pliante, site-uri etc.), acestea trebuie să respecte regulile din acest Manual.

Elementele obligatorii de identitate vizuală care vor fi folosite pe materialele de comunicare/vizibilitate sunt:

- emblema UE, însoțită obligatoriu de declarația de finanțare „Cofinanțat de Uniunea Europeană”, în varianta bilingvă, unde este cazul;
- sigla Guvernului României;
- sigla Programului „Regiunea Centru”.

Măsurile minime obligatorii de comunicare și vizibilitate, aplicabile tuturor proiectelor sunt următoarele:

- publicarea a minim unui comunicat/anunț de presă, la începutul și finalul proiectului
- includerea unei mențiuni care subliniază sprijinul din partea Uniunii (declarația UE) într-un mod vizibil în documentele și în materialele de comunicare referitoare la implementarea operațiunii care sunt destinate publicului sau participanților la cursuri/training-uri/ evenimente etc
- realizarea unui panou permanent/unei plăci permanente pentru proiectele finanțate din FEDR a căror valoare totală depășește 500.000 euro; în cazul proiectelor FEDR a căror valoare totală nu depășește 500.000 EUR, se va expune, într-un loc ușor vizibil publicului, cel puțin un afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent conținând informații despre proiect

- aplicarea de autocolante/plăcuțe pe echipamentele cu o valoare mai mare de 5.000 lei fără TVA, achiziționate prin proiect
- afișarea pe site-ul oficial de internet, dacă există, și pe paginile de comunicare socială ale beneficiarului, dacă există, a unei scurte descrieri a proiectului, proporțională cu nivelul sprijinului, inclusiv a scopurilor și rezultatelor acestuia, evidențiind sprijinul financiar din partea Uniunii
- realizarea unui portofoliu de fotografii pe parcursul desfășurării proiectului pentru a ilustra evoluția acestuia

Totodată, dacă este cazul, pentru proiectele cu o valoare totală mai mare de 10 milioane euro, beneficiarul trebuie să asigure, pe lângă activitățile minime de comunicare enumerate mai sus, și organizarea a cel puțin un eveniment / o activitate de comunicare la finalizarea proiectului/ inaugurarea investiției, la care să fie invitate să participe Comisia Europeană, Reprezentanța Comisiei Europene în România, Biroul Parlamentului European în România, Autoritatea de Management și MIPE.

În acest sens, după semnarea contractului de finanțare, beneficiarul va transmite AM PR Centru un Plan de acțiuni de comunicare (model disponibil pe site-ul www.regiocentru.ro, la secțiunea dedicată identității vizuale), care să cuprindă, pe lângă activitățile minime obligatorii, cel puțin 3 acțiuni diferite de comunicare/promovare, aferente următoarelor activități:

- realizare videoclipuri de prezentare pe toată perioada de implementare și la finalizarea proiectului, pentru ilustrarea progresului înregistrat, care se vor promova online pe website proiect/website propriu - subpagină dedicată proiectului, precum și în social-media
- realizare materiale audio (clip audio) finanțat din proiect, pregătit pentru difuzare publică la radio și/sau online
- promovarea proiectului prin campanii derulate prin social-media (cel puțin 3 postări pe câte două canale social media ale beneficiarului); postările vor avea la bază fotografiile și clipurile realizate pentru ilustrarea progresului din cadrul proiectului
- (mini) campanii publicitare/acțiuni dedicate promovării rezultatelor
- o promovare susținută în media, prin conferințe de presă, editarea și diseminarea de comunicate de presă, organizarea de vizite ale jurnaliștilor la proiecte, alte evenimente media, mai ales după atingerea unui anumit nivel de maturitate a proiectului
- elaborarea unor materiale promoționale care să poată fi utilizate și de CE

Beneficiarii vor avea în vedere prevederile Contractului de finanțare - Condiții generale și Condiții specifice. Informații suplimentare și detaliate referitoare la regulile de identitate vizuală și măsurile obligatorii necesare pregătirii cererilor de finanțare se regăsesc în Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 (elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, publicat în Monitorul Oficial Partea I nr. 1041 și 1041 bis din 16.11.2023) disponibil la adresa www.adrcentru.ro/comunicare/ghid-identitate-vizuala-2021-2027, în Manualul de Identitate Vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027 publicat pe pagina www.regiocentru.ro, precum și în documentele de actualizare ale acestora (dacă va fi cazul), publicate în locațiile menționate.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1. Data deschiderii apelului de proiecte

Codul aferent prezentului apel este: **PRC/1205/PRC_P4/OP2/RSO2.8/PRC_A22**

Data deschidere apel de proiecte: **21.07.2026**

4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Solicitanții vor avea la dispoziție o perioadă de pregătire a proiectelor, cuprinsă între data deschiderii apelului de proiecte și data depunerii acestuia în cadrul sistemului informatic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.

4.3. Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Data și ora de începere a depunerii de proiecte: **21.08.2026, ora 12.00**

4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data și ora de închidere a depunerii de proiecte: **21.12.2026, ora 12.00**

34

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

În cadrul prezentului apel de proiecte, cererile de finanțare se vor depune exclusiv prin aplicația electronică MySMIS, disponibilă la adresa web <https://mysmis2021.gov.ro/>, doar în intervalul menționat la secțiunile de mai sus.

Data depunerii cererii de finanțare este considerată data transmiterii acesteia prin intermediul sistemului electronic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

Cererea de finanțare (inclusiv anexele/modelele la cererea de finanțare) completată de către solicitant, face obiectul verificării eligibilității solicitantului și a proiectului, pe baza criteriilor enumerate în continuare.

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de solicitant individual/parteneriat (lider și parteneri), după caz, începând cu data depunerii cererii de finanțare și pe tot parcursul procesului de evaluare selecție și contractare, precum și pe perioada de implementare și de durabilitate a contractelor de finanțare, în condițiile stipulate de acestea, cu excepția:

- criteriului de eligibilitate referitor la valoarea minimă eligibilă a proiectului, a cărui respectare este obligatorie până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv.

Pentru obținerea finanțării în cadrul prezentului apel al PR Centru, solicitantul și proiectul trebuie să respecte toate criteriile de eligibilitate menționate, în termenele stabilite în prezentul ghid și anexele la acesta.

De asemenea, solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru buget sau cu încadrarea în durata maximă de implementare a proiectului.

5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

35

Solicitantul eligibil, în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul prezentei secțiuni.

Solicitantul/Beneficiarul are obligația de a asigura furnizarea către AM, în secțiunea dedicată Beneficiarilor reali din MySMIS2021/SMIS2021+, a următoarelor categorii de date privind utilizarea fondurilor: prenumele, numele și data nașterii beneficiarului real/beneficiarilor reali al/ai destinatarului fondurilor sau al contractantului, astfel cum este definit la art.3, alin.(6) din DIRECTIVA (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

5.1.1. Cerințe generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

1. Solicitantul/Membrii parteneriatului, precum și reprezentanții legali ai acestora, care își exercita atribuțiile de drept, îndeplinesc condițiile de eligibilitate, respectiv NU se încadrează în următoarele situații de excludere (începând cu data depunerii cererii de finanțare)

- A.** Organizația solicitantă nu trebuie să se încadreze în vreuna dintre următoarele situații, începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare:
- a) Să se afle în stare de faliment/ insolvență sau obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii în cadrul procedurilor anterior

menționate și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;

- b) Să facă obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a.
- c) Să fie subiectul unei decizii de recuperare a unui ajutor de minimis ce nu a fost deja executată și creanța nu a fost integral recuperată;
- d) să fie găsit vinovat printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.
- e) să se afle în situațiile prevăzute de Recomandarea Comisiei Europene nr. 1039/16.07.2020, publicată în JOUE nr 227/16.07.2020 privind condiționarea acordării sprijinului financiar public de lipsa unei legături cu jurisdicțiile necooperante în scopuri fiscale, începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare, respectiv:
 - 1. nu sunt rezidenți în scopuri fiscale sau înmatriculați în temeiul legilor din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale;
 - 2. nu sunt controlați, direct sau indirect, de către acționarii din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante, analiza mergând până la beneficiarul real, așa cum este acesta definit în art. 3 punctul 6 din Directiva 2015/849;
 - 3. nu controlează, direct sau indirect, filialele sau nu dețin unități permanente proprii în jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale; și
 - 4. nu exercită dreptul de proprietate în comun cu întreprinderile din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale.
- f) Să nu desfășoare activități cu produse cu caracter erotic sau obscen, cu jocuri de noroc, precum și activități care contravin ordinii publice și/sau prevederilor legale în vigoare;
- g) Să nu fi desfășurat și să nu desfășoare activități care încalcă dispozițiile legale privind protecția mediului și nu sponsorizează activități cu efect negativ asupra mediului

B. Reprezentantul legal, care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, trebuie să nu se afle într-una din situațiile de mai jos:

- a) să fie subiectul unui conflict de interese definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare sau să se afle într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului.
- b) Să se afle în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR
- c) Să se afle în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management pe parcursul procesului de evaluare a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR
- d) Să fi fost condamnat printr-o hotărâre cu valoare de res judicata pentru un delict legat de conduita sa profesională, pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală

sau la orice alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale comunităților europene

C. Solicitantul trebuie să se regăsească în următoarele situații:

- a) în cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa, ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:
 - ✓ recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management pentru PR și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat.
 - ✓ a contestat în instanța notificările/procese verbale/notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.
- b) Sa fi achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local în ultimul an calendaristic /în ultimele 6 luni.
- c) Deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.
- d) Respectă plafonul de minimis aplicabil întreprinderii unice pe parcursul ultimilor 3 ani până la depunerea cererii de finanțare.

2. Solicitantul (individual/unul din parteneri) deține drepturi asupra imobilului⁶ (clădire și/sau teren), obiect al proiectului, care îi conferă dreptul de a realiza investiția, începând cu data depunerii cererii de finanțare

37

În cazul proiectelor/obiectivelor de investiție cu lucrări de construcții care necesită autorizare, solicitantul și/sau partenerii trebuie să dețină dreptul de proprietate publică/privată/administrare/superficie (alte drepturi conform legii 50/1991 cu modificările și completările ulterioare), asupra infrastructurii care face obiectul proiectului. Aceste prevederi se aplică inclusiv pentru imobilul care reprezintă locația de amplasare a punctelor de reîncărcare a autoturismelor electrice și electrice hibride achiziționate prin intermediul proiectului (dacă este cazul).

Definirea drepturilor reale anterior menționate se realizează în conformitate cu prevederile codului Civil și cu legislația aplicabilă.

În cazul în care aceste drepturi nu sunt deținute de solicitant (UAT municipiu) se va încheia Acord de parteneriat între unitatea administrativ-teritorială municipiu cu unitățile administrativ-teritoriale județ/orașe/municipii/comune din zona funcțională urbană/zona metropolitană, care deține drepturile anterior menționate.

NOTĂ: În situația în care pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, dar și în perioada de implementare, sunt sesizate anumite probleme marginale privind dovedirea drepturilor reale asupra imobilelor sau privind condițiile de realizare a investițiilor proiectului,

⁶ Prin imobil, în sensul Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „se înțelege terenul, cu sau fără construcții, de pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale, aparținând unui sau mai multor proprietari, care se identifică printr-un număr cadastral unic”

conform ghidului solicitantului pentru proiectele prin care se realizează lucrări de construire (cu excepția cazurilor prevăzute în ghid), se va solicita un **Memoriu tehnic din partea proiectantului** care să stabilească dacă proiectul poate fi considerat funcțional fără acele investiții/obiecte asupra cărora s-au constatat unele probleme marginale. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul nu este funcțional fără acele lucrări, proiectul va fi respins sau contractul de finanțare va fi reziliat. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul este funcțional fără acele lucrări, fără a fi afectate criteriile de selecție, solicitantul/beneficiarul se angajează să scoată acele lucrări în afara proiectului, prin reproiectare, dacă este cazul și să elimine cheltuielile corespunzătoare din bugetul proiectului sau să le considere neeligibile, după caz.

3. Solicitantul va trebui să dovedească că poate să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021⁷

Perioada pentru care este conferit dreptul asupra imobilului obiect al proiectului solicitanților eligibili și/sau partenerilor acestora trebuie să fie acoperitoare pentru durată menționată la articolul 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de cinci ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale, la care se adaugă perioada de 5 ani anterior menționată.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare, trebuie ca pe o perioadă de 5 ani de la data efectuării plății finale:

- a. să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța necesară),
- b. să nu realizeze o modificare asupra calității dreptului său asupra imobilului
- c. să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acesteia.

În vederea asigurării respectării principiilor de mai sus, solicitantul va completa Declarația unică.

ATENȚIE! Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, sau în perioada de durabilitate a acestuia, sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii imobilului aferent proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

4. Imobilul ce face obiectul proiectului îndeplinește în mod cumulativ, nu mai târziu de semnarea contractului de finanțare, următoarele condiții, nefiind afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului, respectiv:

⁷ Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize

- a) să fie liber de orice sarcini sau interdicții incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
- b) să nu facă obiectul unor garanții, cesionări și nici a unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul invocat;
- c) să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- d) să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Solicitantul va informa în termen de 5 zile lucrătoare Autoritatea de Management cu privire la orice modificare survenită în circumstanțele sus-menționate pe parcursul procesului de evaluare și contractare a cererii de finanțare, precum și pe parcursul derulării contractului de finanțare în cazul în care cererea de finanțare propusă va fi acceptată.

Nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc). Garanțiile reale asupra imobilelor (ex. ipotecă, etc.) sunt considerate în accepțiunea AM PR incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR Centru.

În accepțiunea AM PR Centru nu este considerată sarcină dreptul de administrare înscris în cartea funciară și care nu afectează condițiile de implementare.

5. Drepturi asupra mijloacelor de transport public și asupra altor bunuri mobile⁸, după caz, ce fac obiectul proiectului începând cu data depunerii cererii de finanțare, precum și pe o perioadă de minimum 5 ani de la data plății finale (așa cum reiese din documentele depuse)

În vederea respectării prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021, solicitantul la finanțare trebuie să demonstreze, următoarele:

- **Dreptul de proprietate publică/privată asupra mijloacelor de transport public și asupra altor bunuri, după caz, ce fac obiectul proiectului;**

Pentru activitatea de modernizarea/extinderea unor sisteme de transport inteligente (STI)-e-ticketing, managementul traficului, etc. este obligatoriu ca solicitantul să dețină dreptul de proprietate publică/privată asupra bunurilor ce alcătuiesc sistemele existente, ce urmează a fi modernizate/extinse.

Pentru alte tipuri de activități ce implică instalarea de echipamente în mijloacele de transport public (de ex. privind sistemele de e-ticketing, managementul traficului), solicitantul va dovedi fie că deține dreptul de proprietate publică/privată asupra mijloacelor de transport în care se instalează STI (și i se aplică condițiile de la acest criteriu), fie că deține dreptul de folosință ca drept real/de creanță din partea operatorului de transport public pentru instalarea

⁸ De exemplu, în cazul modernizării/extinderii unor sisteme de transport inteligente (STI)

echipamentelor în mijloacele sale de transport (și i se aplică condițiile de la criteriul 6 din această secțiune, prezentat mai jos).

ATENȚIE! Dacă pe parcursul perioadei de implementare a contractului de finanțare sau în perioada de durabilitate a acestuia sunt afectate condițiile de realizare a activităților ce fac obiectul proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea nerambursabilă acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

Sistemele de transport inteligente existente ce fac obiectul proiectului, îndeplinesc cumulativ următoarele condiții la momentul depunerii cererii de finanțare:

- să fie libere de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea și exploatarea operațiunii;
- să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Garanțiile reale asupra STI, după caz (ex. ipoteca etc.) sunt considerate în accepțiunea AM PR Centru incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR Centru.

Nu este considerată sarcină punerea la dispoziția operatorului de transport public local de călători a sistemelor de transport public ce fac obiectul proiectului.

Fiecare caz în parte va fi analizat în cadrul etapei de verificare a cererii de finanțare.

40

ATENȚIE! Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PR Centru, trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- Să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța și serviciile asociate necesare);
- Să nu realizeze o modificare asupra calității de proprietar al materialului rulant modernizat, al mijloacelor de transport (dacă este cazul), al bunurilor aferente sistemelor de transport inteligente, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare și;
- Să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

Aceste elemente constituie clauze de reziliere ale contractelor de finanțare.

6. Drepturi asupra imobilelor și asupra mijloacelor de transport public în cazul proiectelor ce vizează activitățile de creare/extindere/modernizare a sistemelor de e-ticketing, managementul traficului și alte sisteme de transport inteligente, activitatea de achiziționare și instalare a punctelor de reîncărcare a autoturismelor electrice și electrice hibride, precum și pentru subactivitatea de creare/modernizare/extindere a iluminatului public⁹, începând cu data depunerii cererii de finanțare, precum și pe o perioadă de minimum 5 ani de la data plății finale (așa cum reiese din documentele depuse)

⁹ Punctual, doar în cazul activităților 2 și 5, categoria B

Pentru activitatea de creare/extindere/modernizare a sistemelor de e-ticketing, managementul traficului și alte sisteme de transport inteligente, precum și pentru subactivitatea de creare/modernizare/extindere a iluminatului public, în cazul în care solicitantul nu dovedește dreptul de proprietate publică/privată/administrare/superficie asupra obiectivelor de investiție, poate să demonstreze, la data depunerii cererii de finanțare, faptul că deține un drept de folosință, ca drept real sau de creanță, transmis prin orice tip de operațiune juridică. Acesta trebuie să acopere perioada de evaluare, selecție, contractare, implementare și durabilitate a investiției. În acest sens, solicitantul poate să demonstreze:

- **Dreptul de folosință asupra mijloacelor de transport public deținute de către operatorul de transport public**, pentru instalarea echipamentelor aferente sistemelor de e-ticketing/managementul traficului/alte sisteme de transport inteligente, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;
- **Dreptul de folosință asupra unor imobile aflate în proprietatea operatorului de transport public/altor instituții publice, ce vor funcționa ca dispecerate aferente acestor sisteme**, pentru instalarea echipamentelor aferente sistemelor de e-ticketing/managementul traficului/alte sisteme de transport inteligente, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare. În acest caz, asupra clădirii dispeceratelor pentru care solicitantul are asigurat doar dreptul de folosință nu se vor executa prin proiect lucrări de construire pentru care este necesară autorizația de construire;
- **Dreptul de folosință asupra unor imobile pentru instalarea componentelor subsistemelor CCTV, respectiv a camerelor de supraveghere a traficului, ce fac parte din sistemul de management al traficului sau a camerelor de supraveghere a parcărilor pentru biciclete, „park and ride”, după caz, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;**
- **Dreptul de folosință a unor imobile (de ex. stâlpi)**, pentru instalarea punctuală a sistemului de iluminat pentru zone pietonale, și piste/trasee pentru biciclete, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare. În acest caz, asupra imobilelor respective nu se vor executa lucrări de construire pentru care este necesară autorizația de construire.
- Pentru rețeaua sistemului de iluminat public, se acceptă dovedirea **dreptului de trecere**¹⁰, conform prevederilor Legii 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru toate situațiile de mai sus, în care solicitantul demonstrează doar un drept de folosință asupra obiectivelor de investiție, acesta trebuie să demonstreze **acordul proprietarului** pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere durabilitatea proiectului.

Pentru activitatea de achiziționare și instalare a punctelor de reîncărcare a autoturismelor electrice și electrice hibride, în cazul în care solicitantul nu dovedește dreptul de proprietate publică/privată/administrare/superficie asupra locației de amplasare a stațiilor de încărcare,

¹⁰ A se vedea art. 5, alin. (10) al Legii 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

poate să demonstreze, la data depunerii cererii de finanțare, faptul că deține un drept de folosință, ca drept real sau de creanță, transmis prin orice tip de operațiune juridică.

ATENȚIE! Dacă pe parcursul perioadei de implementare a contractului de finanțare sau în perioada de durabilitate a acestuia sunt afectate condițiile de realizare a activităților ce fac obiectul proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea nerambursabilă acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PR Centru aferent perioadei 2021-2027, trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- Să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța și serviciile asociate necesare);
- Să nu realizeze o modificare asupra calității de proprietar al bunurilor/echipamentelor achiziționate, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;
- Să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

Aceste elemente constituie clauze de reziliere ale contractelor de finanțare.

7. Solicitantul are capacitatea financiară de a asigura:

- contribuția proprie la cheltuielile eligibile declarata în secțiunea aferenta din Cererea de Finanțare,
- toate costurile, inclusiv costurile neeligibile, dar necesare, aferente proiectului,
- resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile din fondurile Uniunii,
- cheltuielile de funcționare și întreținere aferente proiectului care includ investiții în infrastructură sau investiții productive, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acestora.

42

Solicitantul va anexa în acest sens, pe lângă Declarația unică, și:

- Hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico - economici ai investiției faza PT
- Hotărârea de aprobare a proiectului

ATENȚIE! În cazul parteneriatului, dovada capacității de cofinanțare se face de lider și/sau partener după caz. Prin acordul de parteneriat se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener la asigurarea contribuției proprii a solicitantului. Se va anexa hotărârea fiecărui partener de a participa la asigurarea finanțării proiectului, cu indicarea sumelor cu care participă la acoperirea fiecărei categorii de cheltuieli.

5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili

Solicitanții de finanțare pot fi:

- A. **Unități administrative – teritoriale municipale**, definite prin Codul administrativ aprobat prin OUG nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare.

- B. **Forme asociative – parteneriate**, având ca lider de parteneriat unitatea administrativ-teritorială municipiu.

5.1.3. Categoriile de parteneri eligibili

Parteneri eligibili în cadrul acestui apel de proiecte pot fi: **unitățile administrativ-teritoriale județ/orașe/municipii/comune din zona funcțională urbană/zona metropolitană**.

Se va avea în vedere, **în mod obligatoriu**, faptul că orașele/municipiile/comunele din zona funcțională urbană a municipiului, cu care se încheie parteneriate pentru depunerea și implementarea în comun a proiectelor din cadrul O.S. 2.8, **trebuie să fi făcut parte din zona de studiu comună a SIDU și PMUD** aferente respectivului municipiu.

5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul

Criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică tuturor partenerilor, după cum este indicat în cadrul acestui capitol. Nu există restricții cu privire la numărul partenerilor.

În scopul constituirii parteneriatelor se încheie un **Acord de parteneriat pentru implementarea proiectului** – conform modelului orientativ (Anexa 7 – Acordul de parteneriat)

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Proiectele trebuie să fie incluse în lista de proiecte prioritare a SIDU și PMUD. Lista proiectelor finanțabile va fi rezultatul unui proces de selectare/priorizare desfășurat la nivelul autorităților responsabile cu implementarea strategiilor teritoriale (Consilii Locale, ADI, Parteneriate)¹¹. Proiectele selectate din lista prioritara PMUD si SIDU vor trebui sa prezinte **caracterul integrat și complementaritatea** cu alte proiecte din cadrul SIDU.

PMUD trebuie depus pentru verificarea admisibilității înainte de depunerea primei cereri de finanțare în cadrul acestei acțiuni conform capitolului 3.6 din prezentul ghid.

5.2.2. Activități eligibile

Activitățile propuse trebuie să se încadreze în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 4, O.S. 2.8:

- Dezvoltarea infrastructurii urbane curate: dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, respectiv infrastructuri pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de trasee pietonale, benzi dedicate transportului public, precum și introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusiv sisteme park & ride în zona de acces în localitățile urbane.
- Dezvoltarea și optimizarea transportului public prin investiții în vehicule ecologice (electrice) și infrastructura de transport aferentă (modernizare sau construcție depouri/autobaze, inclusiv stații de transformare /redresare curent electric, stații de încărcare electrica/hidrogen, modernizare/înființare/construire stații pentru TPU, inclusiv mijloace moderne de afișaj și comunicare);
- Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi, destinate utilizatorilor privați/individuali;

¹¹ Conform Ghid SIDU - <https://www.regiacentru.ro/ghid-depunere-sidu/>

- Dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management trafic, semaforizare inteligentă, aplicații de mobilitate, etc.
- Activități de promovare a mobilității urbane durabile (măsurile soft, campanii pentru promovarea transportului public și al deplasărilor cu bicicleta) în cadrul unor proiecte integrate, precum și activități de cooperare transnațională (schimburi de experiență, transfer de bune practici, etc).

Acțiunile prevăzute vor contribui la dezvoltarea unui transport modern, eficient și accesibil la nivel urban sau de zonă urbană funcțională / metropolitană, cu accent pe infrastructuri de transport public, transport cu bicicleta, vehicule ecologice destinate transportului public, combustibili alternativi și spații pietonale pentru deplasările în siguranță ale celor ce optează pentru mersul pe jos.

I. ACTIVITĂȚI AFERENTE ACTIVITĂȚII DE BAZĂ:

A. Investiții destinate transportului public urban de călători

1. Achiziționarea de troleibuze, în cazul în care solicitantul de finanțare (liderul de parteneriat/un partener, după caz) deține un sistem funcțional de transport public de călători cu troleibuzul sau în cazul în care se intenționează introducerea sau reintroducerea prin proiect a acestui sistem de transport în municipiile eligibile, inclusiv Z.F.U. în care sistemul de transport cu troleibuzul nu există/nu este funcțional la data depunerii Cererii de finanțare.

2. Achiziționarea de autobuze, definite conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 27/2011 *privind transporturile rutiere*, cu modificările și completările ulterioare, **având o capacitate de peste nouă locuri pe scaune, inclusiv locul conducătorului auto¹².** Autobuzele trebuie să fie adaptate transportului public local/zonal de călători, trebuie să fie special construite pentru transportul călătorilor așezați pe scaune sau în picioare și să aibă podea joasă, pentru a se permite urcarea și coborârea cu ușurință a călătorilor în stațiile de transport public.

Autobuzele achiziționate prin proiect vor fi folosite doar pe traseele cuprinse în limitele administrativ-teritoriale ale solicitanților de finanțare (inclusiv în limitele administrativ-teritoriale ale parteneriatelor formate de municipiile eligibile cu UAT orașe/municipii/comune/județ), în contextul apartenenței la o asociație de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciul de transport public zonal de călători, conform secțiunii 3.13 și al unui contract de servicii publice încheiat conform Regulamentului (CE) nr. 1370/2007.

Este eligibilă achiziționarea următoarelor tipuri de autobuze:

- Autobuze electrice;
- Autobuze electrice (pe bază de pile de hidrogen)

ATENȚIE! Mijloacele de transport achiziționate vor trebui să obțină/dețină **omologarea CE de tip** (de ex. autobuzele care dețin o homologare CE de tip a întregului vehicul emisă de orice stat membru al Uniunii Europene nu mai necesită homologare în România) și Cartea de identitate a

¹² Art. 3, pct. 3. din Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 *privind transporturile rutiere*, cu modificările și completările ulterioare, respectiv: autobuz - autovehicul cu cel puțin 4 roți și o viteză maximă constructivă mai mare de 25 km/h, conceput și construit pentru transportul de persoane pe scaune și în picioare, care are mai mult de 9 locuri pe scaune, inclusiv locul conducătorului auto.

vehicului (CIV) eliberată de Registrul Auto Român, în conformitate cu procedurile administrative specifice. În baza Cărții de identitate a vehicului (CIV) se va proceda la înmatricularea în România.

ATENȚIE! Toate vehiculele de transport public achiziționate (troleibuze, autobuze) vor întruni cerințele legate de accesibilitate pentru persoanele cu mobilitate redusă.

ATENȚIE! Urmare a implementării proiectului, este posibilă schimbarea tipului de gestiune al serviciului de transport public de călători.

3. Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea rețelei de troleibuz (cu toate elementele componente necesare funcționării acestora: linii de contact, stâlpi, trolee etc.), în cazul în care solicitantul de finanțare (liderul de parteneriat/un partener, după caz) deține un sistem funcțional de transport public de călători cu troleibuzul sau în cazul în care se intenționează introducerea sau reintroducerea prin proiect a acestui sistem de transport în municipiile, inclusiv ZUF în care sistemul de transport cu troleibuzul nu există/nu este funcțional la data depunerii Cererii de finanțare.

4. Construirea/modernizarea/extinderea stațiilor de alimentare a autobuzelor alimentate electric, în situația în care acestea sunt amplasate în afara depourilor, pe traseele autobuzelor.

5. Construirea stațiilor de alimentare a autobuzelor alimentate cu hidrogen, în situația în care acestea sunt amplasate în afara depourilor, pe traseele autobuzelor.

45

6. Construirea/modernizarea/extinderea depourilor/autobazelor aferente transportului public local/zonal de călători, inclusiv infrastructura tehnică aferentă

Această activitate implică construirea/modernizarea/extinderea depourilor și autobazelor utilizate pentru sistemele de transport public local/zonal de călători. Construirea/modernizarea /extinderea depourilor/autobazelor este eligibilă doar pentru sistemele de transport public și tipurile de mijloace de transport public eligibile prin Prioritatea 4.

În cadrul acestei activități sunt eligibile următoarele subactivități:

- Construirea/modernizarea/extinderea clădirilor depourilor și a autobazelor, inclusiv clădirile cu funcție administrativă;
- Construirea/modernizarea/extinderea spațiilor de garare/parcare a mijloacelor de transport din incinta depoului/autobazei, inclusiv parări, rețea de contact pentru troleibuz etc; pot fi instalate pe acoperișul spațiilor de garare/spațiilor administrative instalații fotovoltaice pentru consumul de energie în cadrul depoului/autobazei în limita a 10% din totalul valorii eligibile aferente lucrărilor de construcții pentru depoul/autobaza nou(ă)/modernizat(ă)
- Crearea/instalarea de stații de alimentare pentru tipurile de autobuze eligibile prin Prioritatea 4, precum și asigurarea în perimetrul depoului/autobazei a utilităților necesare (comunicații/internet, apa/apa uzată, electricitate).

Depourile nou create pot fi amplasate și în localități din zona funcțională urbană, cu respectarea cerințelor din secțiunea 3.13 din prezentul ghid.

Prin realizarea acestei activități se urmărește îmbunătățirea calității transportului public local/zonal de călători.

ATENȚIE! Această activitate trebuie să fie integrată cu alte activități eligibile complementare din Prioritatea 4 pentru a putea fi justificată contribuția acesteia la îmbunătățirea transportului public și la reducerea emisiilor de echivalent CO₂

ATENȚIE! Crearea/modernizarea autobazelor/depourilor de transport public de călători județean/interjudețean etc. **nu reprezintă o activitate/cheltuială eligibilă** prin Prioritatea 4. După cum se poate observa și din secțiunea 3.13 din acest ghid, această activitate intră sub incidența regulilor de ajutor de stat.

ATENȚIE! Pentru instalațiile fotovoltaice pentru consumul de energie în cadrul depoului/autobazei, solicitantul va anexa un **deviz pe obiect**.

7. Construirea și modernizarea stațiilor de transport public de călători (troleibuz, autobuz)

În cadrul acestei activități pot fi construite/modernizate stațiile de transport public local/zonal de călători, indiferent dacă acestea sunt stații simple, stații de transfer intermodal între traseele diferitelor moduri de transport public (de exemplu, troleibuz-autobuz) sau între transportul public local și alte moduri de transport, precum și stații capăt de linie dinspre limita administrativă a municipiului eligibil sau din ZUF (dar, care deservește municipiul eligibil), ce pot funcționa ca puncte intermodale de transfer al pasagerilor la transportul public local/zonal, în condițiile existenței/creării și a altor investiții complementare.

În ceea ce privește stațiile capăt de linie, la fel ca în cazul celorlalte tipuri de stații, activitatea de creare/modernizare a acestora trebuie să fie corelată cu alte investiții complementare, cum ar fi, crearea de trasee ale mijloacelor de transport public ce încep de la stația capăt de linie și se continuă până în zona centrală a municipiului, parcare de tip „park and ride”, puncte de închiriere sau parcare de biciclete, etc., în vederea contribuției la evitarea aglomerării traficului rutier, datorate intrării vehiculelor, altele decât cele aferente transportului public urban de călători, în zona centrală a municipiilor eligibile.

Stațiile de transport public de călători vor avea o serie de facilități, adaptate în funcție de tipul stației. Fără ca lista să fie exhaustivă, aceste facilități se referă la: adăposturi/săli de așteptare pentru călători, mobilier, puncte de vânzare bilete/carduri, automate de bilete/carduri, sisteme de informare, sisteme de supraveghere video, facilități pentru persoanele cu dizabilități, seminaristică, platforme de îmbarcare/debarcare călători, facilități pentru parcare a bicicletelor, etc. Sunt de asemenea eligibile intervențiile privind îmbunătățirea accesului pietonal în zona stațiilor (mai exact, construirea/modernizarea/reabilitarea trotuarelor), spații de parcare a mijloacelor de transport public urban etc., precum și asigurarea în zona stației modernizate a utilităților necesare (comunicații/internet, electricitate).

Stațiile de transport public urban de călători pot fi construite/modernizate și în localități din zona funcțională urbană, cu respectarea cerințelor din secțiunea 3.13 din prezentul ghid.

ATENȚIE! Crearea/modernizarea stațiilor de transport public de călători județean/interjudețean etc. poate reprezenta o activitate/cheltuială eligibilă prin Prioritatea 4, doar dacă sunt folosite în comun pentru transportul public local/zonal, cu respectarea celorlalte condiții de eligibilitate din ghid.

8. Crearea/extinderea/modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători („e-bilete” sau „e-ticketing”)

Prin realizarea acestei activități se poate atrage un număr mai mare de călători către transportul public, în primul rând prin posibilitatea promovării unei politici tarifare integrate care să asigure transferuri facile între moduri și trasee ale transportului public local/zonal.

În cadrul acestei activități de creare/extindere/modernizare a sistemelor de „e-ticketing”, amplasate în dispecerate, în stații și în mijloacele de transport public, pot fi finanțate următoarele componente, fără ca lista să fie exhaustivă: puncte speciale de vânzare carduri (cu personal sau automate), echipamente specifice instalate în mijloacele de transport și în stații (dispozitive de validare carduri, unități GPS, computere de bord, modemuri, routere etc.), dispozitive mobile de verificare a cardurilor, sisteme centrale informatice (atât componente hardware, cât și software) instalate în dispecerate, către care vor fi transmise toate informațiile privind funcționarea și operarea sistemului „e-ticketing”, etc.

De asemenea, în această activitate pot fi create aplicații software, pentru achiziționarea electronică a biletelor de transport public local/zonal.

47

Această activitate se poate realiza inclusiv în cadrul parteneriatelor cu localitățile din zona funcțională urbană, cu respectarea cerințelor din secțiunea 3.13 din prezentul ghid.

9. Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea de benzi dedicate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public de călători

Prin construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea unor **benzi dedicate, separate fizic de restul traficului**, pentru transportul public pe anumite trasee, se urmărește creșterea vitezei medii de deplasare a vehiculelor de transport public de călători și implicit reducerea timpului petrecut de acestea în trafic. Astfel, transportul public va deveni mai competitiv și mai rentabil, în comparație cu utilizarea transportului privat.

Această activitate se poate realiza indiferent de categoria drumului.

Această activitate de construire/modernizare/reabilitare/extindere a benzilor exclusive pentru mijloacele de transport public local/zonal de călători (troleibuz și autobuze) vizează construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea infrastructurii rutiere aferente culoarului benzii dedicate și separarea fizică a acesteia de restul traficului rutier prin sisteme specifice, avizate de instituțiile cu competențe în domeniul siguranței rutiere (de exemplu, **de tip bolarzi, garduri, borduri, diferență de nivel, diferență de culoare, etc.**).

Benzile exclusive se pot amplasa fie pe infrastructura rutieră existentă (de exemplu, prin convertirea benzilor folosite pentru parcare automobilelor) fie, acolo unde este fezabil, prin construirea unei benzi noi, prin lărgirea profilului transversal al străzii existente. Banda exclusivă poate fi construită/extinsă și în continuarea uneia deja existentă (prelungire/continuare traseu

rutier), cheltuielile legate de partea de carosabil destinat circulației auto individuale urmând a fi încadrate în categoria de cheltuieli neeligibile.

În cadrul acestei activități poate fi inclusă și construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea de bandă de circulație rezervată anumitor categorii de vehicule – transport public și biciclete.

OBSERVAȚIE: În vederea construirii/modernizării/reabilitării/extinderii benzilor dedicate separate pentru transportul public de călători, sunt eligibile și activitățile de configurare/reconfigurare a infrastructurii rutiere pe străzile urbane deservite de transport public de călători.

OBSERVAȚIE: Investițiile în modernizarea drumurilor locale, bazate pe PMUD vor fi realizate doar pe traseele care cuprind transport public (acolo unde transportul public se desfășoară pe străzi cu o singură bandă pe sens) și în limita a 20% din valoarea totală eligibilă a proiectului integrat, 80% fiind obligatoriu dedicat pistelor de biciclete, traseelor pietonale, autobuzelor electrice, modernizării depoului/autobazei, construirii de park&ride etc. Dacă este cazul, pentru acest tip de lucrări, se va întocmi separat un deviz pe obiect.

B. Investiții destinate transportului electric și nemotorizat

1. Achiziționarea și instalarea punctelor de reîncărcare a autoturismelor electrice și electrice hibride

În cadrul acestei activități, sunt eligibile achiziționarea și instalarea punctelor de reîncărcare a vehiculele electrice și electrice hibride, accesibile publicului, de tip **punct de reîncărcare cu putere normală** și de tip **punct de reîncărcare cu putere înaltă**, definite și descrise în art. 3, art. 7 și anexa nr. 2 din *Legea nr. 34/2017 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi*¹³.

1.1. „Punct de reîncărcare cu putere normală înseamnă un punct de reîncărcare care permite un transfer de energie electrică către un vehicul electric, **la o putere mai mică sau egală cu 22 kW, excluzând dispozitivele cu o putere mai mică sau egală cu 3,7 kW** care sunt instalate în gospodării private sau al căror scop principal nu este reîncărcarea vehiculelor electrice și care nu sunt accesibile publicului.”¹⁴

Potrivit Anexei nr. 2 - *Specificații tehnice*, partea 1 - *Specificații tehnice pentru punctele de reîncărcare*, punctul 1.1, aceste puncte de reîncărcare de putere normală utilizează curent alternativ (AC) și trebuie să fie „echipate, din motive de interoperabilitate, cel puțin cu prize sau conectori de tip 2 pentru vehicule, conform descrierii din standardul EN62196-2”.

1.2. „Punct de reîncărcare cu putere înaltă înseamnă un punct de reîncărcare care permite un transfer de energie electrică către un vehicul electric, **la o putere mai mare de 22 kW.**”¹⁵

Potrivit Anexei nr. 2 - *Specificații tehnice*, partea 1 - *Specificații tehnice pentru punctele de reîncărcare*, punctul 1.2, punctele de reîncărcare cu putere înaltă prezintă următoarele caracteristici:

¹³ Transpusă din *Directiva 2014/94/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2014 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi*

¹⁴ Articolul 3, lit. d) din *Legea nr. 34/2017*;

¹⁵ Articolul 3, lit. e) din *Legea nr. 34/2017*;

- „Punctele de reîncărcare cu curent alternativ (AC) de putere înaltă pentru vehicule electrice sunt echipate, din motive de interoperabilitate, cel puțin cu conectori de tip 2, conform descrierii din standardul EN62196-2.”
- Punctele de reîncărcare cu curent continuu (DC) de putere înaltă pentru vehicule electrice sunt echipate, din motive de interoperabilitate, cel puțin cu conectori ai sistemului de încărcare combinat „Combo 2”, conform descrierii din standardul EN62196-3.”

Aceste puncte/stații de reîncărcare vor fi amplasate în parcurile publice ale solicitantului, asigurându-se acces permanent și nediscriminatoriu utilizatorilor („punct de reîncărcare accesibil publicului”), iar locul de amplasare a acestor puncte de reîncărcare va fi semnalizat corespunzător. În corespondență cu numărul modulelor aferente fiecărui punct de reîncărcare instalat se va alocă un număr de locuri de parcare, marcate corespunzător, exclusiv pentru alimentarea autovehiculelor electrice și electrice hibride.

Această activitate, prin care este stimulată utilizarea autoturismelor nepoluante, este complementară altor activități de reducere a traficului autoturismelor, în special a celor poluante, precum și a emisiilor de echivalent CO₂.

OBSERVAȚIE: Stațiile de încărcare electrică vor fi amenajate în parcuri park and ride sau publice destinate special vehiculelor electrice, prețurile utilizate pentru încărcare urmând să acopere strict cheltuielile de operare și management.

2. Construirea/modernizarea/extinderea pistelor/ traseelor pentru biciclete

În situația în care piste/traseele pentru biciclete fac parte din corpul drumurilor, categoria funcțională a drumului nu prezintă relevanță pentru eligibilitatea activității. Această activitate se poate realiza independent de investițiile în infrastructura rutieră. De asemenea, nu este obligatoriu ca aceste piste/trasee pentru biciclete construite/modernizate/extinse să facă parte din corpul drumurilor.

Piste/traseele pentru biciclete construite/modernizate/extinse prin proiect trebuie să fie integrate într-o rețea urbană continuă, deja existentă sau propusă a fi creată prin proiect sau prin proiecte complementare, care să ofere legături cu zonele de importanță locală sau turistică ale municipiului/ZUF.

Sunt considerate eligibile următoarele subactivități:

- **Construirea/modernizarea/extinderea pistelor/traseelor pentru biciclete**, inclusiv **construirea/modernizarea/extinderea de poduri/pasaje/pasarele pentru biciclete sau atât pentru biciclete, cât și pentru pietoni**, fără componenta de trafic rutier, dar doar ca parte a traseului pentru biciclete (nu ca investiție separată), amplasarea de indicatoare, sisteme separate de semaforizare, sisteme de numărare automata a utilizatorilor, sisteme CCTV de supraveghere a pistelor;
- **Achiziționarea și instalarea de rastele, achiziționarea și instalarea de camere de supraveghere video pentru parcarele bicicletelor** (de exemplu, dacă solicitantul deține un sistem funcțional de supraveghere video care poate fi extins pentru parcarele bicicletelor);

- **Construirea de parcaje pentru biciclete** (rastele, containere specifice), structuri speciale multietajate);
- **Construirea/modernizarea/extinderea punctuală a sistemului de iluminat public** care deservește aceste piste de biciclete sau piste/traseele pentru biciclete și pietoni, nefiind însă eligibil iluminatul stradal-rutier care deservește partea carosabilă a străzilor. Această subactivitate va contribui la creșterea confortului utilizării modurilor nemotorizate de transport.

În cadrul acestei activități sunt eligibile și lucrări punctuale de aducere la starea inițială/reabilitarea infrastructurii în zona delimitării pistelor pentru biciclete de partea carosabilă/infrastructura pentru pietoni.

Piste/traseele pentru biciclete construite/modernizate/extinse trebuie să aibă o lățime minimă adaptată nevoilor de deplasare în siguranță a fluxului estimat de bicicliști¹⁶, trebuie să fie separate și/sau protejate de circulația altor vehicule, conform dispozițiilor legale. Pistele pentru biciclete trebuie să fie rezervate pentru acest tip de deplasare.

Pentru această activitate poate fi eligibil inclusiv teritoriul UAT din zona funcțională urbană, cu respectarea cerințelor din secțiunea 3.13 din prezentul ghid, dar doar în contextul legării acestora prin piste/trasee pentru biciclete de municipiul eligibil.

În cadrul acestei activități este eligibilă și demarcarea/marcarea de benzi pentru biciclete, traseu sugerat pentru biciclete, inclusiv în cadrul benzilor de circulație rezervate anumitor categorii de vehicule – transport public și biciclete, conform normativelor în domeniu (SR 10144-2), acolo unde condițiile nu permit dezvoltarea pistelor de biciclete. **Aceste acțiuni sunt eligibile doar pentru a asigura continuitatea pistelor de biciclete și ca parte a unor proiecte de dezvoltare benzi dedicate pentru transportul public sau a proiectelor de dezvoltare piste de biciclete și nu ca proiecte de sine stătătoare.**

ATENȚIE! Ca regulă generală, piste/traseele pentru biciclete nu se vor realiza pe seama diminuării trotuarelor sau în detrimentul pietonilor. Dacă prin excepție, condițiile locale nu permit acest lucru, se va asigura păstrarea unui spațiu suficient pentru fluxurile pietonale (în conformitate cu OMT nr. 49/1998 privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile urbane) și a Normativului 51/2012 (accesibilizarea spațiului public la nevoile persoanelor cu dizabilități). Lățimea minimă prevăzută de dispozițiile legale trebuie să excludă spațiul ocupat de mobilierul stradal, stâlpi, copaci sau alte obiecte sau activități care restrâng spațiul de circulație al pietonilor. Se va asigura o delimitare între traseele pentru biciclete și spațiul pietonal.

3. Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete (sisteme de tip „bike-sharing”, „bike-rental”).

Activitatea eligibilă de creare/modernizare/extindere a sistemelor de închiriere de biciclete poate viza achiziționare și instalarea, după caz, a următoarelor facilități, fără ca lista să fie exhaustivă:

¹⁶ În conformitate și cu prognozele din Studiul de trafic privind creșterea ponderii deplasărilor cu bicicleta în scenariul „cu proiect”

- Stații de închiriere/chioșcuri de închiriere biciclete amplasate în zonele de referință ale municipiului/ZUF, biciclete, dotări dispecerat de tip hardware și software, rastele pentru biciclete, etc.

Această activitate este complementară activității „2.

Construirea/modernizarea/extinderea pistelor/ traseelor pentru biciclete”, categoria B.

Capacitatea acestor sisteme va fi corelată cu prognozele din Studiul de trafic privind creșterea ponderii deplasărilor cu bicicleta în scenariul „cu proiect”.

OBSERVAȚIE: Pentru sistemele de închiriere biciclete, costurile de operare vor fi aliniate cu prețul de închiriere, având drept scop stimularea mobilității cu bicicleta.

4. Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete electrice (sisteme de tip „e-bike-sharing”, „e-bike-rental”).

Activitatea eligibilă de creare/modernizare/extindere a sistemelor de închiriere de biciclete electrice poate viza achiziționare și instalarea, după caz, a următoarelor facilități, fără ca lista sa fie exhaustivă:

- Stații de închiriere/chioșcuri de închiriere biciclete electrice amplasate în zonele de referință ale municipiului/ZUF, biciclete electrice, dotări dispecerat de tip hardware și software, rastele pentru biciclete electrice, stații de încărcare pentru biciclete electrice, etc.

Această activitate este complementară activității „2. Construirea/modernizarea/extinderea pistelor/ traseelor pentru biciclete”, categoria B.

Capacitatea acestor sisteme va fi corelată cu prognozele din Studiul de trafic privind creșterea ponderii deplasărilor cu bicicleta în scenariul „cu proiect”.

5. Construirea/modernizarea/extinderea de zone și trasee pietonale

Această activitate se poate realiza doar împreună cu alte investiții în infrastructura rutieră (piste de biciclete, benzi dedicate TPU). De asemenea, nu este obligatoriu ca aceste zone/trasee pietonale construite/modernizate/extinse să facă parte din corpul drumurilor.

Pot fi considerate eligibile următoarele subactivități:

- **Construirea/modernizarea/extinderea de zone exclusiv pietonale**, unde traficul autoturismelor va fi restricționat, cu excepția vehiculelor de aprovizionare și de urgențe;

ATENȚIE! Activitatea care vizează „Construirea/ modernizarea/extinderea de zone exclusiv pietonale” nu trebuie să fie văzută ca activitate de sine-stătătoare, ci trebuie să fie în mod obligatoriu integrată cu alte activități complementare și să facă parte dintr-o abordare mai cuprinzătoare privind descurajarea utilizării autoturismelor. Proiectele nu trebuie să conducă la mutarea problemelor de trafic, nici în aria de studiu a proiectului, nici în alte zone ale municipiului/ZUF, din afara zonei de studiu a proiectului.

În caz că proiectele/activitățile care vizează „Construirea/modernizarea/extinderea de zone exclusiv pietonale” nu îndeplinesc condiția de eligibilitate cu privire la evitarea creșterii

transportului cu autoturismele și mutarea problemelor de trafic în aria de studiu și în afara acesteia, atunci acestea devin neeligibile în cadrul Priorității 4.

În cadrul cererilor de finanțare, sub-activitatea privind „Construirea/modernizarea/extinderea de zone cu caracter prioritar pietonal” trebuie să fie însoțită și de alte activități complementare.

- **Construirea/modernizarea/extinderea unor trasee pietonale**, inclusiv prin construirea/modernizarea/extinderea trotuarelor și limitarea folosirii acestui spațiu pentru parcare autoturismelor;
- **Construirea/modernizarea/extinderea de poduri/pasaje/pasarele pietonale** sau atât pentru biciclete și pietoni, fără componenta de trafic rutier, doar dacă sunt parte a traseului/zonelor pietonale/traseului de biciclete (nu ca investiție separată);
- **Amplasarea de panouri de informare și/sau indicatoare de orientare** pentru traseele pietonale ale solicitantului;
- În cadrul traseelor/zonelor pietonale se poate instala **mobiliu urban, componente de accesibilizare (lifturi)** și se poate **construi/moderniza/extinde punctual iluminatul public** aferent acestor trasee/zonelor, dar și pentru cele de biciclete (nu și iluminatul stradal-rutier care deservește partea carosabilă a străzilor), această sub-activitate contribuind la creșterea confortului utilizării modurilor nemotorizate de transport.

Se va avea în vedere raționalizarea utilizării traseelor/zonelor pietonale în alte scopuri decât cel pentru deplasarea pietonilor (de ex. nu pentru parcare, terase, chioșcuri, panouri etc.).

6. Instalarea de sisteme de reducere/interzicere a circulației autoturismelor în anumite zone.

Aceste sisteme se pot instala cu precădere în zonele pietonale ale solicitantului, dar și în alte zone, după caz.

52

C. Alte investiții privind mobilitatea în zona urbană

1. Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de management al traficului, inclusiv a sistemului de monitorizare video, precum și a altor sisteme de transport inteligente (STI)¹⁷

În cadrul acestei activități este eligibilă crearea/modernizarea/extinderea **sistemelor de management al traficului**, ce pot fi compuse din următoare subsisteme și subactivități, fără ca lista să fie exhaustivă:

- Sisteme de monitorizare video CCTV, mai ales în intersecții, dar și pe traseele de transport public, inclusiv în mijloacele de transport public, etc;
- Sisteme de semnalizare și semaforizare adaptivă și sincronizată, ce poate asigura prioritizarea mijloacelor de transport în intersecțiile semnalizate/semaforizate;
- Sisteme de localizare a mijloacelor de transport public urban și de managementul flotei (prin GPS, AVL, etc.);
- Sisteme de informare în timp real a pasagerilor, amplasate în mijloacele de transport în comun și/sau în stațiile de transport public;

¹⁷ A se vedea și Ordonanța Guvernului nr. 7 din 25 ianuarie 2012 privind implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru realizarea interfețelor cu alte moduri de transport

- Crearea de aplicații software pentru informarea în timp real a utilizatorilor asupra programului mijloacelor de transport în comun, inclusiv aplicații software pentru planificarea călătoriei;
- Alte sisteme de informare (VMS – sisteme de mesaje variabile);
- Amplasarea de senzori de detectare a vehiculelor;
- Dotarea centrului de comandă pentru managementul traficului, cu componente specifice software și hardware, precum și lucrări de construcții și instalații în cadrul dispeceratelor pentru modernizarea/reabilitarea acestora;

În cadrul acestei activități sunt eligibile și lucrări punctuale de reabilitare/modernizare infrastructură rutieră din zona intersecțiilor, necesare pentru a reconfigura fluxurile de trafic corespunzătoare noilor planuri de semaforizare/management de trafic.

Aceste sisteme pot fi amplasate în dispecerate, în stații și în mijloacele de transport public de călători, pe alte componente de infrastructură.

Amplasarea acestor sisteme va urmări în principal acordarea priorității în trafic pentru mijloacele de transport public și pentru utilizatorii modurilor nemotorizate de transport public, informarea mai bună a pasagerilor transportului public de călători/pietonilor/bicicliști și **doar în subsidiar, fluidizarea traficului rutier**. Aceste rezultate ar putea conduce (conform justificărilor din PMUD, din studiul de trafic etc.) în final la creșterea atractivității utilizării transportului public și a siguranței utilizării modurilor nemotorizate de transport.

ATENȚIE! Proiectele/activitățile referitoare la sistemele de managementul traficului/alte STI care urmăresc **doar managementul traficului rutier nu sunt eligibile, optimizarea transportului public fiind scopul principal al finanțării acestor sisteme.**

Această activitate vizează inclusiv localitățile din zona funcțională urbană, cu respectarea cerințelor din secțiunea 3.13 din prezentul ghid.

2. Plantarea de aliniamente de arbori și arbuști

Această activitate eligibilă vizează:

- **Plantarea de aliniamente de arbori și arbuști** în corpul drumurilor (în special, străzi urbane, dar nu numai), în zonele pietonale și semi-pietonale, în lungul pistelor pentru biciclete, trasee pietonale, parări de tip „park and ride” etc.
- Selecția speciilor de arbori și arbuști de către solicitant va trebui să ia în considerare următoarele aspecte: condițiile pedo-climatice ale zonei și gradul de adaptare a speciilor propuse la aceste condiții, capacitatea specifică de retenție a CO₂ în cazul speciilor propuse, măsurile necesare pentru asigurarea calității peisajului urban.
- Astfel, pe lângă funcția principală de retenție a emisiilor de CO₂, acești arbori și arbuști plantați vor putea avea și funcția de ameliorarea a calității peisajului urban, prin umbrirea spațiilor publice, mai ales a celor destinate deplasărilor nemotorizate.
- **Realizarea de înierbări în locația proiectului**, mai cu seamă în arealele unde au fost plantați arbori și arbuști (de exemplu, din zona de protecție a drumului), inclusiv sistemele de irigații aferente.

ATENȚIE! Această activitate trebuie văzută doar ca o activitate auxiliară altor activități din Prioritatea 4. Dacă această activitate nu este parte a unei cereri de finanțare cu o abordare integrată privind (re)organizarea mobilității urbane, atunci activitatea devine ne-eligibilă prin această prioritate de investiții

Această activitate vizează inclusiv localitățile din zona urbană funcțională, cu respectarea cerințelor din secțiunea 3.13 din prezentul ghid.

3. Construirea/modernizarea parcarilor de transfer de tip „park and ride”

În cadrul acestei activități de **construire/modernizare a parcarilor de transfer la transportul public, de tip „park and ride” („parcheză și călătorește cu transportul public sau bicicleta”)**, pe lângă construirea/modernizarea clădirii parcarii propriu-zise, sunt eligibile investițiile asociate acestora: construirea sistemelor de iluminat pentru parcare, cabină de pază, supraveghere video, etc, după caz.

Aceste parcuri vor fi amplasate lângă stațiile capăt de linie de troleibuz și autobuz cele mai apropiate de limita administrativ-teritorială a municipiului eligibil sau din localitățile din zona urbană funcțională, dar care să deservească tot municipiul eligibil. Alegerea amplasării acestor parcuri va fi justificată prin fluxurile de navetiști care tranzitează municipiul cu autovehicule proprii, iar capacitatea parcarii va fi corelată cu cererea estimată.

ATENȚIE! Nu sunt considerate eligibile parcurile care răspund unor necesități ale zonelor rezidențiale.

ATENȚIE! Nu sunt considerate eligibile parcurile amplasate în zonele centrale sau semicentrale ale municipiilor. Realizarea acestor parcuri, cât mai aproape de limita administrativă (intravilanul) municipiului se va face cu precădere în zona în care se termina suprafața construită a municipiului. Harta cu locația propusă pentru „park and ride” va fi însoțită de o notă a serviciului Urbanism al UAT Municipiu care va confirma că locația se află la limita zonei construite (rezidențiale) a municipiului.

Această activitate de construire/modernizare a parcarilor de transfer la transportul public de tip „park and ride” va fi integrată în mod obligatoriu cu alte activități complementare, respectiv construire/modernizare de stații capăt de linie ale transportului public de călători (dinspre limita administrativ-teritorială a municipiului, respectiv în zona în care se termina suprafața construită a municipiului) și modernizare/extindere de trasee pentru transportul public, inclusiv achiziția de mijloace de transport, dacă este cazul. După caz, pot fi create inclusiv piste pentru biciclete și puncte de închiriere de biciclete care să lege aceste parcuri de zonele centrale etc. În cazul în care municipiul nu are sistem de transport public, este obligatorie existența sistemelor de bike sharing și a pistelor de biciclete care să lege zona park&ride de zona centrală a localității.

Prin realizarea acestui tip de parcare se urmărește reducerea pătrunderii fluxurilor motorizate pe rețeaua stradală a municipiilor, prin încurajarea schimbării modale de la transportul privat la transportul public și, după caz, la modurile nemotorizate de transport (mersul cu bicicleta), evitarea congestionării traficului, reducerea cererii de locuri de parcare din municipiu și, în final, reducerea emisiilor de echivalent CO₂ din traficul rutier.

ATENȚIE! Proiectele pot conține activități/subactivități integrate din toate cele 3 categorii de activități (A, B și C). Unele subactivități, cum sunt cele privind achiziția/instalarea panourilor de informare, a indicatoarelor de orientare, a elementelor pentru îmbunătățirea siguranței rutiere etc. pot fi complementare cu orice activitate din categoriile A, B sau C.

ATENȚIE! Dacă prin proiect se realizează investiții punctuale în sistemul de iluminat public, se va solicita un aviz de conformitate inclusiv de la operatorului de iluminat public.

II. ACTIVITĂȚI CONEXE ACTIVITĂȚII DE BAZĂ:

1. Activități de promovare a mobilității urbane durabile (măsurile soft, campanii pentru promovarea transportului public și al deplasărilor cu bicicleta) în cadrul unor proiecte integrate. Pot fi considerate eligibile următoarele activități, fără ca lista să fie exhaustivă:

- Campanii de conștientizare publică și de comunicare pentru promovarea deplasărilor nemotorizate ca moduri viabile de transport
- Promovarea transportului public atractiv pentru pasageri.
- Programe de sensibilizare și măsuri de conștientizare a facilităților „Park and Ride”
- Promovarea siguranței rutiere - creșterea conștientizării publice a problemelor de siguranță de către participanții la trafic și promovarea comportamentelor de siguranță.
- Aplicații mobil cu acumulare de puncte și reducere pentru cei cu multe bilete achiziționate pentru transportul public.
- Aplicații mobil cu acumulare de puncte și reducere pentru închiriere biciclete și e-biciclete.
- Promovarea unui sistem de transport public prin aplicarea combinată de diferite tipuri de structuri tarifare, cum ar fi: sistemul bazat pe distanțele parcurse, sistemul bazat pe zone tarifare, sistemul bazat pe interval de timp ce asigură multiple transferuri în cursul unei singure călătorii.

2. Activități de cooperare transnațională, în cadrul unor proiecte integrate. Acestea trebuie să se deruleze împreună cu un partener din UE, recomandat din zona de aplicabilitate a Strategiei Dunării (Ungaria, Austria, Croația, Cehia, Slovacia, Germania) sau din parteneriatul estic, țări candidate (R. Moldova sau Ucraina). De principiu, transferul de cunoștințe sau de bune practici trebuie să aibă loc în format fizic sau virtual. Pot fi considerate eligibile următoarele activități, fără ca lista să fie exhaustivă:

- Schimburi de experiență în format fizic (vizite la fața locului pentru proiecte de mobilitate urbană durabilă funcțională sau în construcție/derulare)
- Schimburi de experiență în format virtual (transfer de date și imagini, model de caiete de sarcini sau standard pentru biciclete/piste de biciclete, modele de utilizat în proiectarea stațiilor de TPU, construcția și funcționarea depourilor de autobuze electrice, etc)
- Transfer de cunoștințe/know-how – soluții tehnice, material inovatoare, adaptabilitatea sistemelor la schimbări climatice, etc
- Schimb de lecții învățate (erori corectate, probleme în implementare, soluții pentru municipii cu spații/drumuri înguste, soluții pentru alimentare cu energie electrică a stațiilor de încărcare autobuze, etc.)

3. Activități aferente serviciilor de:

- proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului
- auditul financiar al proiectului,
- informare și publicitate.

5.2.3. Activitatea de bază

În conformitate cu prevederile OUG nr. 23/12.04.2023, **activitatea de bază** în cadrul unui proiect reprezintă activitatea sau pachetul de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifica de către autoritatea de management, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare a proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

- are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile specificate în Ghidul solicitantului, secțiunea 5.2.2, punctul I; activitatea de bază reprezintă activitățile din cadrul unui proiect cu excepția celor aferente serviciilor de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditului financiar al proiectului, informării și publicității, de tip soft
- nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului, secțiunea 5.2.2, punctul II; activitățile conexe reprezintă activitățile de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditului financiar al proiectului, informării și publicității, de tip soft.
- bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

56

5.2.4. Activități neeligibile

În cadrul acestui apel sunt neeligibile acele activități care prin natura lor **nu contribuie** la îndeplinirea obiectivelor O.S. 2.8 și la atingerea Țintelor asumate prin PR Centru, *Prioritatea 4, Acțiunea 4.1 Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Urbane Funcționale)*.

Fără a avea caracter exhaustiv, următoarele tipuri de activități/proiecte sunt **neeligibile**:

- Nu sunt eligibile proiectele care urmăresc, în mod prioritar, fluidizarea traficului autoturismelor și reducerea congestiei acestora.
- Nu sunt eligibile subactivitățile/activitățile/proiectele care vor conduce, în mod prioritar, la încurajarea și îmbunătățirea condițiilor pentru utilizarea transportului cu autoturismele (creșterea vitezei acestora, îmbunătățirea timpilor de parcurs, lărgirea/crearea părții carosabile utilizate în mod prioritar de autoturisme etc).
- Nu sunt eligibile subactivitățile/activitățile care nu fac parte dintr-o abordare integrată privind îmbunătățirea transportului public și/sau a modurilor nemotorizate de transport, în vederea descurajării utilizării transportului privat cu autoturisme.
- Nu sunt eligibile proiectele care cuprind doar activități de construire/modernizare/reabilitare a părții carosabile a străzilor urbane; În mod excepțional în cadrul unor

proiecte integrate acolo unde sistemul rutier de 2 benzi nu permite înființarea unei benzi dedicate TPU, dar se realizează/modernizează benzi dedicate pentru bicicliști și/sau trotuare pentru pietoni, activitatea de reabilitare a părții carosabile pe care (vor) circula mijloace de transport în comun cu emisii zero (electrice) va fi considerată activitate eligibilă, iar cheltuiala va fi decontată în limita a 20% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului integrat.

- Nu sunt eligibile proiectele care cuprind doar activități de construire/modernizare/reabilitare a trotuarelor/traseelor pietonale, fără piste de biciclete sau bandă dedicată transportului public.
- Nu sunt eligibile subactivitățile/activitățile de construire/reabilitare/modernizare a pasajelor și podurilor, indiferent de destinația acestora (pietonal/ biciclete/rutier/traseu dedicat pentru transportul public etc), dacă acestea nu fac parte dintr-un proiect/activitate de construire/reabilitare/modernizare a unui traseu pietonal/biciclete/transport public etc.
-

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:

- Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare
- REGULAMENTUL (UE) 1058/2021 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare
- REGULAMENTUL (UE, Euratom) 1046/2018 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare
- HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 873/07.07.2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare

- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul Comisiei Europene nr. 2831/2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

- a. să respecte prevederile art. 63 și, după caz, ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 1060/2021;
- b. să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- c. să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- d. să fie în conformitate cu prevederile programului;
- e. să fie în conformitate cu prevederile contractului/deciziei de finanțare;
- f. să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- g. să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și legislației naționale aplicabile;
- h. să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 1060/2021.

NOTĂ! Mecanismul de plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile OUG 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare.

5.3.2. Categori și plafoane de cheltuieli eligibile

CAP. 1. Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului

1.1. Obținerea terenului

Se includ cheltuielile efectuate pentru cumpărarea de terenuri/ exproprieri în limita a 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului.

Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de clădiri.

Valoarea terenurilor achiziționate, se va stabili pe baza evaluării efectuate de un expert independent calificat sau de un organism oficial autorizat în mod corespunzător (conform legislației în vigoare).

1.2. Amenajarea terenului

Se includ cheltuielile efectuate pentru pregătirea amplasamentului și care constau în: demolări, demontări, dezafectări, defrișări, colectare, sortare și transport la depozitele autorizate al deșeurilor rezultate, sistematizări pe verticală, accesuri/drumuri/alei/parcări/drenuri/rigole/canale de scurgere, ziduri de sprijin, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, descărcări de sarcină arheologică sau, după caz, protejare în timpul execuției

obiectivului de investiții (în cazul executării unor lucrări pe amplasamente ce fac parte din Lista monumentelor istorice sau din Repertoriul arheologic național), lucrări pentru pregătirea amplasamentului.

1.3. Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială

În această categorie sunt incluse cheltuieli efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului și aducerea la starea inițială, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajarea spațiilor verzi, lucrări/acțiuni pentru protecția mediului.

În această categorie pot fi incluse cheltuielile aferente activității de plantare de aliniamente de arbori și arbuști.

1.4. Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților (devieri rețele de utilități din amplasament)

CAP. 2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții

În această categorie sunt incluse cheltuieli aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție (depou/autobaza vehicule electrice, stații transport public, sisteme park&ride, sisteme bike sharing sau alte infrastructuri pentru biciclete, centre de management, sisteme de semaforizare a traficului) precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drum de acces, care se execută pe amplasamentul obiectivului de investiție delimitat din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.

CAP. 3. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică

În cazul proiectelor ce cuprind doar lucrări de construcții sau atât lucrări de construcții, cât și achiziționarea de echipamente și/sau mijloace de transport, cheltuielile pentru proiectare și asistență tehnică, cu excepția cheltuielilor cuprinse la subcap. 3.4. Consultanță, sunt eligibile cumulativ, în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile finanțate în cadrul capitolului 4 „Cheltuieli pentru investiția de bază” și capitolul 8 „Cheltuieli cu achiziția de mijloace de transport”.

Pentru proiectele de infrastructură sunt eligibile și cheltuielile cu coordonator în materie de securitate și sănătate potrivit prevederilor [Hotărârii Guvernului nr. 300/2006](#) privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul proiectelor ce vizează doar achiziționarea de echipamente și/sau mijloace de transport, cheltuielile pentru proiectare și asistență tehnică, cu excepția cheltuielilor cuprinse la subcap. 3.4. Consultanță, sunt eligibile cumulativ, în limita a 5% din valoarea cheltuielilor eligibile finanțate în cadrul capitolului 4 „Cheltuieli pentru investiția de bază” și capitolul 8 „Cheltuieli cu achiziția de mijloace de transport”.

3.1. Studii

Sunt cuprinse cheltuielile pentru studii de teren: geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice, de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție; raport privind impactul asupra mediului; studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției.

3.2. Obținere avize, acorduri, autorizații

Se includ cheltuielile pentru:

- a) obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;
- b) obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;
- c) obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de alimentare cu apă, canalizare, gaze, alimentare cu agent termic, energie electrică, telefonie
- d) obținerea actului administrativ al autorității competente pentru protecția mediului;
- e) alte avize, acorduri și autorizații.

3.3. Proiectare și inginerie

Sunt incluse cheltuielile pentru expertizare tehnică a construcțiilor existente, a structurilor și/sau, după caz, a proiectelor tehnice, inclusiv întocmirea de către expertul tehnic a raportului de expertiză tehnică, pentru elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate/studiu de oportunitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenție, proiect tehnic și detalii de execuție), pentru plata verificării tehnice a proiectării, precum și pentru elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției: studii de trafic, etc), cheltuieli necesare pentru actualizarea documentațiilor tehnice pentru introducerea de măsuri de imunizare la schimbări climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01).

60

ATENȚIE! Nu se vor deconta cheltuielile pentru documentațiile tehnico-economice pentru care s-a obținut finanțare în baza prevederilor OUG nr. 88/2020, cu modificările și completările ulterioare.

3.4. Consultanță

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- a) plata serviciilor de consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și a tuturor studiilor necesare întocmirii acesteia;
- b) plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului proiectului;
- c) serviciile de consultanță/asistență juridică în scopul elaborării documentației de atribuire și/sau aplicării procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, dacă este cazul;
- d) plata serviciilor de evaluare, efectuate de un expert independent calificat sau de un organism oficial autorizat în mod corespunzător, în vederea stabilirii valorii terenurilor achiziționate.

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

3.5. Asistență tehnică

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- a) asistență tehnică din partea proiectantului (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectului),
 - pe perioada de execuție a lucrărilor
 - pentru participarea proiectantului la fazele incluse în programul de control al lucrărilor de execuție, avizat de către Inspectoratul de Stat în Construcții;
- b) dirigenție de șantier, asigurată de personal tehnic de specialitate, autorizat.
- c) cheltuieli cu coordonatorul în materie de securitate și sănătate potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 300/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru șantierelor temporare sau mobile, cu modificările și completările ulterioare

CAP. 4. Cheltuieli pentru investiția de bază

4.1. Construcții și instalații

Se cuprind cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: În această categorie sunt cuprinse cheltuielile efectuate pentru execuția **lucrărilor de construcții și instalații** aferente obiectelor cuprinse în obiectivele de investiție ale proiectului, precum și **cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora**, conform cu descrierea activităților eligibile din ghidul specific și a celorlalte condiții de eligibilitate din ghidul specific, pentru următoarele activități:

- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea de benzi dedicate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public de călători
- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea de benzi dedicate, amplasate pe poduri, pasaje, destinate transportului public urban de călători
- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea rețelei de troleibuz
- Construirea/modernizarea/extinderea stațiilor de alimentare a autobuzelor alimentate electric/cu hidrogen
- Construirea/modernizarea/extinderea depourilor/autobazelor aferente transportului public local/zonal de călători, inclusiv infrastructura tehnică aferentă
- Construirea și modernizarea stațiilor de transport public de călători (troleibuz, autobuz);
- Crearea/extinderea/modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători („e-bilete” sau „e-ticketing”)
- Achiziționarea și instalarea punctelor de reîncărcare a autoturismelor electrice și electrice hibride (destinate publicului) – **finanțabile prin ajutor de minimis**. Categoriile de cheltuieli eligibile finanțabile prin ajutor de minimis sunt următoarele:
 - achiziția de stații de reîncărcare a vehiculelor electrice,
 - cheltuieli cu lucrări de construcții și montaj al stațiilor de reîncărcare,
 - cheltuieli aferente instalațiilor electrice, cu excepția cheltuielilor aferente instalației de racordare până la punctul de delimitare. **Acestea vor fi evidențiate separat în cadrul devizului general.**

Observație: Cheltuielile de instalare sau de modernizare a transformatoarelor de putere, care sunt necesare pentru conectarea infrastructurii de reîncărcare la rețea sau la o unitate locală de producție sau stocare a energiei electrice **nu sunt eligibile**.

Cheltuielile unităților locale de producție sau stocare care generează sau stochează energie electrică **nu sunt eligibile**.

- Construirea/modernizarea/extinderea pistelor/ traseelor pentru biciclete; construirea de infrastructuri pentru parcare bicicletelor (rasteluri, containere specifice), structuri speciale multietajate)
- Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete (sisteme de tip „bike-sharing”, „bike-rental”);
- Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete electrice (sisteme de tip „e-bike-sharing”, „e-bike-rental”).
- Construirea/modernizarea/extinderea de zone și trasee pietonale,
- Instalarea de sisteme de reducere/interzicere a circulației autoturismelor în anumite zone;
- Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de management al traficului, inclusiv a sistemului de monitorizare video, precum și a altor sisteme de transport inteligente (STI);
- Construirea/modernizarea parcarilor de transfer de tip „park and ride”;

4.2. Dotări (utilaje, echipamente cu și fără montaj, dotări)

Aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general al proiectului la **liniile 4.3. Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj, 4.4. Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport și 4.5 Dotări**. În această categorie sunt incluse cheltuielile efectuate pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale, cu și fără montaj, dotări, dacă este cazul, conform cu descrierea activităților eligibile din ghidul specific și a celorlalte condiții de eligibilitate din ghidul specific pentru activitățile menționate la **punctul 4.1. de mai sus**.

Se cuprind cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe, sunt necesare implementării proiectului și respectă prevederile contractului de finanțare.

Nu sunt eligibile cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria obiectelor de inventar. Reprezintă **active corporale de natura obiectelor de inventar activele corporale a căror valoare fiscală, la data intrării în patrimoniul beneficiarului, este mai mică decât plafonul valoric prevăzut de Codul fiscal, actualizat prin Hotărâre a Guvernului**).

4.3. Active necorporale

Aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general al proiectului la linia **4.6. Active necorporale**.

Sunt incluse cheltuieli aferente activelor necorporale necesare proiectului aferente activităților eligibile menționate în secțiunea 5.2 din ghid, respectiv a softurilor specializate necesare, dacă sunt achiziționate separat de echipamentele aferente, după caz.

NOTĂ: Eligibilitatea cheltuielilor aferente investițiilor ce vizează biomasa este condiționată de finalizarea reformelor legate de Strategia Națională din domeniul forestier și de norme obligatorii aferente, în cadrul componentei PNRR, așa cum sunt descrise la jaloanele 22 și 23.

CAP. 5. Alte cheltuieli

5.1. Organizare de șantier

Se cuprind cheltuielile estimate ca fiind necesare contractantului în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj.

5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

Cheltuieli aferente realizării unor construcții provizorii sau amenajări în construcții existente, precum și cheltuieli de desființare a organizării de șantier: vestiare/barăci/spații de lucru pentru personalul din șantier, platforme tehnologice/dezafectarea platformelor tehnologice, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces, bransamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu, cheltuieli pentru desființarea organizării de șantier, inclusiv cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții, cu excepția cheltuielilor aferente pct. 1.3. "Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială", cheltuielile aferente construcțiilor provizorii pentru protecția civilă.

5.1.2. Cheltuieli conexe organizării de șantier

Se cuprind cheltuielile pentru: obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, feroviare, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contract temporar cu furnizorul de energie electrică, cu unități de salubritate, taxe depozit ecologic, taxe locale, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public; costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, costul transportului muncitorilor nelocalnici, etc.

5.2. Comisioane, cote și taxe

Se cuprind: cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții, cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor, valoarea primelor de asigurare din sarcina autorității contractante, taxe pentru acorduri, avize și autorizația de construire/ desființare.

5.3. Cheltuieli diverse și neprevăzute

Se consideră eligibile dacă sunt detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita de 10% din valoarea cheltuielilor eligibile cuprinse la capitolele 1.2, 1.3, 1.4, 2 și 4 din bugetul proiectului.

Cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției.

5.4. Cheltuieli de informare, comunicare și publicitate

Cheltuielile cu activitățile obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului sunt eligibile în conformitate cu prevederile secțiunii 3.21 din ghidul solicitantului. Beneficiarii vor avea în vedere prevederile Contractului de finanțare- Condiții generale (aprobat prin Ordinul MIPE nr 2041/2023) și Condiții specifice. Informații detaliate referitoare la regulile de identitate vizuală și măsurile obligatorii necesare pregătirii cererilor de finanțare se regăsesc în Ghidului de

Identitate Vizuală 2021-2027 (elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, cu respectarea prevederilor Art. 50 din Regulamentul (UE) 2021/1060) disponibil pe www.fonduri-ue.ro, în Manualul de Identitate Vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027 publicat pe pagina www.regiocentru.ro, precum și în documentele de actualizare ale acestora (dacă este cazul) publicate pe respectivele site-uri.

De asemenea, pentru proiectele cu o valoare totală mai mare de 10.000.000 euro, sunt eligibile și cheltuielile cu activitățile obligatorii prevăzute în Planul de acțiuni de comunicare (a se vedea secțiunea 3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri).

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

5.5. Cheltuieli promovare a obiectivului de investiție/ serviciului finanțat și/sau de promovare a mobilității urbane durabile (măsuri soft, campanii pentru promovarea transportului public și a deplasărilor cu bicicleta) în cadrul unor proiecte integrate.

Pot fi considerate eligibile, fără ca lista să fie exhaustivă, cheltuielile realizate pentru:

- Campanii de conștientizare publică și de comunicare pentru promovarea deplasărilor nemotorizate ca moduri viabile de transport
- Promovarea transportului public atractiv pentru pasageri.
- Programe de sensibilizare și măsuri de conștientizare a facilităților „Park and Ride”
- Promovarea siguranței rutiere - creșterea conștientizării publice a problemelor de siguranță de către participanții la trafic și promovarea comportamentelor de siguranță.
- Aplicații mobil cu acumulare de puncte și reducere pentru cei cu multe bilete achiziționate pentru transportul public.
- Aplicații mobil cu acumulare de puncte și reducere pentru închiriere biciclete și e-biciclete.
- Promovarea unui sistem de transport public prin aplicarea combinată de diferite tipuri de structuri tarifare, cum ar fi: sistemul bazat pe distanțele parcurse, sistemul bazat pe zone tarifare, sistemul bazat pe interval de timp ce asigură multiple transferuri în cursul unei singure călătorii.

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

5.6. Activități de cooperare transnațională, în cadrul unor proiecte integrate.

Pot fi considerate eligibile, fără ca lista să fie exhaustivă, cheltuielile realizate pentru: acoperirea costurilor de deplasare (în standardele de cost aplicabile UAT), realizare de materiale de prezentare, înregistrări audio-video, servicii de traducere /translație, alte costuri absolut necesare implementării activităților menționate.

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

CAP. 6. Cheltuielile cu activitatea de audit financiar extern

În cazul în care, beneficiarii optează pentru încheierea unor contracte de audit, rapoartele de audit vor confirma că, cheltuielile cuprinse în cererile de rambursare au fost verificate și sunt:

- necesare pentru realizarea proiectului
- prevăzute în contractul încheiat cu beneficiarul proiectului
- în conformitate cu principiile unui management financiar sănătos, respectiv utilizarea eficientă a fondurilor și un raport optim cost/beneficiu;
 - efectuate și plătite de beneficiar sau partenerii săi;
 - plătite pe parcursul perioadei de eligibilitate

- înregistrate în contabilitatea beneficiarului având la bază documente justificative, identificabile și verificabile, dovedite prin documente originale.
- În conformitate cu propunerile tehnice și financiare oferite (se verifică prețurile unitare și cantitățile decontate)

Atunci când același beneficiar desfășoară mai multe proiecte în același timp sau un proiect primește finanțare sub diferite forme de sprijin sau din diferite fonduri, auditorii verifică potențiala dublă finanțare a unei cheltuieli.

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

CAP. 7. Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț

Se vor include, dacă este cazul:

- cheltuielile aferente marjei de buget, în limita a 15% din valoarea cumulată a cheltuielilor prevăzute la cap./subcap. 1.2, 1.3, 1.4, 2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.5, 3.7, 3.8, 4, 5.1.1 din devizul general al proiectului; aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general al proiectului la subcap. 7.1.
- cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț, în limita a 5% din valoarea cumulată a cheltuielilor prevăzute la cap./subcap. 1.2, 1.3, 1.4, 2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.5, 3.7, 3.8, 4, 5.1.1 din devizul general al proiectului; aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general al proiectului la subcap. 7.2.

CAP. 8. Cheltuieli cu alte servicii

8.1. Cheltuieli de consultanță și expertiză în elaborarea P.M.U.D

Sunt incluse cheltuielile de consultanță și expertiză pentru elaborarea și actualizarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă, în limita maximă a rezultatului obținut prin înmulțirea numărului populației municipiului/parteneriatului (INS 2022) și valoarea de maximum 2 euro/persoană. Cursul valutar la care se va calcula valoarea obținută în lei este cursul inforeuro din luna publicării ghidului specific.

Cheltuielile aferente elaborării P.M.U.D. vor fi incluse în bugetul unui proiect depus în cadrul P.4. În cazul în care proiectul inițial nu va fi finanțat, aceste cheltuieli pot fi incluse în bugetul altui proiect depus în cadrul P4.

În cazul P.M.U.D. elaborat la nivel de zonă funcțională urbană/zonă metropolitană, în bugetul proiectului se va include doar suma cu care respectivul solicitant de finanțare (inclusiv partenerii, după caz) a contribuit la elaborarea acestui document strategic.

În ceea ce privește actualizarea P.M.U.D, aceasta poate fi necesară urmare a incidenței prevederilor *Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism*, cu modificările și completările ulterioare, și a *Legii nr. 155/2023 privind mobilitatea urbană durabilă*.

CAP. 9. Cheltuieli cu achiziția de mijloace de transport

În această categorie sunt incluse cheltuieli pentru achiziționarea următoarelor categorii de mijloace de transport în comun:

- Troleibuze;
- Autobuze electrice;
- Autobuze electrice (pe bază de pile de hidrogen)

5.3.3. Categoriile de cheltuieli neeligibile

În cadrul acestui apel nu sunt eligibile următoarele categorii de cheltuieli:

cheltuielile prevăzute la art. 10 din HG nr. 873/07.07.2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă și **cheltuielile prevăzute la art. 64 din Regulamentul (UE) 1.060/2021:**

- ✓ *cheltuielile cu achiziția de utilaje și echipamente care folosesc pentru funcționare arderea combustibililor fosili;*
- ✓ *cheltuielile cu investiții legate de achiziția de sisteme noi / înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili și achiziția de sisteme noi / înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază gaz;*
- ✓ *valoarea TVA aferentă cheltuielilor neeligibile*
- ✓ *valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile care a fost sau care va fi solicitată la rambursare conform legislației naționale în domeniul fiscal din alte fonduri publice, în cazul operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5.000.000 EUR (inclusiv TVA)*

- ✓ valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile deductibilă conform legislației naționale în domeniul TVA, potrivit prevederilor art 64 alin (1) lit c din Regulamentul (UE) 2021/1060, în cazul operațiunilor al căror cost total este mai mare de 5.000.000 EUR (inclusiv TVA)
cheltuielile pentru procurarea de dotări care, conform legii, intră în categoria obiectelor de inventar
- ✓ dobânzi pentru împrumuturi, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru rata dobânzii sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
- ✓ achiziționarea de terenuri și imobile cu o valoare mai mare de 10% din cheltuielile totale eligibile ale operațiunii în cauză;
- ✓ cheltuielile privind costurile operaționale, de funcționare și întreținere a obiectivelor finanțate prin proiect
- ✓ cheltuielile privind costuri administrative
- ✓ cheltuielile de personal, cu excepția celor menționate în secțiunea 5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte
- ✓ cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rata și dobânzi aferente creditelor
- ✓ contribuția în natură
- ✓ cheltuielile cu amortizarea
- ✓ cheltuielile cu leasingul
- ✓ cheltuieli angajate și plătite înainte de data de 01.01.2021
- ✓ amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj
- ✓ cheltuieli efectuate peste plafoanele stabilite prin prezentul ghid
- ✓ achiziția de echipamente/dotări/mijloace de transport second-hand.

NOTĂ: În cazul în care prin activitățile proiectului se va interveni asupra unor imobile pentru care solicitantul nu deține drepturi reale, dar lucrările sunt necesare în vederea asigurării funcționalității proiectului, cheltuielile cu aceste lucrări vor fi încadrate în categoria cheltuielilor neeligibile (ex: imobile aflate în administrarea altor entități, cum ar fi A.N.A.R./administrațiilor bazinale de apă, etc.)

5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Scopul utilizării opțiunilor simplificate în materie de costuri (SCO) este reducerea semnificativă a sarcinii administrative, atât pentru beneficiari, cât și pentru Autoritatea de Management, prin eliminarea verificării documentelor justificative individuale în decontarea cheltuielilor finanțate. Regulamentul (UE) 2021/1060 prevede la art. 54 că atunci când se utilizează o rată forfetară pentru a acoperi costurile indirecte ale unei operațiuni, lit. (a) costurile indirecte se vor calcula prin aplicarea unei rate forfetare asupra costurilor directe eligibile.

În conformitate cu prevederile OUG nr. 23/2023, capitolul X Costuri simplificate, art. 27, alineatele (1), (2) și (4), în cadrul acestui apel se vor utiliza opțiuni simplificate în materie de costuri, respectiv o rată forfetară de 5% din costurile directe pentru decontarea costurilor indirecte menționate mai jos.

Costurile directe reprezintă acele cheltuieli eligibile care sunt direct legate de punerea în aplicare a investiției sau a proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă cu respectiva investiție /cu respectivul proiect și pot include și alte categorii de cheltuieli eligibile care sunt direct legate de atingerea obiectivelor proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă.

Costurile directe includ următoarele tipuri de cheltuieli:

- **Lucrări** conform Devizului General:
 - capitolul 1 - Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului, subcapitolele 1.1, 1.2, 1.3, 1.4;
 - capitolul 2 - Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții;
 - capitolul 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază, subcapitolele 4.1, 4.2, 4.3;
 - capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolele 5.1, 5.3;
 - capitolul 7 - Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț, subcapitolele 7.1 și 7.2
- **Echipamente /dotări** conform Devizului General:
 - capitolul. 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază: subcapitolele 4.4, 4.5, 4.6;
 - capitolul 6 - cheltuieli pentru probe tehnologice și teste: subcapitolele 6.1, 6.2;
- **Servicii** conform Devizului General:
 - capitolul 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcapitolele 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.8.
- **Comisioane, cote, taxe** conform Devizului General:
 - capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolul 5.2 Comisioane, cote, taxe, costul creditului.
- **Cheltuieli de consultanță și expertiză în elaborarea P.M.U.D**

Costurile directe reprezintă baza pentru calcularea costurilor indirecte.

Costurile indirecte reprezintă acele cheltuieli care nu se încadrează în categoria costurilor directe și care sprijină realizarea obiectivului investițional propus prin proiect, dar, la finalul implementării, nu se reflectă în mod direct în obiectivul investițional realizat prin proiect.

Costurile indirecte includ următoarele tipuri de cheltuieli:

- **Consultanța** conform Devizului General:
 - capitolul 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcapitolele:
 - ✓ 3.6 Organizarea procedurilor de achiziție,
 - ✓ 3.7 Consultanță: 3.7.1 Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții, 3.7.2 Auditul financiar
- **Comunicare și vizibilitate** conform Devizului General:
 - capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolul 5.4 Cheltuieli pentru informare și publicitate
- **Consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare**
- **Cheltuieli de cooperare**
- **Cheltuieli promovare a obiectivului de investiție/ serviciului finanțat și/sau de promovare a mobilității urbane durabile**
- **Cheltuielile salariale cu personalul propriu implicat în realizarea activităților:** elaborarea cererii de finanțare, organizarea procedurilor de achiziție și managementul de proiect dacă acestea sunt realizate cu personalul propriu și nu prin achiziționarea de servicii.

5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

În conformitate cu art. 54 litera a) din Regulamentul (UE) 2021/1060 și cu prevederile OUG 23 / 2023, pentru reducerea semnificativă a sarcinii administrative pentru beneficiari, Autoritatea de Management propune utilizarea unei rate forfetare de 5% din costurile directe pentru acoperirea costurilor indirecte, conform tipurilor de cheltuieli menționate la punctul 5.3.4.

Costurile directe menționate la punctul 5.3.4 reprezintă baza pentru calcularea costurilor indirecte.

Formula de calcul a costurilor indirecte: $CI = CD \times RF (5\%)$

CI = costuri indirecte

CD = costurile directe

RF (%) = rata forfetară

ATENȚIE! Costurile directe vor fi decontate în baza documentelor justificative.

Costurile indirecte nu trebuie detaliate în Cererea de finanțare, dar rezultatul activităților respective poate face obiectul unei verificări din partea Autorității de Management.

5.3.6. Finanțare nelegată de costuri

Nu este cazul.

69

5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

Valoarea minimă eligibilă corespunzătoare unui proiect este de **250.000 euro**. Valoarea maximă eligibilă a unui proiect este de **15.000.000 euro**.

Dacă se depășește valoarea maximă eligibilă la depunere, în etapele de evaluare ulterioare se va putea solicita încadrarea diferenței în categoria cheltuielilor neeligibile.

Finanțarea nerambursabilă maximă acordată ca ajutor de minimis în cadrul prezentului apel de proiecte nu poate depăși echivalentul în lei a sumei de 200.000 euro calculat la cursul InforEuro valabil la data acordării ajutorului.

5.5. Cuantumul cofinanțării acordate

Rata cofinanțării acordate în cadrul apelului de proiecte: Rata maximă de cofinanțare pentru proiecte care nu intra sub regulile ajutorului de stat este de 98% (85% FEDR + 13% Buget de Stat).

5.6. Durata proiectului

Perioada de implementare a activităților proiectului este rezonabilă și nu trebuie să depășească 31 decembrie 2029. Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și la activitățile ce urmează a fi

realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

Aspectele se corelează cu informațiile completate în Cererea de finanțare.

5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

1. Activitățile propuse se încadrează în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 4, O.S. 2.8.

Activitățile propuse trebuie să se încadreze în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 4, O.S. 2.8, conform prevederilor din secțiunea 5.2, de mai sus.

2. Proiectul respectă limitele minime și maxime ale valorii eligibile / asistenței nerambursabile, după cum urmează:

Valoarea minimă eligibilă: 250.000 euro;

Valoarea maximă eligibilă: 15.000.000 euro;

ATENȚIE! Criteriul cu privire la valoarea minimă a investiției se va menține până la data semnării contractului de finanțare, inclusiv.

Cursul valutar la care se calculează aceste valori este cursul de schimb Inforeuro, valabil în luna publicării apelului de proiecte, respectiv luna iulie 2026 (1 euro= 5.2418 lei).

70

Sumele care vor depăși pragurile sus-menționate vor fi asigurate de către beneficiar, fiind considerate neeligibile.

3. Activitatea de bază, declarată de beneficiar în cererea de finanțare, aferentă proiectului, respectă următoarele condiții cumulative:

- i. are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- ii. se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile specificate în ghidul solicitantului;
- iii. nu face parte din activitățile conexe implementării investiției, așa cum sunt acestea definite în ghidul solicitantului;
- iv. bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

4. Dacă proiectul cuprinde și investiții finanțabile prin ajutor de minimis, sunt respectate prevederile privind ajutorul de minimis stipulate în Regulamentul (UE) nr. 2831/2023

Ajutorul de minimis este acordat pentru achiziția, instalarea și punerea în funcțiune a stațiilor de încărcare, care fac parte dintr-un proiect integrat de dezvoltare a mobilității urbane durabile, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 2831/2023. Prin urmare, în cazul acestui tip de investiții, proiectul trebuie să respecte condițiile cu privire la valoarea maximă a

ajutorului de minimis care poate fi acordat, plafonul de minimis aplicabil și cumulum ajutoarelor de minimis.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.13 din prezentul ghid.

5. Proiectul se încadrează în documentele strategice relevante

Proiectele trebuie să fie incluse în lista proiectelor prioritare¹⁸ (anexa SIDU) și în Planul de mobilitate urbană durabilă.

6. Proiectul propus spre finanțare nu trebuie să fie încheiat în mod fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul PR Centru, indiferent dacă toate plățile aferente au fost realizate sau nu de către beneficiar (art. 63 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021).

Nu sunt eligibile investițiile care au fost finalizate din punct de vedere fizic (ex. a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor) până la momentul depunerii cererii de finanțare.

Sunt eligibile proiecte pentru care contractele de lucrări au fost încheiate după data de 1 ianuarie 2021 în condițiile enunțate.

Recepția la terminarea lucrărilor poate fi făcută și în perioada cuprinsă între data depunerii cererii de finanțare și data semnării contractului de finanțare, în condițiile respectării prevederilor Regulamentului (UE) 1060/2021, mai sus-menționate, și în măsura în care amânarea recepției s-a făcut cu respectarea prevederilor contractului de lucrări și a legislației specifice în domeniul recepției lucrărilor de construcții.

Se va evita situația în care, deși recepția la terminarea lucrărilor nu a fost realizată, investiția să fi fost încheiată în mod fizic sau implementată integral.

Recepția la terminarea lucrărilor nu trebuie amânată în afara termenului contractual și/sau legal în scopul încadrării în condițiile de eligibilitate prevăzute de ghid, fapt care poate conduce la încălcarea prevederilor reglementate prin Regulamentul UE nr. 1060/2021, a legislației naționale în domeniul lucrărilor de construcție, precum și a principiului tratamentului egal și nediscriminatoriu în raport cu solicitanții de finanțare.

ATENȚIE!

Sunt eligibile doar proiectele pentru care **nu au fost demarate investițiile finanțate prin componenta de minimis**, respectiv fie nu au fost demarate lucrările de construcții în cadrul investiției, fie nu a fost încheiat primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau orice alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, inclusiv activități de demolare înainte de depunerea cererii de finanțare, cu excepția celor referitoare la cheltuielile cu studiul de fezabilitate și proiectul tehnic.

7. Proiectul propus prin prezenta cerere de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, pentru același tip de activități (cu excepția lucrărilor de întreținere și reparații) realizate asupra aceleiași infrastructuri/

¹⁸ Lista proiectelor prioritare este documentul anexă SIDU verificat în cadrul sesiunii de depunere SIDU, conform **GHID DEPUEREA STRATEGII INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ**, Programul Regiunea Centru 2021-2027 - <https://www.regiocentru.ro/ghid-depunere-sidu/>

aceluiași segment/element de infrastructură și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare pentru aceleași cheltuieli

Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților care au beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani/care beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare și a lucrărilor de intervenție/ activităților aferente operațiunii, propuse prin proiect.

Momentul de la care se calculează perioada de 5 ani este momentul la care s-a finalizat implementarea contractului de lucrări anterior (data recepției finale, după expirarea perioadei de garanție). Astfel, solicitantul se va asigura, dacă este cazul, că s-a realizat recepția finală în cazul aceluiași lucrări de intervenție/activități realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiași segment de infrastructură ca cele propuse prin proiect, înainte de începerea perioadei celor 5 ani. De asemenea, proiectul propus nu beneficiază în prezent de fonduri publice din alte surse de finanțare. Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

NOTĂ: Pentru proiectele cu lucrări începute, proiectul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data emiterii ordinului de începere a contractului de lucrări (emis obligatoriu după data de 1 ianuarie 2021), pentru același tip de activități (construcție/ extindere/ modernizare/ reabilitare) realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură, și nu s-a aflat în perioada de garanție pentru lucrările de intervenție/activitățile enumerate anterior.

După data emiterii ordinului de începere a lucrărilor, lucrările de intervenție/activitățile nu au beneficiat de fonduri publice din alte surse de finanțare, exceptând pe cele din fonduri proprii aferente contractului de lucrări ce face obiectul proiectului. Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

72

Nu se acceptă la finanțare intervenții asupra unei infrastructuri care se află în perioada de garanție a lucrărilor efectuate printr-un contract de lucrări anterior.

8. Perioada de implementare a activităților proiectului este rezonabilă și nu depășește 31 decembrie 2029

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

Aspectele se corelează cu informațiile completate în Cererea de finanțare.

9. Locul de implementare a proiectului

Activitățile proiectului se implementează pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale municipii eligibile în cadrul O.S. 2.8. din Regiunea Centru, România (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu) și, doar în cazul parteneriatelor cu municipiile eligibile, inclusiv pe cel al unităților administrativ-teritoriale din zona urbană funcțională /zona

metropolitană a acestora, în corelare cu mențiunile din secțiunile 3.5 și 3.13 din prezentul ghid.

Pe teritoriul UAT municipii/orașe/comune din zona urbană funcțională a municipiilor eligibile, partenere în proiect și incluse în zona de studiu a Planului de Mobilitate Urbană Durabilă și a SIDU, se vor putea realiza investiții comune cu municipiul, ce vizează doar următoarele activități eligibile: construirea/ modernizarea/extinderea pistelor/traseelor pentru biciclete/pietonale, construirea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete și e-biciclete, construirea/modernizarea/reabilitarea/ extinderea benzilor exclusive pentru transportul public, achiziția de troleibuze/autobuze, inclusiv înființarea de noi trasee de transport public, în condițiile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, precum și alte tipuri de investiții complementare privind transportul public de călători/moduri nemotorizate (ce sunt detaliate în secțiunea 5.2 din prezentul ghid: de exemplu, amplasarea de parări de transfer de tip „park and ride” etc).

10. Proiectul/solicitantul respectă principiile din domeniul egalității de gen, de șanse, nediscriminării, accesibilității

În procesul de pregătire, contractare, implementare și durabilitate a proiectului, solicitantul a respectat și va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, accesibilitate, inclusiv condițiile orizontale privind implementarea și aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile¹⁹ și Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a legislației naționale în domeniul dizabilității (intervențiile care asigură adaptarea rezonabilă și design-ul universal, așa cum sunt acești termeni definiți în Convenție)²⁰.

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând fi luate în considerare și la evaluarea tehnico-financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant în Declarația unică și va face obiectul verificării eligibilității proiectului.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.19 din prezentul ghid.

11. Proiectul respectă principiile privind domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului, eficienței energetice, prevăzute de legislația națională și comunitară

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând fi luate în considerare și la evaluarea tehnico-financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant în Declarația unică și va face obiectul verificării eligibilității proiectului.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunile 3.17 și 3.18 din prezentul ghid.

¹⁹ <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>

²⁰ <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>

12. Proiectul integrează măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice respectând Orientările Tehnice ale Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice

Solicitantul își va asuma respectarea acestor aspecte în Declarația unică și va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice, având în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.17 din prezentul ghid și Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice, disponibilă spre consultare la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

13. Proiectele care vizează realizarea de investiții în sistemele de transport public local/zonal de călători respectă prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 și regulile privind ajutorul de stat

În cazul investițiilor ce vizează unele componente ale sistemelor de transport public local/zonal de călători, menționate în secțiunea 3.13 din prezentul ghid specific, puse la dispoziția operatorului de transport public, este necesar ca între autoritatea locală competentă (UAT municipiul eligibil/ asociația de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciul de transport public zonal de călători) și operatorul de transport public să se încheie și să se prezinte un contract de servicii publice/hotărâre de administrare, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007.

De asemenea, în cazul proiectelor depuse de parteneriate dintre unități administrativ-teritoriale pentru realizarea investițiilor comune în sisteme de transport public de călători, vor trebui respectate condițiile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, art. 5, alin. (2), lit. b), respectiv va trebui probată existența unei asociații de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciul de transport public zonal de călători, în care municipiul eligibil și UAT partenere să fie membre, cel târziu în etapa contractuală, căreia UAT partenere să-i mandateze încheierea contractului de servicii publice cu operatorul, conform cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007.

14. Proiectul propune acțiuni concrete de cooperare, la nivel UE sau cu țările candidate

Sunt eligibile doar proiectele care propun acțiuni concrete de cooperare, la nivel UE sau cu țările candidate.

Mecanismul de cooperare propus prin prezentul ghid vizează cooperarea cu parteneri din statele care compun Regiunea Dunării. Sunt sprijinite schimburi de bune practici conform nevoilor politicii europene de coeziune și ale zonei dunărene. Concret, activitățile de cooperare pot include parteneriate, sesiuni de diseminare a bunelor practici, participare la activități comune în cadrul proiectelor.

Programul are în vedere posibilitatea preluării exemplelor de bune practici din cadrul unor proiecte transnaționale dedicate reducerii emisiilor de CO₂ prin promovarea mobilității urbane durabile. Mecanismul de cooperare propus vizează includerea în proiecte a unor schimburi de bune practici. Bugetele proiectelor vor putea include o categorie specifică de cheltuieli aferente activităților de cooperare, în cadrul limitei procentuale destinate măsurilor soft de promovare a mobilității urbane durabile. Criteriile de evaluare vor prioritiza proiectele care propun acțiuni concrete de cooperare.

15. Planul de monitorizare al proiectului este întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului și documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau subactivități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Indicatorii de etapă se vor regăsi în cadrul Planului de monitorizare a proiectului, și se vor monitoriza de către autoritatea de management pe parcursul implementării proiectului. Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului.

75

Indicatorii de etapă prevăzuți în Planul de monitorizare al proiectului se stabilesc în corelare cu prevederile din cadrul ghidului solicitantului – Anexa 17 Planul de monitorizare. În cadrul acestuia sunt prezentați indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora în vederea atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

În funcție de tipologia proiectelor, solicitanții își vor selecta indicatorii de etapă aplicabili, stabilindu-și termenele de realizare, fără însă a depăși termenele maxime prevăzute în Planul de monitorizare, Anexa 17.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1. Completarea formularului cererii

Formularul cererii de finanțare, ale cărui secțiuni se completează exclusiv în aplicația electronică MySMIS (disponibil la adresa <https://mysmis2021.gov.ro/>), prezintă aceste secțiuni și include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii sunt disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS, la completarea fiecărei secțiuni în parte.

Completarea corectă și completă a tuturor secțiunilor din cererea de finanțare, precum și anexarea tuturor documentelor solicitate, este primul pas în menținerea cererii de finanțare în procesul de evaluare, selecție și contractare.

Schimbul de informații între AM și solicitant are loc electronic prin utilizarea sistemului informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

În mod excepțional, schimbul de informații între AM și solicitant poate avea loc prin e-mail și/sau pe suport hârtie, în eventualitatea unui caz de forță majoră, a funcționării defectuoase a sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ sau a întreruperii legăturii cu acesta pentru o perioadă care depășește o zi lucrătoare în ultima săptămână înainte de termenul-limită obligatoriu pentru transmiterea prin sistemul informatic a documentelor sau timp de 5 zile lucrătoare consecutive în alte perioade.

Atunci când sistemul informatic funcționează din nou în mod corespunzător, când este restabilită legătura cu sistemul respectiv sau când situația de forță majoră încetează, partea în cauză introduce de îndată în SMIS2021 /MySMIS2021 informațiile deja transmise prin e-mail și/sau pe suport hârtie, în termen de 15 zile calendaristice de la restabilirea funcționalității sistemului informatic, respectiv încetarea cauzei de forță majoră.

Solicitantul se va asigura că documentele transmise sunt în termen de valabilitate la data depunerii cererii de finanțare sau în etapa de contractare (în funcție de etapa pentru care este prevăzută obligativitate atașării documentului) și respectă termenele de valabilitate solicitate prin ghid, acolo unde este cazul.

7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Formularul cererii de finanțare și anexele acestuia trebuie să fie redactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare și anexe ale acestora redactate în alta limbă. În cazul anexării unor documente emise în alta limbă, se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată sau autorizată a acestora.

7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

La întocmirea bugetului, solicitantul are în vedere faptul că valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile privind art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora,

aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Matricea prezentată în anexa 18 corelează bugetul proiectului cu devizul general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, se va atașa la documentația tehnico-economică o Notă privind fundamentarea costurilor asumată de proiectant. *Prin excepție de la aceasta cerință, în cazul achiziției de autobuze cu pile de hidrogen se va prezenta un studiu de piață cu ofertele existente în acel moment.*

Responsabilitatea costurilor este a proiectantului în solidar cu solicitantul, aceștia urmând a menționa/anexa documentele care au stat la baza fixării prețurilor din listele de cantități/echipamente.

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi oferte de preț echipamente, servicii (se vor atașa cel puțin 3 oferte de preț), liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective.

Costurile trebuie să fie realiste (corect estimate), suficiente și necesare pentru implementarea proiectului.

În completarea bugetului cererii de finanțare se va avea în vedere respectarea prevederilor prezentului ghid de la capitolele 5.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4, 5.7, precum și justificarea, după caz, a costurilor bugetate la un nivel rezonabil al prețurilor din piață.

Prin excepție de la obligația prezentării a minimum 3 oferte de preț pentru fundamentarea rezonabilității costurilor, în situația în care solicitantul a derulat o procedură de achiziție publică reglementată de art.68 din Legea nr. 98 din 19 mai 2016 privind achizițiile publice, iar aceasta s-a finalizat cu semnarea unui contract de achiziție publică sau cu aprobarea raportului procedurii de atribuire, documentele rezultate din procedura de atribuire vor fi considerate suficiente pentru demonstrarea rezonabilității costurilor.

7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

1. Declarația unică

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat, cât și fiecare partener individual completează declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului, partenerului, după caz.

2. Situațiile financiare anuale ale solicitantului depuse și înregistrate la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice aferente exercițiului financiar anterior depunerii cererii de finanțare

3. Declarația privind eligibilitatea TVA, a solicitantului și, dacă este cazul, a partenerilor.

Se va utiliza modelul de declarație de eligibilitate anexat la Ghidului solicitantului (Anexa 8).
Se va anexa de către toți partenerii, după caz.

4. **Declarația pe proprie răspundere a reprezentantului legal al solicitantului/liderul de parteneriat cu privire la conformitatea cu originalul a documentelor încărcate sau care vor fi încărcate în MySMIS pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare**
5. **Mandatul special/împuternicirea specială pentru semnarea (digitală) și transmiterea cererii de finanțare și anexelor sale prin MYSMIS (cu excepția secțiunii – Certificarea aplicației și a declarațiilor în nume propriu ale reprezentantului legal solicitat prin ghidul solicitantului) (dacă este cazul), conform legii**

Actul de împuternicire se prezintă în cazul în care anumite documente anexate la cererea de finanțare nu sunt semnate de către reprezentantul legal al solicitantului, ci de o persoană împuternicită în acest sens;

Actul de împuternicire reprezintă orice document administrativ emis de reprezentantul legal în acest sens, cu respectarea prevederilor legale (exemple orientative: hotărâre, dispoziție etc.);

Pentru declarațiile solicitate în nume personal al reprezentantului legal, alte declarații în nume personal care angajează organizația în relația cu terții, precum și pentru certificarea aplicației NU se acceptă însușirea și semnarea acestora de către o persoană împuternicită. Acestea trebuie să fie semnate doar de către reprezentantul legal al solicitantului.

6. Documentația tehnico-economică

78

5.1. Pentru proiectele de investiții în domeniul construcțiilor (infrastructură), se va avea în vedere încadrarea în cele două situații de mai jos:

- Pentru proiectele de investiții pentru care execuția fizică de lucrări nu a fost demarată la data depunerii cererii de finanțare
 - **Proiectul tehnic, însoțit de SF/DALI**
 - **Autorizația de construire**

Documentația tehnico-economică trebuie să nu fi fost elaborată/revizuită/reactualizată cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, iar devizul general cu cel mult 12 luni înainte de depunerea cererii de finanțare în cazul documentațiilor tehnico-economice elaborate cu mai mult de 12 luni înainte de depunerea cererii de finanțare.

IMPORTANT! Investițiile în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani trebuie să demonstreze imunizarea față de schimbările climatice în conformitate cu cerințele din *Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027* publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01) (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/23a24b21-16d0-11ec-b4fe-01aa75ed71a1/language-en>)

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsurile de *atenuare* a schimbărilor climatice și măsurile de *adaptare* la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Aceasta presupune:

- a. *In etapa analizei de opțiuni* - integrarea în analiza și decizia asupra opțiunii preferate (pe lângă considerentele tehnice, economice, de mediu, etc.) și a considerentele legate de impactul opțiunilor din punctul de vedere al (i) atenuării și (ii) vulnerabilității față de schimbările climatice;
- b. *In etapa detalierii/proiectării opțiunii preferate* – integrarea măsurilor adecvate pentru (i) atenuarea și (ii) adaptarea (în măsura în care este necesară) la schimbările climatice.

Prin urmare, aceste aspecte vor fi integrate în documentațiile tehnico-economice.

- Pentru proiectele pentru care execuția de lucrări a fost demarată, iar proiectele nu s-au încheiat din punct de vedere fizic sau implementate integral înainte de depunerea cererii de finanțare

La momentul depunerii cererii de finanțare, se vor anexa în mod obligatoriu la cererea de finanțare, pentru lucrările începute:

- Autorizația de construire
- Procesul verbal de recepție parțială a lucrărilor (proces verbale pe faze determinante)
- Raport privind stadiul fizic al investiției, însoțit de devizele detaliate, asumate de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigințele de șantier și de către constructor (Anexa 15)
- Devizul detaliat, întocmit conform legislației în vigoare, al lucrărilor executate și plătite, al lucrărilor executate și neplătite și respectiv al lucrărilor ce urmează a mai fi executate;
- Contractul de lucrări, semnat după data de 01.01.2021, inclusiv acte adiționale
 - Excepție - În cazul proiectelor etapizate în baza prevederilor art. 118 al Regulamentului 2021/1060 nu se aplica aliniatul de mai sus.
- Proiectul tehnic, însoțit de SF/DALI

NOTĂ: Se va avea în vedere ca documentațiile tehnico-economice faza PT/SF/DALI să respecte conținutul-cadru prevăzut în HG nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv prin atașarea documentelor menționate în cuprinsul acestuia.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare, în termen de 30 de zile de la contractarea proiectului, se va transmite către AM, în format electronic, scanat, documentația de achiziție a contractului de lucrări încheiat.

OBSERVAȚIE: Se acceptă ca în cadrul unei Cereri de finanțare să fie depuse două sau mai multe documentații tehnico-economice pentru obiecte de investiții diferite, dar complementare,

indiferent dacă execuția lucrărilor a fost sau nu demarată la data depunerii cererii de finanțare, cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice, mai ales în alegerea procedurilor de atribuire, din prisma valorilor estimate.

5.2. Pentru proiectele/obiectele de investiții în domeniul construcțiilor (infrastructură), dar și cele privind achiziționarea/modernizarea de mijloace de transport și/sau achiziționare de echipamente (aferele sistemelor de e-ticketing, managementul traficului, alte sisteme de transport inteligente etc), se vor depune:

- Proiectul tehnic și, dacă există, Contractul de execuție de lucrări, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 907/2016, **cu modificările și completările ulterioare**, după caz, pentru investițiile ce implică lucrări de construcții și studiul de oportunitate pentru acele investiții ce presupun achiziționarea de mijloace de transport/echipamente.

Prevederile de la punctul 5.1 cu privire la documentațiile tehnico-economice pentru obiectivele de investiții în domeniul construcțiilor (infrastructură) sunt aplicabile aceluiași tipuri de investiții de la punctul 5.2. Și în acest caz se acceptă ca în cadrul unei Cereri de finanțare să fie depuse două sau mai multe documentații tehnico-economice pentru obiecte de investiții diferite în domeniul construcțiilor (infrastructură) sau două sau mai multe studii de oportunitate, pentru activități complementare, cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice, mai ales în alegerea procedurilor de atribuire din prisma valorilor estimate.

În cazul componentei de investiții privind **achiziționarea/modernizarea mijloacelor de transport și achiziționarea de echipamente (fără lucrări)**, nu se va solicita la cererea de finanțare o documentație tehnico-economică pentru o fază ulterioară de proiectare.

80

Pentru **Studiul de oportunitate** nu se va stabili un model-cadru prin prezentul Ghid specific, însă este recomandabil ca acest document (a se vedea Anexa 12) să conțină *analizele/datele necesare* care vor fi punctate și în cadrul Grilei de evaluare tehnică și financiară.

Studiul de oportunitate anexat la cererea de finanțare nu trebuie să fi fost elaborat/ revizuit/ reactualizat cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare.

5.3. Pentru proiectele de investiții privind achiziționarea/modernizarea mijloacelor de transport și achiziționare de echipamente (fără lucrări), se va depune:

- Studiul de oportunitate, conform cerințelor menționate la punctul 5.2, de mai sus.

7. Hotărârea solicitantului/hotărârile partenerilor de aprobare a documentației tehnico-economice și a indicatorilor tehnico-economici (PT)

Se va anexa Hotărârea consiliului local al solicitantului de aprobare a indicatorilor tehnico-economici, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează o documentație tehnico-economică actualizată, hotărârea consiliului local al solicitantului de aprobare a indicatorilor tehnico-economici va fi anexată pentru documentația actualizată, inclusiv modificările și completările ulterioare, iar dacă se menționează în conținutul acesteia modificarea unei hotărâri anterioare, atunci se va anexa și hotărârea inițială care a fost modificată.

În cazul proiectelor depuse în parteneriat, hotărârea consiliului local de aprobare a indicatorilor tehnico-economici va fi depusă de către toți partenerii.

În cazul în care hotărârea nu corespunde decât parțial cerințelor, se va solicita în perioada de contractare emiterea unei noi hotărâri care modifică/rectifică documentul inițial.

8. Studiul de trafic/de circulație

La cererea de finanțare se va anexa un (singur) Studiu de trafic/de circulație aferent arealului de influență/zona de impact a proiectului.

Evaluarea proiectelor în ceea ce privește încadrarea în Obiectivul specific 2.8 se va realiza inclusiv pe baza datelor, analizelor, ipotezelor și prognozelor ce rezultă din studiul de trafic realizat la nivelul ariei de studiu a proiectului. De asemenea, acest studiu va ține seama de analizele, prognozele, tendințele generale estimate în cadrul PMUD

În studiul de trafic/de circulație se va stabili și justifica extinderea arealului de influență a proiectului, în cadrul căreia se estimează că măsurile/activitățile din proiect vor avea un impact semnificativ, în primul rând din punct de vedere al transportului și al efectelor acestuia asupra mediului. În acest sens, elaboratorul studiului de trafic/de circulație se va asigura că arealul de influență este suficient de cuprinzătoare, astfel încât impactul proiectului să poată fi surprins.

În funcție de complexitatea și natura proiectului, pentru stabilirea caracteristicilor actuale ale mobilității în arealul de influență/zona de impact a proiectului, se vor colecta date de trafic, recurgându-se, după caz, la următoarele metode de colectare: efectuarea interviurilor privind mobilitatea populației, realizarea recensămintelor de circulație, realizarea anchetelor privind originea/destinația deplasărilor.

Scenariile „fără proiect” și „cu proiect” se realizează pentru minimum primul an de implementare a proiectului/anul de bază, primul an de după finalizarea implementării proiectului (în care proiectul va fi operațional), ultimul an al perioadei de durabilitate a contractului de finanțare.

În acest studiu trebuie să se justifice impactul măsurilor/activităților propuse prin proiect, mai ales în ceea ce privește eventualele transfer al unei părți din cota modală a transportului individual către transportul public și modurile nemotorizate de transport, respectiv creșterea deplasărilor cu transportul public și modurile nemotorizate.

Studiul de trafic/de circulație va fi semnat de către elaborator.

Studiul de trafic/de circulație, respectiv studiul de oportunitate anexate la cererea de finanțare nu trebuie să fi fost elaborate/ revizuite/ reactualizate cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare.

Studiul de trafic/de circulație este necesar inclusiv pentru proiectele cu lucrări începute.

9. Autorizația de construire

Împreună cu cererea de finanțare se depune Documentația tehnico-economică, respectiv PT însoțit de SF/DALI și este necesară atașarea Autorizației de construire a investiției.

10. Devizul general aferent documentației tehnico-economice în conformitate cu HG 907/2016 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții

Devizul general se va anexa o singură dată la cererea de finanțare și trebuie să fi fost realizat/actualizat cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

Devizul general trebuie să prezinte data elaborării/actualizării, să fie semnat și ștampilat de către elaboratorul documentației tehnico-economice. Devizul general trebuie să fie semnat și de reprezentantul legal sau de o persoană împuternicită special în acest sens.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare se va anexa un raport privind stadiul fizic al lucrărilor (Anexa 15) asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor. Raportul respectiv va fi însoțit de devize generale detaliate ale: lucrărilor executate și plătite, lucrărilor executate și neplătite și respectiv lucrărilor rămase de executat. Devizele vor fi semnate de către elaboratorul documentației tehnico-economice.

Dacă la cererea de finanțare se anexează mai multe documentații tehnico-economice, aferente unor componente distincte, solicitantul va anexa inclusiv un **deviz general centralizator** al tuturor componentelor ce fac obiectul investiției.

De asemenea, dacă este cazul, pentru instalațiile fotovoltaice pentru consumul de energie în cadrul depoului/autobazei, respectiv pentru lucrările de modernizare a drumurilor locale, solicitantul va întocmi **devize pe obiect**, conform mențiunilor din ghidul solicitantului, secțiunea 5.2.2, lit. A, pct. 6 și 9, cu încadrarea cheltuielilor în categoria cheltuielilor eligibile și neeligibile, dacă este cazul.

82

11. Macheta de analiza și previziune financiară (funding gap)

La cererea de finanțare se va anexa macheta de analiză și previziune financiară (funding gap) – Anexa 18.

În cazul proiectelor generatoare de profit, solicitantul va întocmi bugetul ținând cont de acest profit, iar valoarea solicitată și contribuția solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile vor fi ajustate corespunzător, conform metodologiei de calcul prezentate în Anexa 18.

Macheta financiară se va transmite și în format excel la adresa secretariat_prc@adrcentru.ro, ulterior depunerii proiectului în MYSMIS2021.

12. Fundamentarea rezonabilității costurilor

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi oferte de preț echipamente/dotări/mijloace de transport/lucrări, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective. În acest sens, se va atașa la documentația tehnico-economică o notă asumată de proiectant din care să reiasă încadrarea în valori de cost rezonabile (Notă privind fundamentarea costurilor – Anexa 10 la prezentul Ghid). *Prin excepție de la aceasta*

cerința, în cazul achiziției de autobuze cu pile de hidrogen se va prezenta un studiu de piață cu ofertele existente în acel moment.

Prin excepție de la obligația prezentării a minimum 3 oferte de preț pentru fundamentarea rezonabilității costurilor, în situația în care solicitantul a derulat o procedură de achiziție publică reglementată de art.68 din Legea nr. 98 din 19 mai 2016 privind achizițiile publice, iar aceasta s-a finalizat cu semnarea unui contract de achiziție publică sau cu aprobarea raportului procedurii de atribuire, documentele rezultate din procedura de atribuire vor fi considerate suficiente pentru demonstrarea rezonabilității costurilor.

13. Lista de echipamente, dotări, mijloace de transport, lucrări sau servicii, pe categorii de lucrări cu încadrarea acestora în secțiunea cheltuielilor eligibile/neeligibile

Se aplică detalierile din cadrul Anexei 11.

14. Documente privind asigurarea conformității contractului de delegare a gestiunii serviciului de transport public de călători/hotărâri de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public de călători cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007

În momentul contractării cererii de finanțare, ce are ca obiect investiții în sistemele de transport public puse la dispoziția operatorului de transport pentru care este necesară prezentarea contractului de delegare a gestiunii conform cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 (a se vedea secțiunea 3.13 din acest ghid), solicitantul trebuie să anexeze în mod obligatoriu la cererea de finanțare documente care să se încadreze într-una din următoarele două situații de mai jos, după caz.

OBSERVAȚIE: La nivel de Cerere de finanțare se va solicita și se vor verifica elemente de conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 a contractului de delegare a gestiunii încheiat cu operatorul de transport căruia îi sunt puse la dispoziție mijloacele de transport achiziționate în cadrul respectivei cereri de finanțare.

13.1. În situația în care Contractele de delegare a gestiunii/ hotărârile de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public au fost încheiate în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, începând cu data de 3 decembrie 2009, solicitanții trebuie să prezinte:

a. Dovada publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene²¹, dacă este cazul, cu cel puțin un an înainte de lansarea invitației de participare la procedura competitivă de atribuire sau cu un an înainte de atribuirea directă, a cel puțin, următoarelor informații, conform art. 7, alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007:

- „(a) numele și adresa autorității competente;
- (b) tipul de atribuire vizat;
- (c) serviciile și zonele potențial vizate de atribuirea respectivă.”

²¹ Formularul standard pentru publicarea acestui anunț de intenție poate fi găsit la adresa <http://simap.ted.europa.eu/web/simap/standard-forms-for-public-procurement>;

„(d) data de început și durata preconizate ale contractului de servicii publice.”²²

ATENȚIE! În anunțul de intenție publicat în JOUE se va consemna autoritatea locală competentă, respectiv Asociația de dezvoltare intercomunitară (ADI) având ca obiect serviciul de transport public zonal de călători sau Unitatea administrativ-teritorială.

Sau

Declarație a reprezentantului legal al solicitantului asupra faptului ca prestația anuală din cadrul contractului de delegare a gestiunii sau din hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public²³ **este mai mică de 50.000 kilometri de servicii publice de transport de călători**, făcându-se referire la programul de transport, respectiv la lungimea traseelor aferente contractului, numărul mijloacelor de transport în comun, frecvența curselor etc. Documentele la care se face referire vor fi anexate la această declarație;

b. Contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public de călători, cu toate anexele, denumit pe scurt și contractul de delegare a gestiunii, pentru operatorii prevăzuți la art. 28 alin. (2) lit. b) și la art. 29 alin. (4) din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare sau **hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public, cu toate anexele**, către operatorii de drept public reprezentați de serviciile publice de interes local cu personalitate juridică prevăzuți la art. 28 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

OBSERVAȚIE: Conform art. 28, alin. (5) din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public trebuie să conțină prevederi detaliate și complete privind atribuțiile și responsabilitățile cu privire la furnizarea/prestarea serviciului și operarea sistemului de utilități publice, în cazul de față, de transport public de călători. De asemenea, se vor respecta cerințele Regulamentului (CE) nr. 1370/2007.

84

OBSERVAȚIE: Clauzele obligatorii ale contractului de delegare a gestiunii se regăsesc menționate la art. 29 alin. (11), iar anexele obligatorii la același articol, alin. 10²⁴ din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, se vor respecta cerințele cu privire la conținutul obligatoriu al acestor contracte din art. 4 al Regulamentului (CE) nr. 1370/2007.

c. Hotărârea de Consiliu Local al solicitantului de delegare a gestiunii serviciului de transport public local de călători, de aprobare a contractului de servicii publice (pentru operatorii de la art. 28 alin. (2) lit. b) și la art. 29 alin. (4) din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare) sau de aprobare a documentației de atribuire²⁵, doar în cazul gestiunii delegate, pentru operatorii prevăzuți la art. 29 alin. (4).

²² De la data intrării în vigoare a *Regulamentul (UE) 2016/2338 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2016 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 în ceea ce privește deschiderea pieței pentru serviciile de transport feroviar intern de călători (Articolul 5a)*;

²³ A se vedea art. 23 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

²⁴ Litera e) din art. 29 alin. 10 nu se aplică serviciului de transport public;

²⁵ A se vedea lit. d¹) a alin. (3) al art. 8 din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, introdus prin pct. 14 al art. I din Legea nr. 225/2016

ATENȚIE! Se vor respecta prevederile art. 28 – *Gestiunea directă* din *Legea nr. 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare* cu privire la forma de constituire și acționarii/asociații operatorului și ai operatorului regional de transport public

sau, după caz

Hotărârile de Consiliu Local ale solicitantului de mandare a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară având ca scop serviciul de transport public zonal de călători privind delegarea gestiunii serviciului de transport public de călători și **Hotărârea Adunării Generale a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară** de delegare a gestiunii serviciului de transport public de călători operatorului.

În situația UAT membre ale unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară având ca scop serviciul public de transport zonal de călători, delegarea gestiunii serviciului va fi efectuată de către ADI, în baza mandatului special acordat de către acestea.²⁶

d. Doar în cazul atribuirii directe a contractului de servicii publice, **Avizul Consiliului Concurenței**, conform prevederilor art. 52 din *Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare* sau ale art. 20 din *OUG 77/2014, actualizată, privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996;*

Avizele de la Consiliul Concurenței se vor solicita **în faza de proiect** a Hotărârilor de Consiliu Local/contractelor de delegare.

85

e. Doar în cazul atribuirii prin procedură competitivă a contractului de delegare a gestiunii serviciului de transport public, se vor anexa **dovezi ale faptului că această procedură de atribuire competitivă s-a realizat în baza legislației din domeniul achizițiilor publice** în vigoare la momentul atribuirii, respectiv anunț de participare și anunț de atribuire publicat în SEAP.

Nu sunt acceptate ca fiind conforme contractele de delegare a gestiunii atribuite prin procedură competitivă în baza Ordinului ANRSC nr. 263/2007 *privind aprobarea Normelor-cadru privind modalitatea de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de transport public local*²⁷.

SAU

13.2. În situația în care Contractele de delegare a gestiunii/Hotărârile de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public urmează a fi încheiate în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 în etapa de implementare a contractului de finanțare aferent proiectului, solicitanții trebuie să prezinte în mod obligatoriu la depunerea cererii de finanțare:

²⁶ A se vedea art. 2, lit. e, cap I din *Legea nr. 51/2006 republicată**) cu modificările și completările ulterioare

²⁷ Abrogat prin Ordinul ANRSC nr. 140 din 30 mai 2017 *privind modalitatea de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de transport public local;*

a. Dovada publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, dacă este cazul, cu cel puțin un an înainte de lansarea invitației de participare la procedura competitivă de atribuire sau cu un an înainte de atribuirea directă, a, cel puțin, următoarelor informații, conform art. 7, alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007:

- „(a) numele și adresa autorității competente;
(b) tipul de atribuire vizat;
(c) serviciile și zonele potențial vizate de atribuirea respectivă.”
„(d) data de început și durata preconizate ale contractului de servicii publice.”²⁸

Sau

Declarație a reprezentantului legal al solicitantului asupra faptului ca prestația anuală din cadrul contractului de delegare a gestiunii sau din hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public **este mai mică de 50.000 kilometri de servicii publice de transport de călători**, făcându-se referire la programul de transport, respectiv la lungimea traseelor aferente contractului, numărul mijloacelor de transport în comun, frecvența curselor etc. Documentele la care se face referire vor fi anexate la această declarație;

b. În cadrul declarației unice, reprezentantul legal al solicitantului declară că va realiza toate demersurile pentru a încheia și prezenta un contract de delegare a gestiunii serviciului de transport public de călători/hotărâre de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public aliniate la prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, precum și avizele solicitate aplicabile, în termenul de maximum un an de la data intrării în vigoare a contractului de finanțare cu AM PR, în cazul atribuirii directe și de maximum 1 an și jumătate (18 luni) de la data intrării în vigoare a contractului de finanțare cu AM PR, în cazul atribuirii prin procedură competitivă, în caz contrar contractul de finanțare va fi reziliat.

86

În cazul acestei situații, solicitantul va prezenta restul documentelor/avizelor relevante de la punctul 13.1 de mai sus (inclusiv, dacă este cazul, actualizarea și corectarea *Dovezii publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene a intenției de atribuire conform art. 7, alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007/declarației privind încadrarea în excepția de la art. 7, alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007* cu privire numărul anual de kilometri aferenți contractului) în perioada de implementare a proiectelor, în termenul de mai sus.

OBSERVAȚIE:

Conform prevederilor de la pct. 13.2, de mai sus, beneficiarul va prezenta următoarele documente după semnarea contractului de finanțare, în etapa de implementare, în situația în care nu au fost depuse de solicitant în etapa contractuală:

- **Contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public/ hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public, inclusiv anexele aferente, avizele solicitate și documentele statutare ale operatorului, după caz**

²⁸ De la data intrării în vigoare a Regulamentul (UE) 2016/2338 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2016 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 în ceea ce privește deschiderea pieței pentru serviciile de transport feroviar intern de călători (Articolul 5a);

După cum s-a menționat la punctul 13.2, în termen de maximum 1 an pentru atribuirea directă și maximum 18 luni, pentru procedura competitivă, solicitantul va prezenta contractul de servicii publice de transport (termen ce include hotărârea privind darea în administrare a furnizării serviciului), conform Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, avizele aplicabile solicitate la punctul 13.1, după caz, mai puțin documentele deja depuse în mod obligatoriu odată cu Cererea de finanțare sau în etapa contractuală (dacă nu este necesară actualizarea/corectarea acestora).

După caz, în această etapă pot fi depuse documente de actualizare a documentelor anexate la contractarea cererii de finanțare (inclusiv dovada actualizată/corectată a publicării informațiilor solicitate la art. 7 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007), documentele statutare ale ADI având ca scop serviciul de transport public zonal de călători, Hotărârile de Consiliu Local ale solicitantului de mandare a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară având ca scop serviciul de transport public zonal de călători privind delegarea gestiunii serviciului de transport public de călători, Hotărârea Adunării Generale a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de delegare a gestiunii serviciului de transport public local de călători operatorului, inclusiv documentele solicitate în situația de la punctul 13.1 de mai sus.

15. Orice alte documente relevante

NOTĂ: Se pot depune împreună cu cererea de finanțare și alte documente, în scopul obținerii unui punctaj mai mare (de ex: pentru proiecte a căror execuție fizică nu a fost demarată: se poate depune: dovada publicării în SEAP a anunțului de lansare a procedurii de achiziție a contractului de lucrări, contract de lucrări; etc).

7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare este compusă din:

- Formularul cererii de finanțare
- Anexele la formularul cererii de finanțare

Atât formularul cererii de finanțare cât și anexele acestuia vor fi transmise prin sistemul MYSMIS, sub semnătura electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legate în vigoare, a reprezentantului legal al solicitantului sau împuternicitul acestuia, după caz. Documentele anexate la cererea de finanțare vor fi încărcate în format pdf, semnate de către reprezentantul legal al solicitantului sau împuternicitul acestuia, după caz. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile. Anexele la Formularul cererii de finanțare, prevăzute a fi atașate la momentul depunerii cererii de finanțare sau în etapa de contractare, vor fi încărcate în MySMIS, în format PDF, după ce au fost semnate digital. Pentru unele din anexele enumerate, acest ghid conține modele standard sau recomandate. Celelalte documente (ex. documente statutare, documente cadastrale, documentația tehnicoeconomică, etc.) vor fi scanate, salvate în format PDF, semnate digital și încărcate în MySMIS, la completarea cererii de finanțare sau în etapa de contractare, după caz.

Toate documentele încărcate în aplicația MySMIS trebuie să fie lizibile și complete. Se recomandă, așadar, o atenție sporită la scanarea documentelor de dimensiuni mari ori care necesită o rezoluție adecvată pentru a asigura lizibilitatea. **Certificarea aplicației și declarațiile în nume propriu solicitate a fi anexate la cererea de finanțare vor fi semnate cu semnătură**

electronică extinsă, vizibilă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, numai de către reprezentantul legal al solicitantului.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, declarațiile reprezentanților legali ai partenerilor vor fi semnate semnătură electronică extinsă, vizibilă, de către aceștia și se vor transmite sub semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al liderului de parteneriat

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

1. Documentele statutare ale solicitantului și partenerilor, dacă este cazul:

- a) Hotărârea judecătorească de validare a mandatului reprezentantului legal (UAT municipii, județ, orașe și comune)
- b) Ordinul prefectului privind constituirea consiliului local/județean (UAT municipii, orașe, comune și județe)

2. Documente privind identificarea reprezentantului legal al solicitantului/liderului de parteneriat/partenerilor

Se va anexa în mod obligatoriu la cererea de finanțare o copie după un document de identificare. Aceeași observație se aplică și partenerilor în cazul în care proiectul este implementat în parteneriat.

3. Documentele statutare ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară având ca scop serviciul de transport public de călători, dacă este cazul

În cazul depunerii/implementării unor proiecte în parteneriat, ce prevăd investiții comune în sistemul de transport public de călători și/sau, în cazul depunerii/implementării de proiecte care implică prezentarea contractului de delegare a gestiunii serviciului public de transport de călători conform cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007, încheiat de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară cu operatorul de transport public, se vor prezenta:

- Statutul și actul constitutiv al Asociației de Dezvoltare Intercomunitară, elaborate în conformitate cu prevederile H.G. nr. 855/2008, cu modificările și completările ulterioare, de unde rezultă că UAT în care se implementează proiecte privind sistemele de transport public sunt membre ale ADI.

4. Documentele statutare ale operatorului de transport public, dacă acesta este selectat, înființat, reorganizat, la momentul contractării cererii de finanțare

Pentru tipurile de investiții ce necesită prezentarea contractului de delegare a gestiunii/hotărâre de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public, după caz, conform cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007, se vor prezenta:

- Documente statutare, în funcție de forma de organizare a operatorului, respectiv Hotărârea de Consiliu Local de înființare și/sau, în cazul societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, statutul și actul constitutiv al operatorului de transport public.

5. Documente privind constituirea parteneriatului, respectiv Acordul de parteneriat, inclusiv Hotărârile de aprobare a acordului de parteneriat

Modelul Acordului de parteneriat anexat la Ghidului solicitantului (Anexa 7).

Se vor anexa Hotărârile partenerilor de aprobare a Acordului de parteneriat.

6. Documente privind dreptul de proprietate/administrare/superficie/folosință

A. Pentru dovedirea dreptului de proprietate publică/privată asupra imobilelor, asupra mijloacelor de transport, bunurilor (conform secțiunii 5.1, criteriile 2 și 5), începând cu data depunerii cererii de finanțare, se vor anexa următoarele documente:

1. *Extras de carte funciară*, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii, din care să rezulte intabularea imobilului teren și/sau clădire) și absența sarcinilor incompatibile cu investiția – în situația imobilelor.
2. *Planul de amplasament* vizat de OCPI - în situația imobilelor
3. *Tabelul centralizator asupra numerelor cadastrale, obiectivele de investiție* asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente – conform modelului anexat Ghidului solicitantului – în situația imobilelor
4. *În situația rețelelor de utilități publice* pentru dovedirea dreptului de proprietate publică se poate atașa Hotărârea de Guvern, publicată în Monitorul Oficial sau documente de atestare în conformitate cu art. 289 din Codul Administrativ sau Hotărâre de Consiliu Local, după caz în condițiile legislației în vigoare sau alte documente de proprietate, pentru cazuri particulare
5. *În situația anumitor bunuri mobile*, pentru dovedirea dreptului de proprietate publică se poate atașa Hotărârea de Guvern, publicată în Monitorul Oficial sau hotărârea autorității deliberative prin care se atestă inventarul bunului/bunurilor din domeniul public al unității administrativ-teritoriale, după caz, în condițiile legislației în vigoare sau alte documente de proprietate, pentru cazuri particulare
6. *Pentru proiectele, inclusiv obiectele de investiții privind extinderea/modernizarea sistemelor de transport inteligente*, se vor anexa contractul de achiziție a echipamentelor/softwarelor existente etc., și procesul-verbal de predare-primire a acestora, sau alte documente doveditoare ale dreptului de proprietate privată.

B. Pentru dovedirea dreptului de administrare și suprafață asupra imobilelor (conform secțiunii 5.1, criteriul 2), începând cu data depunerii cererii de finanțare, se vor anexa următoarele documente:

1. *Extras de carte funciară*, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii, din care să rezulte existența dreptului de administrare/suprafață/ concesiune și absența sarcinilor incompatibile cu investiția.
2. *Planul de amplasament* vizat de OCPI
3. *Tabelul centralizator asupra numerelor cadastrale, obiectivele de investiție* asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente – conform modelului anexat Ghidului solicitantului
4. *Actul prin care se conferă dreptul de administrare/suprafață:*
-pentru dreptul de administrare - Hotărârea prin care să se demonstreze că solicitantul este administratorul legal al imobilului obiect al investiției/proiectului, conform prevederilor legale în vigoare. Menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

- *pentru dreptul de superficie* - contractul de superficie, conform prevederilor legale în vigoare. Menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

NOTA! În cazul intervențiilor care se realizează în zonele aflate în administrarea A.N.A.R/A.B.A, etc (ex: în cazul pilonilor unui pod ancorați în albia râului sau alte situații similare) solicitantul va depune **actul juridic prin care se transmite/se asigură dreptul de administrare temporară asupra terenului din domeniul public și dreptul de execuție a lucrărilor de construcții**, având în vedere prevederile OUG 171/2022 pentru accelerarea implementării proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, OUG 44/2023 pentru stabilirea unor măsuri necesare optimizării procesului de implementare a proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și OUG 52/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul apelor

Utilizarea terenurilor și a construcțiilor hidrotehnice din domeniul public administrat de Administrația Națională «Apele Române» în scopul realizării investițiilor de interes și utilitate publică de către autoritățile administrației publice centrale sau locale este permisă în baza unui protocol încheiat cu administratorul bunului, cu acordul expres al proprietarului, conform prevederilor art. 25 alin. (5) din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Conform prevederilor art. 25 alin. (7) din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, prin derogare de la prevederile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru executarea lucrărilor de construcții de utilitate publică și de interes național, județean sau local, titularul poate dobândi un drept de creanță asupra terenului din domeniul public, pentru și pe timpul realizării lucrărilor, în baza unui protocol încheiat cu administratorul acestuia, cu acordul expres al proprietarului.

Conform prevederilor art. 25 alin. (8) din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, prin derogare de la prevederile art. 299 și 300 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, art. 867 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de la dispozițiile art. 24 alin. (3) din Legea cadastrului și publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de la dispozițiile art. 2 alin. (2) și anexei nr. 2 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale «Apele Române», aprobată cu modificări prin Legea nr. 404/2003, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin excepție de la alin. (5), pentru proiectele de infrastructură de transport de interes național, pentru proiectele de investiții a căror valoare se încadrează în pragurile prevăzute la art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv proiectele de infrastructură de interes public definite potrivit legii a căror finanțare este asigurată din fonduri externe nerambursabile, inclusiv pentru proiectele a căror documentații tehnico-economice necesare pentru finanțare din fonduri externe nerambursabile se află în pregătire, exclusiv în scopul pregătirii și implementării acestor proiecte, se conferă beneficiarilor proiectelor un drept legal de administrare temporară asupra imobilelor, astfel cum sunt ele definite la art. 1 alin. (5) din Legea nr. 7/1996,

republicată, cu modificările și completările ulterioare, din domeniul public al apelor, fără a face anterior dovada deținerii imobilelor și fără obligativitatea de a înscrie dreptul de administrare temporară în cartea funciară, exclusiv pe durata implementării și monitorizării proiectelor prevăzute în contractele de finanțare.

Dreptul de administrare temporară este necesar să acopere în întregime durata de implementare, inclusiv perioada de durabilitate a proiectului.

În cazul în care nu poate fi obținut acest drept de administrare temporară, dar lucrările sunt necesare în vederea asigurării funcționalității investiției, cheltuielile cu aceste lucrări vor fi încadrate în categoria cheltuielilor neeligibile.

C. Pentru dovedirea dreptului de folosință (conform secțiunii 5.1, criteriul 6) începând cu data depunerii cererii de finanțare, se vor anexa următoarele documente:

1. *Un plan de amplasament pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului.* Nu este obligatoriu ca acest plan să fie vizat de OCPI.
2. *Tabelul centralizator asupra numerelor cadastrale, în care sunt menționate obiectivele de investiție, precum și suprafețele aferente acestora – conform modelului anexat Ghidului solicitantului.*
3. *Actul juridic prin care se transmite/se asigură dreptul de folosință:* de ex. contract de comodat, contract de închiriere etc, conform prevederilor legale în vigoare. Menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare.
4. *Acordul proprietarului pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere perioada de durabilitate a contractului de finanțare.*

91

OBSERVAȚII:

1. Documentele care atestă dreptul de proprietate/ administrare/superficie/folosință asupra infrastructurii pe care se propune a se realiza investiția trebuie să fie atotcuprinzătoare pentru datele menționate în cadrul documentației tehnico-economice cu privire la localizarea/ poziționarea/suprafața investiției.
2. Cerințele cu privire la prezentarea extraselor de carte funciară și a planului de amplasament se aplică, în mod evident, doar pentru imobile.
3. Pentru unele activități ale proiectelor este posibil să nu fie necesară prezentarea unor documente de proprietate/administrare/superficie/folosință (cum ar fi pentru activitatea de achiziționare de mijloace de transport public, etc).

7. Hotărârea de aprobare a proiectului și cheltuielilor legate de proiect

În Hotărârea sus-menționată trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectului, în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor eligibile din instrumente structurale.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, toți membrii parteneriatului vor depune această hotărâre.

(se va vedea Model orientativ de hotărâre de aprobare a proiectului, Anexa 6)

8. Pentru activitatea de construire/modernizare a parcărilor de transfer de tip „park and ride”
Harta cu locația propusă pentru „park and ride” însoțită de o notă a serviciului Urbanism al UAT Municipiu prin care se confirmă că locația se află la limita zonei construite (rezidențiale) a municipiului.

9. Pentru activitatea de construire/modernizare/reabilitare/extindere de benzi dedicate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public de călători, Programul de transport public în vigoare, din care să rezulte că infrastructura rutieră ce face obiectul proiectului se suprapune cu trasee de transport public urban de călători, dacă este cazul

Pentru a proba existența traseelor de transport public urban de călători pe infrastructura ce face obiectul proiectului, solicitantul va prezenta programul de transport în vigoare.

În cazul în care la momentul contractării, nu se suprapune un traseu de transport public pe infrastructura ce face obiectul proiectului, acesta urmând a fi realizat prin proiect, solicitantul va prezenta programul de transport actualizat cel mai târziu în primul an al perioadei de durabilitate a contractului de finanțare aferent proiectului.

10. În cazul investițiilor în sistemele de transport public, Avizul operatorului de transport public cu privire la investițiile ce vor fi realizate de solicitant prin proiect asupra componentelor sistemului de transport public puse la dispoziția sa

În cazul în care la momentul contractării cererii de finanțare, operatorul nu este selectat/înființat/urmează a fi reorganizat, acest aviz se va aduce odată cu contractul de servicii publice în etapa de implementare.

În acest aviz, operatorul își va da acordul cu privire la investițiile realizate prin proiect și puse la dispoziția sa, prin contractul de delegare a gestiunii/hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public. Aceste investiții propuse se vor regăsi și în contractul de delegare a gestiunii serviciului/hotărârii de administrare.

11. Avizul operatorului rețelei de iluminat public (dacă este cazul), pentru investiții privind rețeaua de iluminat public

Acest aviz se solicită pentru a se asigura conformitatea soluțiilor tehnice din proiectul depus în cadrul priorității 4 cu soluția tehnică existentă sau propusă în alte proiecte de investiții, precum și pentru a se confirma că respectivele lucrări privind rețeaua de iluminat public nu sunt incluse în proiecte finanțabile din alte programe/sursele proprii ale operatorului etc.

12. Extras din lista de proiecte aferentă Priorității 4 a PR Centru/ PMUD/ SIDU

La Cererea de finanțare se va anexa un extras din lista de proiecte prioritare a SIDU verificată de ADR Centru²⁹, unde este menționat titlul proiectului care face obiectul cererii de finanțare.

De asemenea, la cererea de finanțare se va anexa un extras din scenariul optim selectat din PMUD, în care se regăsește proiectul (activitățile/măsurile componente) în cauză.

PMUD trebuie depus pentru verificarea admisibilității înainte de depunerea primei cereri de finanțare în cadrul acestei acțiuni conform capitolului 3.6 din prezentul ghid.

²⁹ În conformitate cu GHID DEPUEREA STRATEGII INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ, Programul Regiunea Centru 2021-2027

13. În cazul când PMUD este elaborat în parteneriat, iar cheltuială este inclusă în bugetul cererii de finanțare depuse în parteneriat, Acordul de asociere cu privire la elaborarea PMUD din care să reiasă contribuția financiară a liderului de parteneriat și a partenerilor pentru această cheltuială

În stabilirea cheltuielilor eligibile ale PMUD, datele privind numărul populației solicitanților din anul anterior deschiderii apelului 1 de proiecte, respectiv din anul 2022, vor fi preluate pe de site-ul <http://www.insse.ro/cms/ro>, secțiunea Tempo Online.

14. Certificat de atestare fiscală, referitor la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat, al solicitantului/ partenerilor, dacă este cazul, din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv, bugetul local, în ultimul an calendaristic/ în ultimele 6 luni în cuantumul stabilit de legislația în vigoare.

Certificatele de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.

În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

În cazul în care solicitantul are debite, va solicita detalierea acestora în certificatul de atestare fiscală.

În situația realizării și funcționării interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant a consimțământului acestuia în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.

15. Certificatul de Cazier fiscal al solicitantului/ partenerilor, dacă este cazul

Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate.

În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

În situația realizării și funcționării interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant a consimțământului acestuia în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.

16. Formularul bugetar „Fișa proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune a Uniunii Europene” în conformitate cu HOTĂRÂREA nr. 829 din 27 iunie 2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021.

17. Formularul nr. 1- Fișă de fundamentare, în conformitate cu ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 133 din 17 decembrie 2021.

18. Planul de monitorizare întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, și documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

19. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind ajutoarele stat și de de minimis primite de întreprinderea unică în ultimii 3 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare

20. Orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări.

21. Orice alte documente care se consideră a fi necesare pentru demonstrarea criteriilor de eligibilitate (de ex. documente justificative privind caracterul integrat și complementaritatea proiectului cu alte investiții realizate în domeniul mobilității urbane durabile etc.).

Netransmiterea, în etapa contractuală, a oricărui document obligatoriu, în termenul de 15 zile lucrătoare calculat de la data primirii solicitării AM, conduce la respingerea cererii de finanțare.

Solicitantul va avea în vedere necesitatea respectării regulilor de cumul în privința ajutoarelor *de minimis* acordate, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2832/2023 al Comisiei³⁰, urmând ca la data acordării finanțării (semnării contractului de finanțare), să prezinte o declarație pe propria răspundere, care să cuprindă următoarele:

- ajutoarele de minimis primite în ultimii 3 ani, inclusiv cele primite/ solicitate în perioada scursă de la depunerea cererii de finanțare până la data semnării contractului de finanțare, la nivelul întreprinderii unice
- solicitantul respecta la data semnării contractului de finanțare regulile de cumul din cadrul schemelor de ajutor de minimis aplicabile în cadrul apelului de proiecte, precum și celelalte criterii de eligibilitate

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, cu modificările și completările ulterioare sau în situația asigurării accesului la respectivele sisteme, date sau registre, inclusiv prin interogarea sistemelor, bazelor de date și după caz, a registrelor, prin intermediul unor servicii online pentru furnizarea de date actualizate sau de validare a datelor din respectivele registre/baze de date sau prin alte mecanisme, AM nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului (se vor avea în vedere prevederile Declarației unice), cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

De asemenea, în scopul efectuării verificărilor de management /auditului, AM va utiliza informațiile disponibile în sistemul ARACHNE, iar datele disponibile în sistemul informatic vor fi exportate în ARACHNE. În acest scop, datele disponibile în bazele de date vor fi prelucrate în vederea identificării indicatorilor de risc, în etapele de verificare și pe parcursul derulării proiectelor în cadrul verificărilor de management, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

³⁰ Regulamentul (UE) nr. 2382/2023 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor *de minimis* acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

Pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare un solicitant are dreptul de a renunța la cererea de finanțare depusă, prin transmiterea unei notificări în acest sens prin intermediul MySMIS2021 /SMIS2021+.

Renunțarea poate fi făcută doar de reprezentantul legal al solicitantului, prin completarea unei adrese/ cereri de renunțare care trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente:

- denumirea solicitantului,
- numele reprezentantului legal,
- codul SMIS alocat
- titlul proiectului.

Cererea de renunțare va fi înregistrată la registratura AM și pe baza acesteia cererea de finanțare va fi exclusă din procesul de evaluare sau contractare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Evaluarea, selecția și contractarea proiectelor depuse se realizează strict în baza documentelor și informațiilor transmise de solicitantul de finanțare prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, cu excepția situațiilor de nefuncționalitate a sistemului sau în alte situații prevăzute în ghidul solicitantului de finanțare sau detaliate de către AM prin Instrucțiuni. Nu se vor analiza documente transmise sau comunicate în afara sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, de exemplu pe email, fax, poștă etc.

Proiectele depuse de către solicitanți după data și ora de închidere a apelului, conform secțiunii 4.3 din prezentul ghid vor fi respinse din procesul de evaluare, selecție și contractare, acestea nu vor mai parcurge etapele de evaluare.

Solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare, cererea de finanțare fiind respinsă, în cazul în care acesta:

- a indus grav în eroare Autoritatea de Management, prin furnizarea de informații incorecte, ce sunt luate în considerare în procesul de evaluare sau dacă a omis furnizarea acestor informații;
- a încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze expertii Autorității de Management în timpul procesului de evaluare.

Etapele procesului evaluare, selecție și contractare:

1. Conformitatea administrativă
2. Evaluarea tehnică și financiară
3. Contractarea proiectelor

96

8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul solicitantului, sunt asumate prin declarația unică a solicitantului, care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca, în situația în care, după evaluarea tehnică și financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, prin documente justificative.

Prin declarația unică, emisă pe propria răspundere, sub incidența prevederilor legale în vigoare privind falsul intelectual și falsul în declarații, solicitantul, liderul de parteneriat și partenerul/partenerii, după caz, declară îndeplinirea tuturor condițiilor de eligibilitate, așa cum au fost prevăzute în Ghidul solicitantului, și că va/vor face dovada îndeplinirii acestor condiții, la cererea Autorității de Management în condițiile prevăzute în Ghidul solicitantului, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al solicitantului. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat, cât și fiecare

partener individual completează declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului/partenerului.

Odată cu generarea și semnarea declarației unice, solicitantului/liderului de parteneriat și partenerului /partenerilor, după caz, i/li se aduce la cunoștință, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, că în etapa de contractare are/au obligația de a face dovada celor declarate.

Solicitantul care, în etapa de contractare, până la termenul stabilit de către autoritatea de management, nu face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate conform declarației unice prezentate în etapa de depunere a cererii de finanțare, este declarat respins, iar contractul de finanțare nu este semnat.

Verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza declarației unice generate de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

După verificarea conformității administrative, realizată conform celor de mai sus, solicitantul sau, după caz, liderul de parteneriat este informat, prin emiterea unei notificări prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară sau, după caz, cu privire la nerespectarea cerințelor de conformitate administrativă, situație în care nu este demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

Admiterea cererii de finanțare, în această etapă, nu exclude posibilitatea ca proiectul să fie respins în etapa de verificare contractuală, dacă, în urma analizei de către AM, se constată nerespectarea oricărei condiții de acordare a finanțării.

8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu este cazul.

8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Proiectele vor fi evaluate din punct de vedere tehnic și financiar în ordinea depunerii acestora. Evaluarea tehnică și financiară permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivelor priorității de investiție/ operațiunii, a coerenței și clarității metodologiei propuse, a fezabilității și eficienței financiare, a sustenabilității, durabilității proiectului, etc. Modalitatea de punctare a criteriilor de evaluare tehnică și financiară este detaliată în cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară, anexă a prezentului ghid.

Evaluatorii vor justifica acordarea punctajelor/ depunerea, după caz, la fiecare din criteriile/ subcriteriile analizate. Justificările trebuie să fie clare, succinte, cu referințe precise la CF analizată, iar fiecare evaluator va verifica criteriile de evaluare specifice competențelor pentru care a fost cooptat în comisia de evaluare.

Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Evaluatorii din cadrul comisiei de evaluare vor analiza cererea de finanțare și anexele aferente acesteia prin parcurgerea întregului set de documente disponibile până la momentul respectiv, pe baza grilelor de evaluare atașate ghidului solicitantului aplicabil fiecărui apel.

După parcurgerea integrală a grilei de evaluare ETF, experții evaluatori (prin secretariatul asigurat de AM PR) pot solicita clarificări privind cererea de finanțare. Termenul de răspuns la solicitarea de clarificări este de **maxim 5 zile lucrătoare** de la data transmiterii acesteia.

Pentru a răspunde la clarificările aferente etapei de evaluare tehnică și financiară solicitantul de finanțare are la dispoziție, cumulat, **un termen maxim de 15 zile lucrătoare**, termen calculat de la data transmiterii primei solicitări de clarificări, în caz contrar proiectul fiind respins din procesul de evaluare și selecție.

Răspunsul la solicitarea de clarificări se va depune în mod similar depunerii proiectului și nu trebuie să introducă elemente/ îmbunătățiri/ documente noi de natură să modifice proiectul inițial, în sensul în care acesta ar putea obține un punctaj mai bun, mărindu-i șansele de a obține finanțare, ci trebuie să se refere la informațiile deja existente în cadrul cererii de finanțare și a anexelor acesteia.

Punctajele acordate vor putea fi modificate în cazul identificării de neconcordanțe în cele menționate în cererea de finanțare și cele constatate la vizita pe teren (dacă este cazul), cu justificarea și dovezile aferente. În cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară, anexate la ghidurile solicitantului, se vor menționa expres criteriile care pot suferi modificări ale punctajelor acordate, în urma vizitei la fața locului.

Grilele de evaluare tehnică și financiară și instrucțiunile de completare (daca e cazul) sunt anexe ale ghidurilor solicitantului aferent fiecărui apel de proiecte.

De asemenea, în această etapă, se va realiza vizita la fața locului pentru toate proiectele. Vizita se va desfășura la locul de implementare propus în cererea de finanțare, cu scopul de a confrunta informațiile prezentate în cererea de finanțare cu realitatea în teren. Nu se va prelua niciun document în etapa de vizită la fața locului. Cu ocazia acestei vizite nu trebuie să se aducă clarificări suplimentare ori informații care nu se regăsesc în cererea de finanțare depusă.

Orice constatări și observații sesizate cu ocazia vizitei la fața locului vor fi consemnate în cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară. În urma efectuării vizitei la fața locului evaluatorii independenți vor putea finaliza punctajul acordat pentru criteriile ce țin de coerența documentației menționând neconcordanțele din cererea de finanțare și cele constatate la vizita pe teren, cu justificarea și dovezile aferente.

Criteriile de evaluare tehnică și financiară sunt detaliate în cadrul grilei ETF, anexă la ghidul solicitantului, după cum urmează:

1. Relevanța proiectului - Contribuția proiectului la realizarea obiectivelor specifice priorității de investiție a PR Centru
2. Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului
3. Contribuția proiectului la aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea și accesibilitatea, inclusiv convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a legislației naționale în domeniul dizabilități
4. Complementaritatea proiectului cu alte investiții realizate în zona de mobilitate urbană durabilă ale POR 2014-2020, dar și din alte priorități /axe prioritare ale PRC /PNRR. Caracterul integrat al proiectului cu alte investiții realizate în domeniul mobilității urbane durabile sau cu alte proiecte din lista de proiecte S.I.D.U., finanțate prin PR Centru sau prin PNRR.
5. Sustenabilitatea operațională și financiară a proiectului.

Punctajele sunt alocate prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și sunt selectate de către solicitantul de finanțare în conformitate cu opțiunea aplicabilă în urma autoevaluării efectuate de către acesta.

ATENȚIE! Toate criteriile de selecție vor face obiectul verificării de către evaluatorii independenți în etapa de evaluare tehnică și financiară, punctajele acordate de solicitant putând fi modificate în cazul în care opțiunea selectată nu corespunde cu situația descrisă în cererea de finanțare și anexele sale.

În vederea verificării documentației tehnico-economice depuse ca și anexă la formularul cererii de finanțare evaluatorii vor utiliza 2 grile:

1. Grila de evaluare tehnică și financiară;
2. Grila de verificare a documentației tehnico economice faza PT.

1. Completarea Grilei de evaluare tehnică și financiară

În cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară, evaluatorii vor avea de punctat 2 criterii fundamentale referitoare la documentația tehnico-economică:

- **Calitatea/coerența documentației tehnico-economice faza PT metodologia de implementare;**
- **Maturitatea proiectului.**

Punctarea celor 2 criterii din Grila ETF se va face în baza grilei de evaluare a PT, care este structurată pe 2 capitole:

I. Criterii generale privind conținutul;

II. Criterii specifice privind aspectele calitative ale PT.

Evaluatorii independenți vor justifica detaliat acordarea punctajelor pentru cele 2 criterii, având ca și suport grila de verificare PT.

2. Completarea grilei de verificare PT:

În cazul bifării cu NU la oricare din criterii proiectul se va respinge.

Se pot formula recomandări cu excepția criteriilor 10 și 11.

Semnarea contractului de finanțare va fi condiționată de respectarea recomandărilor formulate de către evaluatorii independenți.

Mecanismul de selecție aplicabil acestui apel de proiecte

Acest apel de proiecte este un apel competitiv de proiecte, cu termen limita de închidere apel, în cadrul căruia se utilizează un prag de excelență de 85 de puncte, prag a cărui atingere determină, în mod direct, demararea etapei de contractare, în limita bugetului aprobat, fără a mai fi necesară soluționarea contestațiilor depuse care au ca obiect rezultatele evaluării tehnice și financiare.

8.5. Aplicarea pragului de calitate

Pragul de calitate reprezintă pragul minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile; pragul de calitate este stabilit ca punctaj minim care trebuie obținut în urma evaluării tehnice și financiare. **În cadrul acestui apel de proiecte, pragul de calitate este de minim 50 puncte.**

O cerere de finanțare care în urma evaluării tehnice și financiare a obținut mai puțin de 50 puncte și/sau a fost notată cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare) și/sau care nu îndeplinește criteriile obligatorii menționate în grila de verificare a documentațiilor tehnico-economice este considerată respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

8.6. Aplicarea pragului de excelență

În cazul acestui apel, se aplică Prag de excelență care reprezintă o etichetă de calitate conferită în urma evaluării tehnice și financiare, superioară pragului de calitate, de la care un proiect este selectat direct pentru etapa de contractare.

Pragul de excelență stabilit pentru acest apel este de minim 85 puncte. Proiectele care au obținut acest prag și care se încadrează în alocarea financiară vor intra direct în etapa de contractare, în ordinea depunerii cererilor de finanțare.

Pentru cererile de finanțare, care au obținut punctaj sub pragul de excelență, de 85 puncte, și respectă pragul de calitate, de 50 puncte, etapa de contractare este demarată ulterior finalizării procesului de soluționare a contestațiilor, în baza rezultatelor finale, respectiv a punctajelor finale și cu încadrarea în bugetul disponibil și în ordinea descrescătoare a punctajului obținut. Departajarea proiectelor care au obținut același punctaj, în vederea încadrării în alocarea apelului de proiecte și demarării etapei de contractare, se va face în funcție de punctajele obținute la următoarele criterii, în ordinea enumerată, până la departajarea solicitanților: 2.3, 1, 2(fără 2.3) 4, 5, 3. În cazul în care departajarea nu se poate realiza conform celor de mai sus având în vedere punctajele obținute, departajarea se va realiza în funcție de data și ora depunerii acestora.

Prin excepție, mecanismul descris mai sus nu se aplică în cazul în care apelul este deja închis, iar valoarea solicitată cumulată a tuturor proiectelor depuse nu acoperă alocarea financiară disponibilă. În acest caz, va putea fi demarată etapa de contractare pentru toate proiectele care întrunesc punctajul de calitate necesar pentru a fi acceptate, fără a mai aplica mecanismul descris mai sus, nemaexistând în acest caz premisele competiționale în cadrul apelului.

Proiectele pentru care a fost finalizată această etapa procedurală, indiferent dacă proiectul este acceptat sau respins, nu pot fi retrase în vederea redeunerii în cadrul acestui apel de proiecte.

8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatul evaluării tehnice și financiare va fi comunicat solicitantului prin intermediul sistemului electronic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu/subcriteriu în parte, cu mențiunea că proiectul

mai poate fi respins în etapele ulterioare și că AM PR Centru își rezervă acest drept pe întreg procesul de evaluare, selecție și contractare, precum și posibilitatea depunerii de contestații.

În cazul cererilor de finanțare acceptate, scrisoarea de notificare poate include eventuale recomandări formulate de experții evaluatori, atât pentru etapa contractuală cât și pentru etapa de monitorizare.

Proiectele respinse în etapa de evaluare tehnică și financiară nu pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte.

8.8. Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă care se consideră neîndreptățit de rezultatele procesului de evaluare, selecție și contractare, poate formula în scris o singură contestație care va fi trimisă spre soluționare AMPR Centru prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+/.

Contestația se formulează în scris, va fi însoțită de către reprezentantul legal și va cuprinde:

- Datele de identificare ale solicitantului și cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS
- Datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului
- Obiectul contestației
- Motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația
- Dovezile pe care se întemeiază contestația, dacă este cazul
- Semnătura reprezentantului legal al solicitantului

101

Nu se analizează contestațiile depuse de alte persoane decât reprezentantul legal . Contestațiile transmise de către alte persoane nu vor fi analizate și vor fi respinse.

În cazul în care contestatarul nu prezintă motivele de fapt și de drept, dovezile pe care se întemeiază contestația, aceasta nu are obiect de analiză și prin urmare AMPR Centru o va considera neîntemeiată.

Contestațiile se depun în termen de maxim 30 zile calendaristice de la data înștiințării de către AMPR Centru a rezultatului asupra procesului de evaluare, selecție și contractare.

ATENȚIE! Contestațiile depuse după termenul anterior menționat de 30 de zile calendaristice vor fi respinse, rezultatul obținut în cadrul procesului de evaluare și contractare fiind menținut.

Contestatarul nu poate să depună documente noi în susținerea cauzei și nu poate să modifice conținutul cererii de finanțare.

Contestațiile vor fi soluționate în termen de 30 zile calendaristice de la data înregistrării contestației la AMPR Centru.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea în scris de retragere a contestației depusa la AMPOR Centru. **Retragerea contestației se poate realiza doar de către reprezentantul legal.**

Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Decizia AM PR Centru privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AM PR o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect. În cazul în care contestatarul este nemulțumit de modul de soluționare a contestației de către AM PR Centru, se poate adresa instanțelor de judecată abilitate în conformitate cu prevederile Legii 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Termenele de 30 de zile calendaristice prevăzute în prezenta secțiune se vor socoti pe zile libere, fără a intra în calcul ziua când termenul începe să curgă și nici ziua când acesta se împlinește.

8.9. Contractarea proiectelor

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, autoritatea de management, demarează etapa de contractare.

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2021 /SMIS2021+. Urmare aplicării mecanismul de selecție descris mai sus, solicitanții ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condițiilor pentru selecție sunt notificați cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data soluționării contestațiilor.

8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

În etapa de contractare, în condițiile din Ghidul solicitantului, solicitanților li se solicită de către autoritatea de management, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate.

Solicitantul are obligația de a transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termen de 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării.

Prin excepție, acest termen poate fi prelungit o singură dată de către AM PR Centru, în baza unei justificări fundamentate, cu un termen de maxim 5 zile lucrătoare.

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, cu modificările și completările ulterioare sau în situația asigurării accesului la respectivele sisteme, date sau registre, inclusiv prin interogarea sistemelor, bazelor de date și după caz, a registrelor, prin intermediul unor servicii online pentru furnizarea de date actualizate sau de validare a datelor din respectivele registre/baze de date sau prin alte mecanisme, AM nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului (se vor avea în vedere prevederile Declarației unice), cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

De asemenea, în scopul efectuării verificărilor de management /auditului, AM va utiliza informațiile disponibile în sistemul ARACHNE, iar datele disponibile în sistemul informatic vor fi exportate în ARACHNE. În acest scop, datele disponibile în bazele de date vor fi prelucrate

în vederea identificării indicatorilor de risc, în etapele de verificare și pe parcursul derulării proiectelor în cadrul verificărilor de management, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

Pentru avizele, autorizațiile emise, solicitanții au obligația să se asigure că la emiterea ordinului de începere a execuției lucrărilor sunt îndeplinite toate condițiile legale pentru executarea acestora.

După primirea tuturor documentelor obligatorii solicitate, AM PR va verifica și poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării. Termenele de răspuns la solicitările de clarificări nu pot depăși cumulativ 15 zile lucrătoare. În acest sens, solicitantul are obligația să răspundă la clarificări în termenul comunicat de AM PR Centru, cu respectarea termenului de maxim 15 zile lucrătoare de răspuns, calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management, din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate /interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor precum și a informațiilor și a documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

8.9.2. Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării.

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării, AM va proceda la încheierea contractului de finanțare.

AM PR Centru emite decizia de respingere a finanțării, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute în ghidul solicitantului:

- a) solicitantul nu face dovada că cele declarate prin Declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor ghidului solicitantului;
- b) solicitantul nu transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare în termen de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării și/sau nu răspunde la clarificări în termenul de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării de clarificări.

Decizia de respingere a finanțării se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021 /SMIS2021+, iar împotriva deciziei de respingere a finanțării, solicitantul poate formula contestație pe cale administrativă, la autoritatea de management, în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Proiectele respinse în această etapă procedurală pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte, cu respectarea termenului limita de depunere a cererilor de finanțare. Toate proiectele redepuse sunt considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse.

8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare al proiectului

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PR Centru verifică și validează indicatorii de etapă care sunt prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă va fi raportat la data semnării contractului de finanțare. În cazul proiectelor de investiții, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

Prevederi explicite referitoare la indicatorii de etapă, inclusiv informații privind indicatorii de etapă și a criteriilor și documentelor prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, se regăsesc în Planul de monitorizare, Anexa 17 a prezentului ghid.

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare

104

Contractul de finanțare se generează de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+ și se semnează numai în format electronic de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale autorității de management și reprezentantul legal sau liderul de parteneriat în numele parteneriatului constituit.

Semnarea contractului de către beneficiar se va realiza în maxim 5 zile lucrătoare de la data notificării AM PR Centru. În cazul în care contractul de finanțare nu poate fi semnat în termenul de 5 zile lucrătoare (fără existența unei justificări rezonabile), se consideră drept refuz al beneficiarului de a semna contractul, cererea de finanțare urmând a fi exclusă din procesul de contractare și respinsă de la finanțare.

Semnarea contractului de finanțare trebuie să se încadreze în termenul maxim prevăzut la art 11 din OUG 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare, calculate de la închiderea apelului de proiecte.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, solicitanții de finanțare au obligația de a respecta toate prevederile legale naționale și europene în vigoare cu privire la conflictul de interese. Reprezentatul legal al solicitantului are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, pe toată perioada menționată mai sus, începând cu data depunerii cereri de finanțare. Totodată, reprezentantul legal al solicitantului are obligația de a informa AM PR Centru despre orice situație are cunoștință și care este de natură să dea naștere unui conflict de interese.

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, AM PR Centru va lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, în conformitate cu prevederile naționale și europene în vigoare aplicabile.

Persoanele implicate în elaborarea și implementarea proiectelor sunt obligate să evite crearea unei situații de conflict de interese. Acestea trebuie să-și exercite imparțial și obiectiv atribuțiile, funcțiile deținute/încredințate și să se abțină de la orice acte sau fapte care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice/naționale, interesul economic sau orice alt interes personal sau direct. Astfel, persoanele implicate vor lua decizii numai pe criterii obiective de natură juridică/tehnică/economică și altele asemenea, întemeindu-se pe dovezi suficiente și adecvate.

10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 (GDPR) privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, datele personale ale reprezentanților legali ai solicitanților/beneficiarilor, împuterniciților, persoanelor nominalizate în echipa de proiect/evidențiate în documentele proiectului vor fi prelucrate ca urmare a procesului de încărcare a informațiilor în sistemul informatic.

Datele cu caracter personal evidențiate în cererea de finanțare și anexele sale, în documentele transmise de beneficiar ulterior semnării contractului de finanțare, vor fi prelucrate în cadrul activității de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului depus spre finanțare sau contractat în cadrul PR Centru, precum și pe perioada de durabilitate, în baza Regulamentului UE 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95 / 46 / CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și stocate/arhivate conform normelor legale incidente.

Prin intermediul Declarației unice, solicitanții își vor exprima acordul cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către AM PR Centru în cadrul procesului de evaluare și contractare și în cadrul verificărilor de management/audit/control, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

O informare cu privire la politica de confidențialitate a datelor utilizată în cadrul ADR Centru se regăsește la adresa <http://www.adrcentru.ro/politica-confidentialitate-date/>

11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului.

Activitatea de monitorizare reprezintă un mecanism de colectare și analiză sistematică a informațiilor privind activitățile, indicatorii și rezultatele proiectului, de urmărire a respectării planului de monitorizare a proiectului și realizării indicatorilor de etapă prevăzuți în planul de monitorizare, precum și comunicarea și utilizarea informațiilor obținute despre progresul proiectului.

11.1. Rapoartele de progres

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează rapoarte de progres, documente care vor fi întocmite și transmise în baza prevederilor contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro, utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021 de către beneficiar și se transmite trimestrial, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare. Autoritatea de management poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului, care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țăintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul de finanțare.

Rapoartele de progres sunt întocmite de beneficiari și transmise cu scopul de a prezenta în mod regulat informații referitoare la stadiul derulării proiectului, în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiul îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, a respectării planului de monitorizare a proiectului și a realizării indicatorilor de etapă din plan. Rapoartele de progres și documentele justificative care în însoțesc, conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, rezultatele obținute, indicatorii realizați până în momentul raportării și probleme întâmpinate pe parcursul derulării proiectului.

Pentru perioada post-implementare, anual, beneficiarii vor întocmi și transmite prin sistemul informatic MYSMIS2021/SMIS2021+ rapoarte privind caracterul durabil al proiectului/investiției. Acest raport va prezenta situația investiției și va cuprinde informații privind atingerea indicatorilor de rezultat, precum și privitoare la sustenabilitatea proiectului/investiției.

11.2. Vizitele de monitorizare

În procesul de monitorizare a proiectelor se efectuează vizite de monitorizare și se elaborează rapoarte de vizită, întocmite utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023, vizite efectuate în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

Vizitele de monitorizare pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și post-implementare, pe perioada în care beneficiarul/liderul de parteneriat au obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Beneficiarul este responsabil pentru implementarea proiectului în condițiile specificate în contractul de finanțare, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului, anexă a contractului de finanțare.

Planul de monitorizare a proiectului cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea de finanțare și asumați în contractul de finanțare. Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază/de referință ale acestora.

Autoritatea de management are obligația de a monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă și va sprijini beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea indicatorilor de etapă și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare.

108

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar autoritatea de management verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar. Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, autoritatea de management poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și autoritatea de management cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului prevăzut la aliniatul anterior și se notifică beneficiarul și autoritatea de management cu privire la respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă. În cazul nerespectării termenului prevăzut, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor, ulterior beneficiarul putând solicita, motivat, autorității de management deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă prin activitățile curente de monitorizare, în funcție de riscurile identificate.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, autoritatea de management poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele **măsuri suplimentare**:

a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/cererilor de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74, alin (1) lit. b din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;

b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a); Sumele respinse pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă

c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cererii sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor;

d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;

e) rezilierea contractului de finanțare de către autoritatea de management;

f) alte măsuri specifice prevăzute în contractual de finanțare, cu respectarea prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor acestuia, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, AM PR Centru poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Măsurile pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se vor aplica gradual.

Planul de monitorizare al proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.

12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

În procesul de implementare a proiectelor, Autoritatea de Management utilizează atât mecanismul cererilor de plată, cât și cel al rambursării cheltuielilor efectuate, precum și posibilitatea de acordarea a unei prefinanțări Beneficiarilor, la solicitarea acestora.

Mecanismul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare are în vedere verificarea de către AM PR Centru a eligibilității cheltuielilor aferente implementării unui proiect, urmând ca plățile să se efectueze numai dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de eligibilitate prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, în termenele și condițiile prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021. Aceste termene sunt respectate pentru toate etapele proceselor de verificare și autorizare realizate la nivelul Autorității de Management.

Detalii privitoare la cele menționate mai sus, precum și documentele obligatorii necesar a fi depuse se regăsesc în Manualul Beneficiarului, disponibil pe <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>, precum și în Contractul de finanțare.

12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider de parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, așa cum sunt prevăzute în bugetele contractelor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului/instituții financiar bancare, în vederea încasării, după verificarea Cererilor de prefinanțare, a sumelor solicitate.

Pentru verificarea cererii de prefinanțare, experții din cadrul AM PR Centru au la dispoziție un termen de maxim **15 zile lucrătoare** de la data depunerii cererii de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Condițiile acordării prefinanțării, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de prefinanțare se regăsesc în Manualul Beneficiarului, disponibil pe www.regiocentru.ro

12.2. Mecanismul cererilor de plată

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, facturilor de avans, statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului/ Instituții financiar-bancare, în vederea încasării, după

verificarea cererilor de plată, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile. Pentru verificarea cererii de plată, experții din cadrul AM PR Centru au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acestora de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de plată, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de plată se regăsesc în Manualul Beneficiarului, disponibil pe www.regiocentru.ro

12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Cererea de rambursare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului/ instituții financiar-bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de rambursare, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile.

Pentru verificarea cererii de rambursare, experții din cadrul AM PR Centru au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acestora de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de rambursare, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de rambursare se regăsesc în Manualul Beneficiarului, disponibil pe www.regiocentru.ro

12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare va fi întocmit de solicitant și va fi depus în etapa de contractare, reprezentând o anexa a contractului de finanțare. În întocmirea acestui document, solicitantul va avea în vedere informațiile cuprinse în cererea de finanțare și anexele sale privitoare la calendarul activităților previzionate, planificarea achizițiilor necesar a fi derulate și bugetul proiectului.

În conformitate cu prevederile Contractului de finanțare, Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor va putea fi modificat prin Notificarea beneficiarului, care nu va face obiectul aprobării de către AM, cu respectarea condiționalităților stabilite prin Ghidul Solicitantului și detaliate prin Condițiile specifice aferente contractului de finanțare.

12.5. Vizitele la fața locului

În perioada de implementare a proiectului, AM PR va efectua cel puțin o vizită la fața locului pe an, precum și vizite mixte realizate pe baza metodologiei privind efectuarea controalelor de gestiune pe baza analizei de risc împreună cu ofițerii financiari sau vizite speciale, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile Manualului Beneficiarului.

Efectuarea vizitei pe teren va avea drept scop:

- Verificarea existenței livrabilelor (format fizic sau electronic) / bunurilor obținute în cadrul proiectului și corespondența acestora din punct de vedere tehnic și financiar cu cele din factură/contract de achiziție publică/procese-verbale.
- Verificarea corelării stadiului lucrărilor executate cu lucrările decontate pe parcursul implementării.
- Verificarea realizării activității de publicitate a proiectului, așa cum este prevăzut în contractul de finanțare.
- Verificarea stadiului de implementare, în conformitate cu Planul de monitorizare, respectiv dacă există întârzieri în implementarea proiectului.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului Ghid se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legate în vigoare poate determina AM PR Centru să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

Identificarea unor aspecte ce pot îmbunătăți procesul de evaluare, selecție și contractare poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AM PR, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde, în caz contrar cererea de finanțare putând fi respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

Pentru aplicarea celor menționate mai sus, AM PR Centru poate emite corrigendum-uri de modificare/ completare a prevederilor prezentului ghid.

De asemenea, AM PR Centru poate emite instrucțiuni având ca obiect clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/să completeze prevederile acestuia

În funcție de modificările intervenite, AM PR Centru se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

În situația în care este necesară emiterea de corrigendum-uri de modificare/ completare a prevederilor prezentului ghid sau de instrucțiuni privind clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, în cuprinsul acestora vor fi precizate și dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

AM PR Centru se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

14. ANEXE

- Anexa 1 – Instrucțiuni de completare a formularului cererii de finanțare
- Anexa 2 – Declarația Unică
- Anexa 3 – Grila de evaluare tehnică și financiară
- Anexa 4 – Grila de analiză a conformității PT
- Anexa 5 – Grila de eligibilitate și contractare
- Anexa 6 – Model orientativ de hotărâre de aprobare a proiectului
- Anexa 7 – Acordul de parteneriat
- Anexa 8 – Declarația privind eligibilitatea TVA
- Anexa 9 – Model Declarație MySMIS
- Anexa 10 – Nota privind fundamentarea costurilor
- Anexa 11 – Lista de echipamente lucrări servicii
- Anexa 12 – Studiul de oportunitate
- Anexa 13 – Studiul de trafic
- Anexa 14 – Tabel centralizator numere cadastrale
- Anexa 15 – Conținutul-cadru al Raportului privind stadiul fizic al investiției
- Anexa 16 – Grila de verificare a admisibilității PMUD
- Anexa 17 – Planul de monitorizare
- Anexa 18 – Machetă financiară, inclusiv matricea corelare buget-deviz
- Anexa 19 – Contract de finanțare – Condiții generale și specifice

